- Biz bu çarkı Türkçe, Kürtçe, Arapça, Farsça reddediyoruz ve kızıl rengi çok seviyoruz! -

RED

ISSN 1307-072X
9 771307 072007
Sayı 51, Aralık 2010-12,
3,5 Lira (KKTC 4 Lira)

SON DAKİKA!
AMERİKAN
ELÇİLİĞİNDEN
AKP MASASINA
BİR OTUZBEŞLİK!

HİÇBİR ŞEY DAHA İYİ KAFA YAPAMAZI

ARMUT YİYİN ARMUT!

Akşamsefası
kolaj: dörtköşe

taşeron imamlar: glokal kanaat önderleri

Spamullah, bu ay, Konten Peri Gençsivil'in Wikittoman web sitesinde yayınlayacağı **İmamın Günlüğünden Bir Yaprak** başlıklı yazıyı, Lübnan'da ele geçirdi. Sami Yusuf CD'sine yüklenen bu belge, tersten dinlenerek deşifre edildi...

Demokrasullah Hocaefendimiz'in memlekete dönüşü ve hemen ardından Küresel İmam ilan edilmesinin yıldönümünde ne kadar duygulanıyorum bilemezsin sevgili günlük... Bugün, geçmişi yad edeyim; Demokrasullah Efendimiz'in sünnetine uygun olarak tuttuğum bu elektronik günlükte fikirlerimin ve hislerimin bir kaydı bulunsun, bu kayıt gelecek nesillerce de bilinsin istiyorum...

Önce 'Cami Dışı Din Hizmetleri Projesi' başladı, sen de hatırlarsın sevgili beyaz sayfalar. Ayrıca, **şükürler olsun Anayasa'mızın 24. Maddesi'ne ve filmlerle artan popülerliği yolumuzu açan Zaman-ı Nursi hazretlerine...** Böylelikle, bizler Demokrasullah Efendimiz'in, "Her yerde olun!" sözünü dinleyip, iki kuşaktan temiz kağıdı sahibi, kanaat önderi imamlar olarak göreve gelebildik, halkımızla kaynaşabildik; halkımızın anlaşmazlıklarını çözmekte, gönül doktorları olarak yüce Türk-İslam adaletinin sentezine yardımcı olabildik. İçimize işlemiş linç kültürünün zehrinden arınabildik.

Risale-i Mel

Bu vesile ile, bir risale kaleme alarak meseleyi en doğru şekilde anladığını gösteren Şerif Melge'ye de teşekkürü bir borç bilirim sevgili jurnal. Mahalle baskısının biz kanaat önderi imamlar sayesinde ortadan kalktığını, hatta 'Aleviliğin örgütlülüğünden' kurtarılan adalet mekanizmasının yerelleşerek çok daha demokratik bir hal aldığını tesbit ve tescil eden bu risale, evlerimize ışık getirmiş, hepimizi pozitif enerji ile şarj etmişti. Melge, bize, dostumuzu, düşmanımızı yeniden hatırlatmıştı.

Unutmamak lazım ki, **izleme ve dinlemenin Uyap Fatih Bilişim Sistemi ile entegre edilmesi, bizlerin çok daha etkin çalışmasını mümkün kıldı.** Bu sistemde hepimize birer şifre dağıtıldı, sırlar kapısı açıldı. Cami önü kameralardan değil, her türden kamera ve ses kaydından, hatta DNA örneğinden yararlanarak mahallelimiz hakkında bilgi sahibi olmamız sağlandı, yanlışa düşenlere müdahale edebilmemiz çok daha kolay hale geldi. Öyle ki, **bırakın cemaati, bizlere saldıran ayının bile suça eğilimi, bilimsel bir kesinlikle anlaşılabildi.**

Bakınız!.. Kanaat reislerinden oluşan, (gerektiğinde silahlı) İrşad Birlikleri sayesinde de, Güneydoğu ve diğer bölgelerde Milli Birlik ve Kardeşlik Projesi hız kazandı. Bölgedeki alternatif önderlere ileri demokratik bir seçenek sunuldu. İkna olmayanların bertaraf edileceği, uzun süredir yapılan operasyonlarla ifade ediliyordu zaten. İrşad Birlikleri'nin özellikle silahlı olanlarına katılım çığ gibi büyüyerek, Büyük Aile Birliğimiz'in ve Taze Ottoman coğrafyasının güvenliği sağlamak yine biz Altın Jenerasyon'a kısmet oldu.

Üstelik bütün bu gayretler sadece Uyap Fatih Bilişim Sistemleri ve milli düzeyle sınırlı kalmadı. Demokrasullah Yüksek Kurulu aracılığıyla küresel koordinasyon da sağlandı. Böylelikle, dini kurumların ve kanaat önderi biz imamların gündelik tartışmaların içine çekilmesinin önüne geçildi. Demokrasullah Yüksek Kurulu, dinlerin üst karar kurulları arasında iletişimi etkinleştirdi, özlemi çekilen küresel birlik ve beraberliği mümkün kıldı. İşte, bizlerin Glokal İmam olarak anılması da o günlere denk geliyordu. Şükürler olsun ki elimiz, üzüm yerine şaraba el uzatanlardan, Global kanaat önderimizin Taze Ottoman coğrafyasını donatan posterini yırtan kendini bilmezlere kadar, herkese uzanıyordu.

Üstüne basa basa söylemek istiyorum sevgili hatıra defterim: **Dinlemeye, izlemeye, nazikçe gözaltına alınmaya karşı çıkmak, tamamen uydurma ve hurafe inanışlardan kaynaklanır; dinle, bilimle ilgisi yoktur. İtiraz eden kendini bilmezler, tabii ki korkacak şeyi olanlardır.** Sen düzgün yaşıyorsan, kamu güvenliğini bozucu bir davranışın yoksa, izlenmeye ve dinlenmeye itiraz etmezsin. Nitekim meşhur aktörlerin bile takipçilerinden kaçmak için camiden ve imamın kayıtlarından yararlanmışlığını, tarih kitapları yazar. Büyük Aile Birliğimiz'e, Milli Birlik ve Kardeşliğimiz'e, cennet Taze Ottoman Coğrafyamız'a hakim olan huzur ve güven ortamına uzanan diller, eller, dinen en caiz, en bilimsel yöntemlerle,

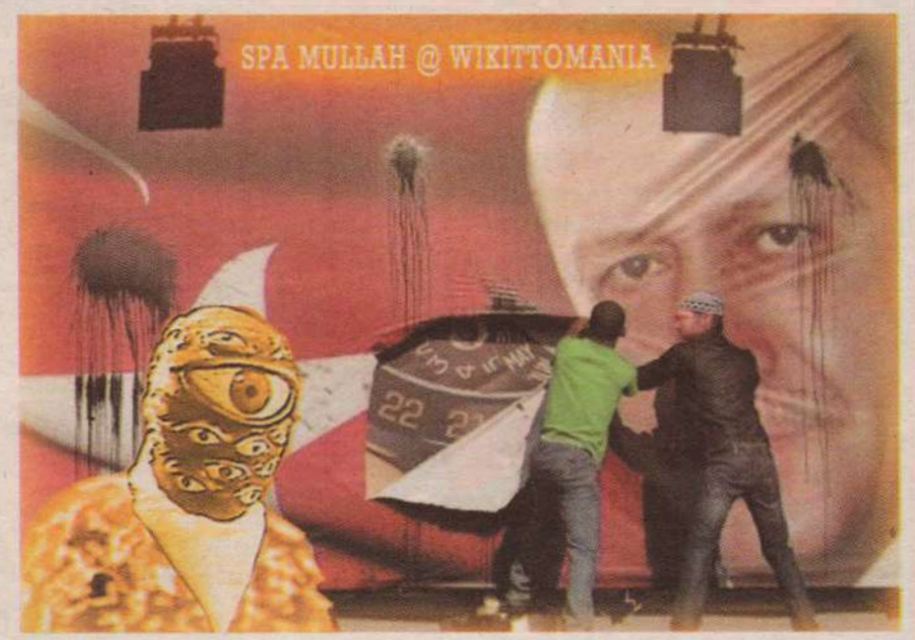

tabii ki hoşgörü ve diyalogla kırılır sevgili günlük...

Heyecanımı mazur gör sevgili sırdaşım; heyecandan bitikim, aynı şeyleri tekrar edip duruyorum... Lakin hoşgörü ve diyalog demişken, bir başka anımı daha anlatmak isterim... Yurdun dört bir yanında suların boşa akmaması da 'özde çevreci' Yeşil Enerjili Organik İmam kardeşlerimizin katkısı büyüktü. 'Kökü dışarıda' bir sürü tipsiz 'sözde çevreci'nin, insanlarımızı da zehirleyerek yaptığı nümayişlere, nümayişçilerin temiz ve pozitif enerji üreten bir dünya lideri olma yolunda önümüzü kesmelerine, yine biz imamlar vesilesiyle 'Dur!' denebilecekti.

Yeşil pozitif enerji

Ne de olsa, **ışıklı evlerimizde en iyi şekilde yetiştirilmiş, yeşil bir pozitif enerjiyle şarj edilmiştik.** Temiz enerjinin ancak hidroelektrik santrallerinden, nükleerden elde edileceğini, dışa bağımlılığın da ancak bu suretle kırılacağını biliyorduk. TEMMÂ Vakfı destekçimizdi. Üstelik Rigzoslarımız, Boruzamlarımız, Çalıplarımız, hidroelektrik santrali inşaatlarını büyük bir özveriyle üstlenen işadamlarıydı. Nehir sularının 49 sene boyunca sahibi olmaları, hatta canları isterse haklarını satmaları, gösterdikleri özveri karşısında neydi ki? **'Suyun özelleştirilmesi'ne karşı çıkmak, gericiliğin daniskası olup, doğanın dengesini ve sosyal çevrenin huzurunu korumak için, bize düşen sorumluluk, yöre halkını kollamak ve gerekirse yerinden ederek ileri götürmekti.**

Bu sorumluluğu idrak etmiş biz imamlar, Demokrasullah Efendimiz'in sünneti mantar çayı ve maklube ikram etmenin, cemaati hurafelerden korumaya yeteceğinden şüphe etmiyorduk. Onları eşzamanlı bir şekilde toplayarak çay ikram etmiş, bir yarım saat sonra da baykuş sesi dinletmiştik. Protestocuların dediklerinin, aynı bu sese benzediğini söylemiştik. Baykuş sesi işitmek hayırlı değildi. İnsanın rüyasına bile girer, insanı yoldan çıkartırdı. Elbette bunun önüne geçmenin dini ve ilmi bir yöntemi vardı. **Boyunlarına asacakları, tesbihlerine takacakları flashbelleklerine, bizzat Hocaefendi'nin yazdığı 'baykuş duası'nı kaydederek, rüyalarının ve hakikatin kapısını, her türlü baykuş sesine kapatabilirlerdi.** İhtiyaca göre, bu duanın yanına 'yağmur duası', 'nazar duası', 'kısmet kapama virüsü' gibi şeyler de kopyalanabilirdi. Flashbelleklerin kuvvetine dair Demokrasullah Yüksek Kurulu'nun yayınlamış olduğu global fetva henüz taze çıkmıştı.

İşte o an, tarihi bir andı. Flashbellek uygulaması bir örnek teşkil edecek, madencilik ve inşaat konusundaki nümayişlerle ilgili olarak da cemaati irşad etmek için kullanılacaktı. Böylelikle, **bu nemli gözler, Demokrasullah Hocaefendi'nin, Kayseri'den kalkıp, eskiden o çirkin Haydarpaşa Garı'nın bulunduğu Spa tesislerine yeni kondurulan helikopter pistine, bir kuş misali inişini de görecekti sevgili günlük.** Huzur ve güven içinde, hoşgörüyle, diyalogla... Ama dur bir dakika be imam!.. Wikili belgelerden son anda sızan sızana... Günlük sana söylüyorum, hanım sen anla: Eski yargıç cüppesini sandıktan çıkart, bir de kuru temizleme yaptır; her an o cüppeyi yeniden giymemiz gerekebilir!..

MAHALLENİZDEKİ 12 KANAAT ÖNDERİNDEN BİRİ DE SİZ OLUN... BU AKŞAM RADİKAL TABLDOTUNUZDA!..

ÜMİT DERTLİ

Can Yücel'in bize öğrettiği...

28 Şubat döneminin simge manzaralarından birisi hiç kuşkusuz Ankara'nın Sincan'ında Refah Partili belediyenin düzenlediği Kudüs Gecesi'ydi. Hatta Sincan sokaklarında tankların yürütülmesine sebep de bu gecede olup bitenlerdi. Belediye başkanının himayesinde düzenlenen gecede sergilenen bir tiyatro oyununda, bir grup müslüman cengaver ellerinde tahta tüfeklerle sahneden İsrail'e meydan okumuştu da, devletin İsrail dostu elitleri islamcı hareketin kalemini kırmıştı... Halbuki, Çevik Bir Paşa'nın İsrail'le yaptığı işbirliği anlaşmaları daha yeni onaylanmıştı Refahyol hükümetince, 'Mücahit' Erbakan'ın İsrail'le imzaladığı stratejik işbirliği anlaşmasının mürekkebi kurumamıştı daha. **Siyaset ve diplomasi masasında en uşak işbirlikçi olanlar, tiyatro sahnelerinde en kahraman 'mücahit' kesilmekteydi** ve fakat devletin esas sahiplerinin bu yalandan efelenmelere bile tahammülleri yoktu.

O zamanlardan bugüne köprülerin altından çok sular aktı, memlekette pek çok şey değişti, hatta devletin esas sahiplerinin elinden aldılar o devleti, kendi zimmetlerine geçirdiler türlü yollarla. Devletin sınıf karakteri, emekçiler ve ezilenler karşısında baskıcı yapısı baki tabii. Bir de, **uşaklık ve işbirlikçilik ile, bunların ikiz kardeşi yalandan 'mücahitlik' baki kaldı.**

Türk devletinin İsrail'le ve genel olarak emperyalizmle ilişkileri kapsamında içeride daimi surette bir müsamere sergilenmeye devam ediyor. Hatta artık sınırları aştı, Beyrut'un, Şam'ın, Gazze'nin sokaklarında sergileniyor. **'Mücahit Erdoğan' tiyatorosu Polat Alemdar'dan bile daha popüler bu aralar.** Ve ilginçtir, ne vakit İsrail ve emperyalizm uşaklığının seviyesi yükselse Mücahit Erdoğan'ın artistik performansı da tavan yapıyor, sanırsınız Kudüs fatihi Selahattin Eyyubi, yahut Cesur Yürek.

'Van minüts' şovundan Mavi Marmara baskınına, İran'la nükleer takas anlaşması ve eksen kayması tartışmalarından son füze kalkanı projesinin kabulüne, yaşadığımız bütün süreçlerde aklımızdan ilk geçen manzara Kudüs Gecesi sahnesinde tahta tüfeklerle cengaverlik eden delikanlılar oluyor. Aynı şekilde, bu tahta tüfekli cengaverliğe bile tahammülü olmayanların sesi yükseliyor her seferinde, 'diplomatik teamül'dü, 'ulusal çıkar'dı, 'stratejik ortaklık'tı falan gevelemeye başlıyorlar. Ve bu yaygaranın ardında uşaklık ve işbirlikçilik gaz kesmeden devam ediyor.

Daha önce yazıp söylediklerimizi tekrar etmek pahasına, şu füze kalkanı projesine ve etrafında süren tartışmaya yakından bakalım. AKP'nin, CHP'nin, MHP'nin, sağlı sollu burjuva medyasının, diplomat eskisi monşerlerin, kadrolu yorumcuların ve sair odakların yaklaşımlarını zaten tahmin ediyorduk. Sağ olsunlar, yanıltmadılar bizi, derin bir oh çektiler yeni bir krizin kapısından dönüldü diye ve daha önce söylediklerimizi doğrularcasına, kimi açıktan kimi biraz utangaçça memnuniyetlerini ifade ettiler. Daha çok konuşurlardı ama *Wikileaks* belgelerinin üstüne atladı hepsi, füze kalkanını gündemlerinden çıkardılar. Fakat biz, bu emperyalist saldırganlık projesini konuşmaya devam edeceğiz.

Zirvenin kalkan ekibi

19-20 Kasım tarihlerinde Lizbon'da toplanan NATO zirvesinde Stratejik Konsept belgesi tartışıldı ve onaylandı. Bu belgedeki temel başlıklardan birisi de Türkiye'ye kurulması planlanan füze kalkanı projesiydi. Genel anlamda, bir savunma sistemi olarak lanse edilen füze kalkanının aslında düşmanın silahlarını etkisiz hale getirme, yani güçler dengesini kendisi lehine bozarak bir anlamda kendi saldırı gücünü arttırma amaçlı olduğu açık. Bu bakımdan, **NATO'nun Türkiye'ye kurma kararı aldığı füze kalkanının da emperyalizmin Ortadoğu'daki çıkarlarına ve İsrail'e yönelecek bir tehdide karşı kalkan olduğunu söylemeye bile gerek yok.** Evet bu projenin hedefinde emperyalist planlara dahil olmayı reddeden İran vardır. **Bu proje, İran'a saldırı ve İsrail'i koruma projesidir.** Türkiye'yi soğuk savaş döneminde Sovyetler Birliğine karşı olduğu gibi, bugün de emperyalizme yönelebilecek tehditlere karşı bir **ileri karakol** haline getirme projesidir, **bütün ülkeyi İncirlikleştirme projesi**dir.

AKP iktidarı istediği kadar bunun barışçı bir proje olduğunu, hiçbir ülkenin hedef alınmadığını, İran'ın adının geçmediğini söylesin, Fransa Cumhurbaşkanı Sarkozy meseleyi gayet net koymuştur: **Bizde kediye kedi derler!**

Zirve öncesinde, kediye kedi deyip dememe dışında hükümetin bir diğer 'diplomatik' pazarlığı da **'düğmeye kimin basacağı'** meselesiydi. "Biz basacağız!" diye tutturmuş ve bunun böyle olacağını yutturmaya çalışmışlardı iç kamuoyuna. **Halbuki füze kalkanı dediğin şey düğmeyle çalışmıyordu**, hem birine saldırılacaksa bunu kendisi yapardı NATO , Erdoğan da kim oluyordu. Üçüncü pazarlık konusu ise füze sistemlerinin kurulacağı arazilerin kirası meselesiydi, para istenecekti NATO'dan. Bu konuda da **borçlu çıktı Türk Devleti**, kurulacak sistemin maliyet ve masrafları NATO üyeleri arasında paylaştırılacak. Yani bizim **memleketimiz üzerinden başka bir ülkeye saldırılacak, masrafları da biz karşılayacağız.** Bu bakımdan, bu emperyalist hegemonya ve saldırganlık projesiyle ilgili olarak Türk Devletinin yürüttüğü siyaset tam bir teslimiyet siyasetidir, yaptıkları pazarlıkların sonucu ise tam bir fiyaskodur.

Yarattığı yankılar bakımından, bu proje aynı zamanda, 'eksen kayması' endişesi içindeki sağlı sollu bütün burjuva kesimler için bir **'mutlu son'** projesidir. Daha önce de yazmıştık, **'eksen meksen kaymıyor, memleket emperyalizm ekseninde yörüngeye oturmuş fırıl fırıl dönüyor'** diye. Bütün o eksen kayması gibi görünen işlerin, İsrail'e artistlenmelerin, İran'la ilişkilerin, uranyum takası anlaşmalarının, kitleler önünde sahnelenen müsamerelerin tam da o yörüngesinde döndükleri emperyalist eksene hizmet ettiğini söylemiştik. Sağ olsun AKP hükümeti bizi yanıltmamakla kalmadı 'eksenimiz kayıyor' diye dertlenip durmakta olan zerzevatın yüreğine de soğuk su serpti. Hepsi rahatladı şimdi. Yaşar Yakış'ından Onur Öymen'ine, Gündüz Aktan'ından Deniz Bölükbaşı'sına kadar AKP'li, CHP'li MHP'li ne kadar emekli monşer varsa hepsi projeyi ve Türk Hükümetinin tavrını olumlu buldu. Neredeyse, 'çok şükür' nidaları içinde birbirlerine sarılıp mutluluktan ağlayacaklardı.

AKP'nin attığı her adımda aslan muhalefet kesilip kıyameti koparan CHP ve MHP, konu emperyalist bir proje olduğunda seslerini bile çıkarmadı, 'erkekliğe' zeval gelmesin diye yaptıkları bir iki cılız açıklamayı saymazsak –ki o da projenin esasına değil, hükümetin sözüm ona pazarlıklarına ilişkindi– utanmasalar hükümeti tebrik edeceklerdi.

Yani bu füze kalkanının bir faydası varsa o da burjuva siyasetindeki yapay ve tali ayrımların ötesinde, emperyalizme hizmette ortaklaşmayı teşhir etmiş olmasıdır. "Mevzu bahis vatansa gerisi teferruattır" diye bir söz var, aslan milliyetçiler sık sık kullanıyor. Bu projeyle birlikte bir kez daha ortaya çıktı ki bu sözün aslı şöyledir: **"Mevzu bahis emperyalizme hizmetse gerisi teferruattır."** Füze kalkanı daha kurulmadan egemenlerin topunun ipliği pazara çıktı, aralarındaki farkın teferruattan ibaret olduğu bütün açıklığıyla görüldü.

Lizbon zirvesinin hemen ardından Başbakan soluğu Ortadoğu'da aldı. Lübnan'a gitti, orada kalabalıklara 'Mücahit Erdoğan' pozu kesti yine. Attı tuttu, esti gürledi, meydan okudu İsrail'e. Kendisini dinleyen gariban Arap'ı kandırabildi belki, fakat bu sefer burada kimse yutmadı. Ne kimileri yollara döküldüler Mücahit Erdoğan diye, ne de diğerleri 'eyvah eksenimiz kayıyor' hastalığına tutuldu. Zira bu **füze kalkanı, oynanan çadır tiyatrosunun foyasını meydana çıkardı.** Takke düştü, kel göründü. Bir gün önce kendini İsrail'e kalkan etmişken, bir gün sonra 'Katil İsrail' sloganı atmak hiç inandırıcı değil artık. Seyircilerin sahneye çürük domates ve yumurta atmaya başlayacakları günler de gelecek.

• Lizbon zirvesinde Sarkozy, "Bizde kediye kedi derler" demişti. Bundan iki gün sonra Tayyip Erdoğan Lübnan'da bağırıyordu, **"Biz katile katil deriz!"** diye. Biz de öteden beri Tayyip Bey gibi yapıyoruz. Eşyayı adıyla çağırıyoruz. Genel manada söylüyorum, hiç kıvırmıyoruz, alçağa alçak, kolpacıya kolpacı, uşağa uşak, işbirlikçiye işbirlikçi diyoruz.

Neye ne denmesi gerektiğini ustamız Can Yücel'den öğrendik çünkü...

AHMET SARAÇ

Yetmez ama banka hesabıma yatır!

Referandum öncesinde Recebim bizlere ne güzel masallar anlatıyordu. Çocukluğumuzun La Fontaine masallarındaki 'kurnaz tilki'nin, çeşitli ayak oyunlarıyla avanak karganın gagasındaki peyniri alması gibi, o da Netekim Paşa ve avanesiyle ne güzel de hesaplaşıyordu! Darbe mağdurlarının arkasından bol bol palavra gözyaşı dökerek milleti inandırmaya çalışmıştı. Ve kimi iyi niyetli akıl daneler de, "Bakın, ne güzel fırsat! Yoksa 'hayır' diyerek darbecileri mi destekliyorsunuz? Siz 12 Eylül'le hesaplaşmak istemiyor musunuz?" aymazlığıyla 'yetmez ama evet' korusuna katılıyor, 'iyi niyet' meselesinde pek de inandırıcı olmayan ve 'yetmez ama evet' afişlerini AKP memurlarına astıran kimilerinin peşine takılıyordu. Onlara koyundan post, tilkiden dost olmayacağını dilimiz yettiğince anlatmıştık. Ve iktidarın son birkaç aylık kısa süreçteki icraatları, ne yazık ki, haklılığımızı bir kez daha ortaya koydu.

Emekli diktatörümüz Kenan Paşa'mızı bırakın yargı karşısına falan çıkarmayı, maaşı az görülmüş

olacak ki, onunla hesaplaşmak isteyen hükümet tarafından gerekli hesaplaşmalar yapılıp banka hesabındaki üç aylığına kallavi bir zam intikal ettirildi. Yakışır Paşama! Kıt kanaat geçiniyordu zaten, öyle korumalar falan kapıda...

Doğrusunu söylemek gerekirse böylesine vatana millete hayırlı işlerde bulunmuş şahsiyetlere bu millet dişinden tırnağından ne verse azdır. Hazır gözü toprağa bakarken ve bir ayağı çukurdayken, AKP giderayak bir de hacca yollasın Paşamızı, kutsal topraklara yüz sürdü mü, öte dünyada da manzaralı bir yerleri garantiler.

Bu arada bu ballı zam oranından sadece Evren Paşa değil, şu anda yaşayan emekli 'devlet büyükleri'nin tamamı istifade etmektedir. Ne hesaplaşma ama!.. Doğrusu böyle bir hesaplaşmaya şeytan bile şaşırıp kalmıştır. Bu hükümet şeytana dahi pabucunu ters giydirmekte mahirdir. Lucifer Emmi bunları görünce topukları kıçına vurarak uzaklaşmaktadır. Tekeden süt çıkaran bu şark kurnazlarının yaptıklarına bakıyor, bakıyor, alışkın olduğumuz için şaşırmıyoruz, netekim. Neydi? 12 Eylül'le hesaplaşıyorlardı!.. Bakalım ilerleyen süreçte daha nelerle hesaplaşacağız...

TAYYİP, LEYDİ GAGA'YA KARŞI...

Geçenlerde Time dergisinin internette başlattığı 'yılın adamı' anketinde devletlü başbakanımız RTE Leydi Gaga'yı geride bırakarak burun farkıyla ipi göğüslemiş. 'Sevdamız Millet Oyumuz EVET' diyen AKP'li seçmen kitlesi adeta internete kilitlenerek yedi düvele cihad azmiyle ve elbirliğiyle bu başarıyı kotarmış. Bizim de millet olarak bir hayli göğsümüz kabardı. Girdikleri siyaset arenasında toplumun büyük bir kısmının desteğini alan, her sahada Türkiye'yi başarıyla temsil eden hükümetin başı, bir Gaga Leydi'yi de geride bıraksın artık, değil mi ama?

Tayyip'e birinciliği kaptıran ünlü şarkıcı da bu meşum olaya içerleyip kendini alkolle imtihan mı etmiş, yoksa bu anketi fazla sallamayıp antrikota, pirzolaya mı sarınmış, işte burasını bilemiyoruz. Bir bildiğimiz var ki, toplumumuzun en hıyar kesimleri, interneti bir takım 'lider'lere yalakalık yapmak ve dünyanın çeşitli anketlerine oy yağdırmak için kullanmaktadır. Ecnebiler internet oylamalarını sırf Türkiye'den gelen oyların saçmalığı sebebiyle kaldırmayı planlasalar, haklıdırlar...

İktidarı süresince yaptıklarını göz önüne alacak olursak bu birinciliği sonuna kadar hak ettiğini görürüz. Yürü be Tayyip! Kim tutar seni!.. Netice itibariyle, değil yılın, yüzyılın adamı sensin Tayyip'im!..

İKİMİZ BİR FİDANIN GÜL'LER AÇAN DALIYIZ!

Cumhurbaşkanı Gül, bürokrat atamalarını yaparken google arama motorundan yardım alıyormuş. Acaba bu motor bize de yardım eder mi? Bu motor neyle çalışıyor. Hangi bilgileri veriyor? Neleri es geçiyor? Ne kadar güvenilir? Bu motor arıza yapmaz mı? Vs.

Geçenlerde MİT Müsteşarlığı'na atama yaparken yine yardım alası gelivermiş herhalde. Açmış bakmış, artık ne gördüyse bilmiyoruz, Hakan Fidan'ı teşkilatın en tepesine yerleştirdi. Tabii motor bahane, atama şahane dedirten cinsten olunca pirelenmemek elde değil. Biz de motor soğumadan bir danışalım dedik ve ilginç şeylerle karşılaştık. Meğer bir rivayete göre Müsteşar Fidan'ın bir kardeşi varmış. O da Pensilvanya dolaylarında yaşayan Hocaemmi'nin çiftliğinde danışman olarak çalışırmış. (Bir internet sitesi –oda tv- yazdı.) Bu ilişki atamada ne kadar etkili olmuştur bilemiyoruz. Arada okyanus var neticede. Fakat hükümet ve 'cemaat' ilişkilerinin boyutu göz önüne alındığında, 'cemaat'in bir mevzi daha kazandığı kanaatine varmamak mümkün değil. Anlaşılan bu cemaat aygıtı, ahtapot misali kollarını her yere dolamış görünüyor.

Yahu arkadaş hangi taşı kaldırsan altından bir şekilde cemaat nanik yapıyor. Vallahi ben de motorun yalancısıyım. Motor yalan söyler mi bilemem. Henüz güven testine tabi tutmadım. Cemaate yakın yayın organlarından birinde bu bilgiler MİT Müsteşarlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği'nden yapılan duyuruyla yalanlanmış. Hangi bilginin gerçek hangisinin yalan olduğunu tam olarak kestiremesek de en kısa zaman da motordan gelecek yeni gelişmeleri bekliyor ve akıbetinin kardeşi youtube'a benzememesini temenni ediyorum.

DİKKAT!.. ÇOCUK TACİZCİSİ HÜSEYİN ÜZMEZ HER AN SOKAĞA SALINABİLİR!..

Geçmiş dönemlerde bir köşe yazısı okumuştum. Külhanbeyi havasındaydı. "1970'li yıllardaki kanlı provokasyon döneminde sağ ve sol tayfa bir tek beni dinlerdi. Bir işaretimle kavga bitirirdim," gibisinden bir şey yazıyordu. Palavra olduğundan kuşkumuz yok... Neyse... Malum, **Vakit** yazarı, Hüseyin Üzmez isimli bu şahıs, gençliğindeki silahlı saldırıdan, ihtiyarlığında 'silahsız tacizci' mertebesine yükseldi. Çocuk tacizcisi olduğu tescillendi...

Pantolonu düşerek çıkarıldığı mahkemede, hakimin yanına yanaşıp, "Sayın Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, yetkisini kullanarak benim suçlarımın da içersinde bulunduğu özel bir af çıkardı. O af kararı size ulaşmadı mı? Benim şu anda suçlarım ve cezam bitmiştir. Cezai ehliyetim olmadığı yönünde karar verilmiştir. Size bildirilmedi mi?" diye sormuş. Bilmiyoruz, belki Gül tacize af çıkarmıştır. Süreç 'adli merciler'de...

Ama şahsın 'akıl sağlığı yerindeyken' yazdıkları, gazetesi, onun gibi düşünenler, yazanlar, çizenler, kalemşorları, topu benim nazarımda halk düşmanıdır. Buna nasıl bir 'af' çıkarılır, bilemem. Bunların tarihi tahrikle, ikilikle, karalama, küfür, yalan dolanla doludur. Açıkçası ilk duyduğum an 'Üzmez olayı'na şaşırmadım. Çünkü bunlar dini, imanı, milleti ve çocuğu kolaylıkla sömürebilir.

Gün gelecek hepsinin defteri dürülecektir.

(Gürbüz Deniz)

‘Üs yok, tesis vaa!..’

BBE...

(Birileri Bizimle Eğleniyor)

Bir gecede gayrisafi milli hâsılamız, yani kişi başına düşen gelirimiz (öyle bir şeydi değil mi) artmış.

Nasıl artmış?

Üretim ilişkilerindeki bir ayar sonucu artı değerin adil paylaşımıyla mı oluvermiş acaba bu? Bilmem ki. Ki zannetmem ki.

Öyle bir şey olsa zaten ülkenin makûs talihi değişir.

Ne ekonomik kriz kalır ne yoksulluk ne açlık... Ama böylesi bir ayar vatandaşın işine gelse de ötesinin işine hiç gelmez.

Çünkü bilinir ki bizim yoksulluğumuz olmadan başkalarının zenginliği olmaz.

Konuya dönelim efendim. İşte o ‘şey’ artmış. Kendi doğal seyrinde değil tabii...

Bakanlar kurulunun bir düzeltme kararıyla artmış. Haber şu: “Bakanlar Kurulu’nun 2011 Yılı Programı’nda yer alan “Fert Başına Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH)”ya ilişkin bazı rakamlarda yaptığı düzeltme sonrası Satın Alma Gücü Paritesi’ne (SGP) göre kişi başına milli gelir, 2 bin 354 dolar artışla 15 bin 392 dolara, SGP bazlı toplam milli gelir de 171,1 milyar dolar artışla 1 trilyon 119 milyon dolara çıktı.”

.

Böyle olur ağaların düğünü!

.

Siz milletin satın alma gücünü ancak bakanlar kurulu düzeltmesiyle artırırsınız.

Ötesine mecaliniz yok, zaten gücünüz de yetmez.

Çeşitli bakanlar kurulu düzeltmeleriyle trafik cinayetlerine de bir müdahale edin. İşsizliği yok edin.

Yoksulluğu eritin. Sivil vesayet yoktur ulan, deyin.

Deyin canım ne olacak!

.

Şöyle bir hikaye var:

Seksenlik dede doktora gider, evlat der, kahvede arkadaşlar anlatıyor, her gece iki, bazen üç... Maneviyatım bozuluyor. Doktor da çözer işi, sen de anlat dedeciğim, der sen de anlat!

Hadi bakalım, yükseltin gelirleri yok edin yoksulluğu, adaletsizliği, eşitsizliği...

Hepsi bir toplantıya bakar...

(Ali Kaptan)

Yakın geçmişi bilmeden günü anlamak gerçekten zor. Süleyman Demirel’lin Adalet Partisi’ni ve 12 Eylül askeri darbesini bilmeden Turgut Özal’ın Anavatan Partisi’ni anlamak mümkün değildir. Ve her üçünü bilmeden R.T. Erdoğan’ın AKP’sini... Bizim gibi genç kuşağı kalabalık olan ülkelerde geçmişle yaşanan zaman arasında bağlantı kurmak zorlaşıyor; döngüsel olayları farklı isimler ve olaylar altında yaşamaya devam ediyoruz. Bu olguda iletişim hızının artmasının, gündemlerin hızla değişmesinin de payı var kuşkusuz.

Sizi 1960 yılının 1 Mayıs’ına götüreceğim: Amerikan **U2 casus uçağı** Sovyetler Birliği üzerinde düşürülür. Uçağın bir meteoroloji uçağı olduğunu savlayan ABD, pilotun yaşadığını öğrenince gerçeği söylemek zorunda kalır. Pilot Türkiye’deki İncirlik Üssünde görev yaptığını, o gün Pakistan’dan havalandığını söylemiştir.

Dönemin Sovyetler Birliği lideri **Nikita Kruşçev**, topraklarında **ABD silahı bulunduran ülkeler**i uyarmış, ülkesine yapılacak bir saldırıda bu ülkeleri **güdümlü füzelerle vuracağını** duyurmuştur.

1962 Ekim’inde iki süper güç arasında bu kez füze sorunu çıkar. ABD, Sovyetler Birliği’nden Küba’ya yerleştirdiği füzeleri sökmesini isterken, Sovyetler de ABD’den Türkiye’deki füzelerini sökmesini talep etmiştir. Dünya bir nükleer savaşın eşiğinden son anda füzelerin karşılıklı sökülmesi antlaşmasıyla kurtulmuştur. O dönemde halkımız 1961’de konuşlanan ve daha sonra sökülen bu füzelerden yıllar sonra haberdar olmuştur.

Her iki krizde de küçük bir kıvılcım ülkemizin yanıp tutuşmasına neden olacaktı. İşin başka boyutu da ABD’nin her iki krizde NATO’yu devre dışı bırakıp, bilgilendirmekle yetinmesidir.

1965’ten 12 Eylül darbesine kadar 12 yıla yakın başbakanlık yapmış olan Süleyman Demirel, ülkedeki üsler kendisine sorulduğunda ya da yürüyüşlerle, mitinglerle protesto edildiğinde, göbeğini kaşıyarak şu meşhur sözünü keyifle yinelerdi: **“ÜS YOK, TESİS VAA...”**

Turgut Özal döneminde ise üslerden söz etmek intihar etmekle eş anlamlıydı neredeyse.

Şimdi bu bilgilerden sonra gel de Demirel, Erbakan ve Özal geleneğinden gelen günümüz iktidarının Füze Kalkanı konusundaki hikayelerine inan! Füzeler İran’a karşı değilmiş, savunma amaçlıymış, falan fıstık. Bir kere, İran dahil hiçbir Ortadoğu ülkesi, bir NATO ülkesine Türkiye üzerinden saldıramayacağına göre bu silahlar savunma silahı olamaz. Belki şöyle savunma amaçlı olabilir: ABD ya da NATO, Türkiye üzerinden İran ya da başka bir ülkeye saldırı düzenler, saldırıya uğrayan taraf Türkiye’ye saldırır, işte o zaman bu silahları savunma amacıyla da kullanmış olursunuz!.. **‘Savunma Amaçlı’**dan kasıt bu olmalı.. Besbelli ki bu silahlar İran’ın tepesinde Demokles’in kılıcı gibi sallanacak. Daha kötüsü ABD’nin olası bir İran saldırısında kullanılacak.

Sadece İran mı?

Kurulacak füze rampalarının sadece İran’a yönelik olduğunu düşünmek safdillik olur. İran’ın çevresinde yeraltı ve yerüstü zenginlikleri sömürü yoluyla Batı’ya aktarılan Afganistan, Hindistan gibi ülkeler var. Sonra Kafkasya ve diğerleri... Hindistan’da her yıl açlıktan binlerce kişi ölüyor ve yüz milyonlarca insan günde 1 doların altında yaşıyor. Ama neo-liberal sistemin paralı avukatları Hindistan’ın kalkındığından falan söz ediyor. Doğru, Hindistan’da yüzlerce dolar milyarderi var ve her geçen gün yenileri ekleniyor bunlara. ABD’de en zenginler arasında sürüyle Hintli var. Hindistan sokaklarındaki açları görüp de bu insanların bu ahlaksız sömürü düzenine neden ses çıkarmadıklarına önce şaşıyorsunuz; sonra din sömürüsüne dayanan kast sistemini öğrenince durumu kavrıyorsunuz. Kast dedikleri bir sistemle halk dört sınıfa ayrılıyor...

Hindu dinine göre insanlar öldükten sonra dirilip yeniden dünyaya geleceklerine inanır. Sağlıklarında hiçbir günah işlemezler; yaşamlarından, yöneticilerinden şikayet etmezler, yani kaderlerine boyun eğerlerse yeniden dirildiklerinde bir üst kastın bireyi olarak dünyaya geleceklerine inanırlar. Üst kastlardan din adamlarının, generallerin, yöneticilerin ya da burjuvaların da bir önceki hayatlarında daha alt sınıftan olduklarına inanırlar. Kast dışındaki bir kişiyle el sıkışmak bile yasaktır. Hiçbir kasta girmeyen, insandan sayılmayan ‘parya’lar var bir de. Paket turla yaptığım bir Hindistan gezisinde rehberimiz bizi bisiklete benzer araçlarla taşıyan en alttaki kasttakilerle konuşmamamızı, el sıkışmamamızı tembih etti. Aksi halde diğer Hintliler kızabilirmiş. Ben dört kişi bindiğimiz açık bir aracı pedal çevirerek götüren işçiye elimi uzattım; fakat o elini uzatmaya cesaret edemedi. Elini yakalayıp sıkınca da suç işlemiş gibi başını öne eğdi...

ABD’nin başını çektiği emperyalist sistemin başındakiler, dünyanın daha birçok yerinde olduğu gibi Ortadoğu halklarını nasıl sömürdüklerinin kuşkusuz farkındalar. Bu sömürü düzeninin sonsuza kadar gitmeyeceğinin de bilincinde olmalılar. Bir gün bu halklar mutlaka uyanacak, kendilerini sürekli kandıran yöneticilerini, sistemin yerli işbirlikçilerini başlarından defedip kendi kaderlerini kendi ellerine almaya kalkışacaklar. Aksi durumda tarihteki KÖLECİ düzen yeniden hortlar ki, bu tarihin tekerinin ters dönmeye başladığını gösterir; yani diyalektiğe aykırıdır. İşte bu aşamada kapitalistler sistem dışına çıkmaya yeltenen kesimlere bilinen her türlü ekonomik, sosyolojik, psikolojik ve dinsel vb. silahlarıyla saldıracaktır. Baskı ve işkence uygulayacaklardır. **Temiz nükleer bomba olan medya**yı bugün olduğundan daha yoğun kullanacaklardır. Eğer bunlar yetmezse, işte ülkemize de yerleştirilen füzeler devreye sokulacaktır.

Bundan kimsenin kuşkusu olmasın.

Teslimiyet ve palavralar

Biliyorsunuz bu füzeleri birçok Kuzeydoğu Avrupa ülkesi reddetti. Bunda ora halklarının tepkisi belirleyici olmuştur. Bizim medya ise İran’ın adını listeden sildirdik diye şişinmiyor. Düne kadar ABD ve kapitalizm karşıtı görünen İslamcı kesimler, bu silahların ülkemizde konuşlanmasını başarı gibi lanse ediyorlar. Ülkemiz insanı Kuzeydoğu Avrupa insanı gibi tepki verseydi hükümet buna zor cesaret ederdi. Hükümete yakın görünmek adına bu projeyi destekleyenler ileride bu işten zarar görecek ülkemize ve halkımıza karşı işlenecek suça ve günaha şimdiden ortak olmuşlardır.

Bu **füze konusunda gelinen nokta ABD’ye teslimiyetin yeniden tescili ve güncellenmesidir. Yandaş ve çıkarcı medya ile Başbakan’ın İsrail konusunda esip gürlemeleri bu teslimiyetin üzerini örten şaldır; zira KAPİTALİZME ve onun başı ABD’ye KARŞI OLMADAN İSRAİL’E KARŞI OLMAK...**

Ama yağma yok, ancak birbirlerini kandırabilirler.

İşin en kara mizah yönü de ileride tepemizde patlama olasılığı olan bu ölümcül silahların bedelinin bir bölümünü, dolaylı olarak ödediğimiz vergilerden bizim karşılamamız olasılığı!..

MEHMET ALİ TOK

Lobiler savaşı, savaş lobisi

Kürt hareketinin yaptığı ilk ateşkes yanlış hatırlamıyorsam 92'deydi. Sonrasında ara ara ve 99'dan sonra da neredeyse sürekli (meşru savunma hakkı saklı tutularak) tek taraflı ateşkesler ilan edildi ya da uzatıldı. Bunların tamamına yakını Türkiye'de popüler medya organları tarafından ya görmezden gelindi ya da belli çatışmaların ardından ucuz demagoji malzemesi olarak kullanıldı. Pek tabii ki ateşkeslerin çözüme ne derece katkı sundukları tartışmalıdır. Çoğunlukla zamanı uzatan ve sorunu daha sancısız görünen bir uzun aralığa hapseden işlevler yükleniyorlar. Yalnız ateşkesleri şu ya da bu ölçüde çözüm için faydalı veya çözümün bir yolu olarak görenlerin temel savları daha bir ilginç.

Ülkenin liberal camiası ve korkak sol, barış adını verdikleri ve içeriği bir türlü netleşemeyen gelecek güzel günlere inanıyorlar. Gelecek güzel günlere inanmak kuşkusuz insan olmanın bir gereği, ama güzelliğin de bilimsel bir tarifi olanaklı olmadığı için 'barış' pek havada kalan bir şey. Her anne baba, doğacak çocuklarının güzelliğine inanırlar, fakat olanak dahilindeyse ultrason ve diğer testleri de yaptırırlar ki o sağlıklı olmama olasılıklarını önceden öğrenebilsinler. Beri yandan bir kısmını tenzih ederek **liberal camianın ve korkak solun ortaçağ büyücülerinden aldıkları kehanetler dışında hiçbir bilimsel veriye ihtiyaç duyduklarını görmüş değiliz;** barış güzel bir rüya... Fakat, **"Barış,"** aslında, **"iki savaş arası soluklanma dönemidir."**

Buna rağmen bu uzun ateşkesli dönemin ardından neden ateşkeslerle çözüme ulaşılmadığı sorulduğunda hep bir 'savaş lobisi'nin varlığından bahsediliyor. Fransa'da parlamentoyu etkisi altına alan Ermeni lobisi, ABD'de Kongre'yi yöneten Yahudi lobisi, Türkiye'de savaştan nemalanan savaş lobisi... Üçüncü sınıf bir gerilim filmi gibi, ama filme sınıf atlatmak için katilin bir öldürme nedeni olması gerekiyor ve bu neden ortada: Savaştan nemalanıyorlar. Doğrudur olabilir. Savaştan nemalananlar vardır, kimler? Savaşın getirdiği özel ve ayrıcalıklı bir alanı kullanabilenler: Koruculuk sistemi içinde çıkar elde edenler, savaş ağaları, kendi tabanını milliyetçi düşmanlık üzerinden ayakta tutabilen parti ve siyasal güçler, savaş ekonomisi sayesinde çorba içen bilcümle burjuva. Bunlar toplucana bir ittifak tayin etmişler, savaşı nasıl sürdürteceklerini planlıyorlar öyle mi? Değil, yiğidim...

SAVAŞIN ÇÖPLÜĞÜNDE EŞİNENLER...

Koruculuk sistemi başta olmak üzere paralı askerlik kurumlarında yer alanlar, bu kurumlar üzerinden gemilerini yürütenler en gerçek anlamıyla, somutlanmış savaş destekçileridir. Fakat kendileri de bilirler ki, işleri devlet güvencesi altındadır. Devlet, Tekel işçilerine yaptığını onlara yapmaz, bu silahlı güçleri işsiz kalsalar dahi üzerine gönderecek düşmanlar bulur, işsiz bırakmaz. Ordunun bir takım karanlık katları içinse savaşın koruyucu bir kalkan vazifesi gördüğü, dokunulmazlıklarını uzatmaya yaradığı çok söylenen bir şey haline geldi. Şemdinli'de açığa çıkarılan provokasyon da bunun delili. Yine de bu yüksek ve karanlık katların şu ara içine düştükleri pozisyon ortadayken ve derin devlet ihalesini çoktan beri eş-dost-akraba kabilinden yakın çevre almışken ordunun tek başına nedensiz bir savaşı sürdürme gücü bulabilmesi tuhaf olurdu.

10. Sınıf İngilizce kitabından...

MHPsi, BBPsi bu savaş sayesinde taban bulabiliyor, ara ara ilmekli folklorik gösteriler yapabiliyorlar, fakat diğerleri de bu tarzdan azade değil. **Sınırın öte tarafına geçince genel aftan, ittifaktan bahsetmeye kalkan yeni tür CHP, sınırdan içeri girer girmez bunları unutturmak için türlü taklalar atıyor, en keskin ayrımcı, ırkçı söylemlerin partisi oluveriyor.** 'Kürt açılımı' (bir tam anlayamadık ne olduğunu, derken kapandı zaten) mimarı **AKP, en yağız Kürt düşmanlığı yapmakta beis görmüyor.** Topu birlikte savaşı sürdürmek için cepheye sürüldüklerinde namlularını pek güzel yağlıyorlar.

İş gelip gelip aynı yere dayanıyor yine de: Savaştan nemalananlar savaşın bitmesini engelliyorlar. Savaşın başlaması da bunların yüzündendir kesin, Kürt halkının acılarının ve güncel taleplerinin hiçbir anlamı yoktur zaten, ulusal sorun da en nihayetinde Bolşevik uydurmacasıdır! **Bu ülkedeki tek savaş lobisi bizatihi egemenliğin kendisidir.** O hakimiyet gücü ile sömürgeleştirdiği toprakları zor yoluyla elinde tutar. Hatta ve hatta **hoşgörü imparatorluğunun yavuz bir sultanı** çeşme yaptırıp başına şöyle bir şiir koyarken sanata olan saygısını gösteriyordur kesin:

"Kürt'e fırsat verme Ya Rab
Dehre sultan olmasın
Ekmekleri kuru olsun, pekmezleri duru olsun
Yesin yesin doymasın
Ayaklarını çarık sıksın, başlarını birler yesin
Bu çeşmeden Rum içsin Gâvur içsin;
Fakat Kürt'e nasip olmasın."

Sağ kanat liberaller bu savaş lobisini Kürt hareketi içinde arıyorlar, oradan şahinler, güvercinler diye diye çok sevilen yeni dönem kümelendirmesine varıyorlar. Makul göründüğünü söyleyemeyeceğim, zira bir hareket içinde böyle ayrımlar varsa uzun süre aynı çerçevede varlıklarını sürdüremezler. Yani 1 kilometrekarelik gökyüzünde şahinler ve güvercinler birlikte yaşayamaz, ya şahinler güvercinleri avlar ya da güvercinler kaçar gider. Üstelik dahası Kürt hareketi bazı zayıf sinyaller dışında içerisinde böyle derin bir ayrım varmış gibi tartışmalar da yaşamıyor.

Ha bir de bu ayrımı daha evvelinde Amerikan hükümeti için yapadururlardı, Irak sofrasındaki kanlı etlere güvercinlerle şahinler birlikte üşüşünce bile nedense yüzleri hiç kızarmadı...

MUCİZELERİN BARIŞI...

Ama barış gibi savaş da hayali bir varlık olarak tasavvur edilebilir, edelim biz de. Tamam, hepsi tamam; bir savaş lobisi var, yeri geldiğinde provokasyonlar, yeri geldiğinde siyasal entrikalarla savaşı sürdürüyor. Yoksa onlar olmasa her şeyler çözülecek, zira iki halk arasında bir sorun bulunmuyor. Peki ama **gerçekten iki halk arasında bir sorun bulunmuyor mu, yani bu savaş lobisinin işlerinin etkisi gerçekten günübirlik mi, neredeyse bütün Batı illerinde linçlere soyunanlar da Serap'ın canına kıyanlar da bu savaş lobisinin maaşlı personeli mi?** Savaş lobisinin faaliyeti bir şekilde çözülse aslında geriye Kürt sorunu diye bir şey kalmayacak mı? Kürtler'in özlemlerinin hiç mi mantıklı tutarlı dayanağı yok? Savaş lobisinin ipi çekilse Türkiye'nin Ortadoğu'daki stratejik konumlanışı değişecek ve Kürtler'e haklarını mı verecek? İşgal, yağma, sömürgecilik ve hatta diyelim bölgedeki toprak sorunu bizatihi savaş lobisinin ürettiği ve sürdürdüğü işlevler mi?

İllüstrasyonlar: Francisco Goya

Ben severim fantezi edebiyatı. Çok kez insanları etkisi altına alan sihir, karanlık güç ortadan kalktığında insanlar bir anda iyilikler diyarının iyi kalpli fertleri haline geliveriyorlar. Ben severim fantezi edebiyatı çünkü bu dünyanın çözümsüz görünebilen karanlık sorunlarından kaçmamı sağlıyor. Ama ciddi ciddi siyaset yaptığını sananlar var. Sağdan, **"Kürtler'e açılım yapıldı yine akıllanmadılar"**, soldan **"Açılımın içi zaten boştu, ama biz bu değirmende bir iki turladık"** diyenler, sizi fantezi edebiyatın keyifli sularına çeken nedir? Orada dünya meselelerini çözmek daha kolay ve daha keyifli görünüyor.

Barış lobisi, lobilerin bel altılısı

Bizim için savaş, kendi kendine çıkmış ya da bir büyücünün hikmeti ile insanlar arasında yayılmış bir kötülük değildir. Birilerinin çıkarlarını muhafaza etmek ya da çıkar elde etmek için yürüttükleri mücadelelerin silahlı ve geri dönülemez noktadaki ifadesidir. Bu savaşın kimliği ise savaş sahiplerinin kimliklerine ve çıkarlarına göre tanımlanır. Yani çok kısaca ve bayatlamış gibi görünmekle birlikte her savaş 'insanlık suçu' değildir.

Sokakta top oynayan çocuklar gibi. Eğer içlerinden biri topun sahibi olduğu için kaleye geçmek istemiyorsa, onun kaprisine karşı mücadele meşrudur, büyük çocuklar topu alıp sizi arsadan (tipik oyun sahası) kovuyorlarsa mücadele meşrudur. Ama siz kalkıp kendi kibrinizden ötürü başka bir kibirliyle dövüşüp oyunu bozuyorsanız, biz o savaşa girmeyiz efendi! **Dünyayı yağlı göbekleri ve kanlı ağızlarıyla paylaşmak için bizi savaşa sürenlerin savaşında yokuz! Dünyayı top oynayan çocuklara paylaştırmak için savaşılacaksa önleri bize bırakın.**

Ülkedeki kirli savaşın kirli tarafına karşı çıkmak insanlık görevidir. Köyleri boşaltıp, yakıp yıkanlara, misket bombasına varana dek her türlü gayrimeşru silahı kullananlara, kelle kulak toplayanlara, psikolojik harp dairelerine karşı çıkınız, bu meşrudur. Fakat siz kalkıp büyük büyücünün hikmetlerinden çıkmış sayarsanız savaşı ve bu oyunda kaleye geçmek yerine mızıkırsanız ciddiye almayız. Sizler barış tüccarlarısınız; hem de ne anlama geldiğini bile anlamadığımız bir barışın.

ÖZAL'DAN AKP'YE GARİP SİLAHLI BARIŞ HAVARİLERİ

Ara ara **papatyalar papatyası Semra'nım, çıkıp kocasının aslında öldürüldüğünü, öldürülünese ne memleketler kurtaracağını yumurtlar durur. Şahane fikir, saygı duyar, dinlemeyiz.** Bu martavallara sarılanlar da Özal'ın savaşı bitireceğinden falan bahsederler. Doğru mudur, görüşmeleri mi başlatacaktı Özal? Benim bildiğim savaşın en ağır döneminin Özal döneminde yaşandığı ve pek de kesintiye uğramadığı. Ama değindik, fantezi edebiyat çok olasılıklıdır, 'dwarf' ölür 'elf' gözlü kalır.

Buradan ekmek ya da esasen demek ki inşaat ihaleleri çıkar düşünmüş olsalar gerek, AKP'liler de soyunur oldular bu işlere. Sınırı geçip 'ez dikim' demekten medet umdular. Aynı anda uçaklar, onların emirleriyle bir başka sınırı geçip bomba yağdırıyorlardı. TRT'yi şeşi şeş bakar işlere soktular, utanmayıp Kürtçe açılış konuşması yaptılar, aynı anda mahkemeler Şemdinli'nin, Uğur Kaymaz'ın faillerini aklıyordu. Bunlar aynı anda olmadı mı? O da bizim fantezi edebiyat kuponumuzdan sayılsın.

Bunlar yanlarında bindirilmiş medyaları -embedded derdi ABD'li akıl hocaları- kıtalar halinde akın ettiler barış adacıklarına. Barış adına büyük ve güzel ihaleler açtılar, söylemedikleri tek şey ise barışı gerçek kılacak şeyin haklar olduğuydu. Çok suçladıkları ordu ise gerçek barış lobisini inşa etti. **Kuzey Irak'ta son dört yılda yapılan yatırımların yüzde 20'si OYAK ve ortaklarına ait. Ne muazzam barıştır ki kandan kına, bombadan inşaat çıkar.**

RADİKAL REKLAM KUMPANYASI

Aslında lafını bile etmeye değmez ya, şimdilerde Eyüp Can'lı Radikal'in bir reklam kampanyası var: 'Savaşma konuş' diyen 500 bin radikal arıyorlar. Nerede arıyorlar? Kampanyanın simgesi namlusuna mikrofon takılmış AK-47, sosyete ağzını kenara bırakırsak, bildiğimiz Keleş. Kampanyanın gerekçelendirme yazısında Eyüp Can Efendi, PKK'nin son dönem yaşadığı sıkıntıları tahlil ediyor oradan da anaların ağlamamasının önemine geçiveriyor. Kötü bir reklamcı ve daha da kötü bir yazar var karşımızda. Adam utanmaksızın ve de açıkça savaşı tek tarafın marifeti sayıp devleti günahtan arındırıp barış vaftiz ediyor. Anlamadığımız kısım pişmanlık yasası mı tanıtıyor, yoksa barış mı satıyor, kime satıyor? Silahı bırakıp konuşmasını istediği taraf Kürt hareketi mi? E onlar zaten silahı namlusuna mikrofon takabilmek için taşımadılar mı? Kürtlerin karttan kurttan geldikleri masalına bugün herkes bir espri olarak bakabiliyorsa o sayede olmadı mı? Üstelik eline silah almayıp konuşmaya kalkan Kürtler'i plastik kelepçelerle adliye önlerine tek sıra dikmediler mi? Lafınız devlete değilse, bir sussanız daha az gürültü olur hiç değilse. Yok üstelik de derdiniz içinde alenen savaş yanlısı, hatta saldırgan, hatta ve hatta faşist yazarların cirit attığı -**bugün cirit atan yarın kurşun bile sıkar**- gazetenizi satmaksa yanlış yöntem bu. **Daha işlevli satış kampanyası için ipucu: Annem 25 kuruş olduğunu duyduğundan beri sürekli alıyor, çok güzel cam siliniyormuş.** Tebrikler...

LOBİSİZ, PATRONSUZ, KELLESİZ BARIŞ...

Barış, nasıl tanımlanırsa öyle gelir. Eğer inanırsanız, MHP de çıkar, "Barışı sağlarım bana yetki verin," der. Hitler'in *lebensraum* (Almanlar için yaşam sahası, sömürgeler alanı) gerçekleşirse dünya barışı vaad etmesine benzer. İnternet sitelerindeki yeni yetme tosuncuk özlemine kadar gider: **"Bir bomba çakacaksın Diyarbakır'ın üstüne..."** Kendi aranızda barışırsınız ondan sonra,

Bir başka ürkütücü mesele ise Kürt halkının barış özleminin geldiği boyut. O kadar acılar çektikten sonra bazen neden o acıları çektiklerini unutmuşçasına barışa susuyorlar. Onların barıştan anladıkları şey gerçek barıştır aslında; hakkani barıştır, kelle istatistikleri değil, halkların gerçekten eşit oldukları bir barıştır. Böylesi bir barış için savaşılmayacaksa top oynanacak arsaların hepsine otopark diksinler. Böylesi bir barış bizim özlemimiz. Yeter ki barışı özleyenler onun içeriğini unutmasınlar. Açıkçası, ayrılma hakkı da dahil bütün haklarıyla eşit halklar.

Barış lobileri, barışı pazarlarlarken, kendileri de bazen tereddüte düşüyorlar; bu kadar kan aktıktan sonra halkların nasıl bir şey olmamış gibi davranabileceğini kestiremiyorlar. Sizin barış projenizde yok zaten o kısım. Barış bir anda gökten düşüvereceği için, sonrası nasıl halledilir belli değil.

Ama bakın biz o kısmın ustasıyız. Savaştan hiçbir çıkarı olmayan, savaşa uzak ve cephede ölmek dışında hiçbir beklenti sunulmayanlar: Biz emekçiler. **Savaşı en fazla destekleyen emekçinin kafasıdna basit ve samimi bir yanılgı vardır; vatan toprağı kutsaldır.** O kutsal toprakların yol ve arazi mafyaları için değerli olduğunu, eş-dost-akrabaya verilecek ihalelerde kutsandığını, bize de pek pek yeni köprü, baraj işlerinde amelelik nasip edildiğini anladığı zaman emekçi, barışı da anlar. Kimsenin kimsenin sırtına binmediği bir barışı. Basit ve samimidir algısı. Halklar arasında düşmanlığın nasıl silineceğini tartışadursunlar biz formülü anlatalım.

Geçenlerde çatı işi almışız çalışıyoruz. İskele 6 metrelik, üzerinde dört parça kalas var. Üç kişiyiz üstünde; pek birbirlerinden hoşlanmayan biri Kürt, biri Macır iki işçi ve yine Macır ben. Macır olan iskeleyi bırakıp çatının üstüne tırmanmaya kalktı, ben o ara aşağı iniyordum, belindeki ipin ucunu -emniyet kemeri kullanmayı öğrenemedik- ister istemez pek de sevmediği Kürt işçiye emanet etti, siz bilemezsiniz plaza yumurtaları, canını emanet etti adam. Velhasıl, fantezi edebiyatımız yok, mucize olmadı, araları hâlâ düzelmiş değil, çatıyı bitirdik, boyadık teslim ettik.

Ama düşünün; çatı yaparken canını birbirine emanet edenler artık aç kalmamak, koyun gibi güdülmemek için savaşırken neler emanet etmez birbirlerine. O çatı bittiğinde düşmanlık diye bir şey kalmaz, şüpheniz olmasın. Bir de bir lobimiz mi olsaydı ne?

Tayyip Efendi'nin boy aynası...

İktidara aday olan ya da iktidar olmayı başarmış tüm liderler konuşmalarını süsleme babında zaman zaman edebi eserlerden alıntı yapar. Kimi zaman atalardan seçme sözlerle, şiir ve şarkılarla mesaj vermeye kalkarlar, yahut meziyetleri çerçevesinde yeni bir söz icat eyleyerek literatüre ekleme hikmetine erişirler. Bu konuda bizim başbakanlarımızın katkısı da hiç hafife alınamaz. Adnan Menderes: "Türkiyeyi küçük Amerika yapacağız!" Turgut Özal: "Benim memurum işlini bilir!" Süleyman Demirel: "Dün dündür bugün bugündür." 'Milli Şef' İsmet İnönü: "Ben sizi belki aç bıraktım ama babasız bırakmadım."

Bunlar tarihin malum sayfalarında yerlerini ala dursun, hiç biri 21. Yüzyıl'ın 'süper emici' hükümetinin başbakanı RTE'nin eline su dökemiyor. Tayyip konuşmalarını yaparken sınır tanımıyor. Sayesinde hitabet sanatı epeyce zenginleşti: Ananı al da git, van minüts, bi daha da gelmem Davos'a, öfke de bir hitabet sanatıdır, ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaaaaz!..

Bana sorarsanız en can alıcı olanı RTE'nin hutbelerinde ve kendisine yöneltilen eleştiriler karşısında sıkça dillendirdiği Ziya Paşanın 'Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz sözü. (Kişinin yaptığı işler, onun aynasıdır. Ne dediğinden çok ne yaptığı önemlidir.)

Katıldığı her platformda icraatlarını ballandıra ballandıra anlatan başbakan bu sözü boşuna söylemiyor olsa gerek. Madem kişinin yaptığı işler onun aynasıdır, gelin icraatın içinden yansımalara bakalım. 8 yıllık ayna bu!...

TOMBİK GÖSTEREN SİHİRLİ AYNALAR!..

Aynasının ne kadar parlak olduğunu dünya alem duysun diye sesinin son perdesine ulaşıncaya dek yaptığı konuşmalarında, iktidarının ne kadar başarılı olduğunu söyleyip duruyor. Önümüzde ki 2011 seçimlerine yaklaşırken, her fırsatta, iftihar kaynağı saydığı amellerini dinleyeceğimize kuşku yok. İşte AKP'nin resmi sitesinden söz konusu icraatlar şöyle anons ediliyor:

2002'de 230 milyar dolar olan milli gelir 2009'da 618 milyar dolar oldu.

2002'de 422 milyon lira seviyesinde olan İstanbul Borsası, 2010'da 2 Milyar 681 milyon lira oldu. Tam üç kat arttı. 2002'de 26.8 milyar dolar olan döviz rezervi 2009 da 70,1 milyar dolara ulaştı. Enflasyon canavarı dizginlendi. 2002'de yüzde 30'larda olan enflasyon tek haneye düştü.

Esnaf kredilerinde rekor artış sağlandı. 2002'de Halk Bankası tarafından esnafa verilen kredi miktarı sadece 154 milyon lira iken, 2008'e gelinirken 3,3 milyar liraya ulaştı. Halk Bankası esnafa kredi desteğini yüzde 2 bin civarında artırarak rekora imza attı. İhracat arttı: 2002'de 36 milyar dolar olan ihracat 2009'da 102 milyar dolara ulaştı. Limanlarımız dünyanın en işlek limanları haline geldi.

2002'de 184 lira olan asgari ücret 2010'da 760 liraya çıkarıldı. Kamu işçilerinin maaşı yükseldi.

Memurumuzu enflasyona ezdirmedik. Emeklinin yüzü artık gülüyor. Tarım ve hayvancılık çağ atladı. Tarım ve hayvancılık destekleri üç kat arttı.

Yaşlılarımıza tam destek. 2002 yılında 25 TL olan 65 yaş aylıkları 2009 yılında 94 TL'ye ulaştı. İhtiyaç sahiplerinin sofrasında yemeğini eksik etmedik. 2002'de 2,5 milyon lira olan sıcak yemek yardımını 2009'da 31 bin 615 kişi için 8 milyon 650 bin TL'ye yükselttik. Yardıma muhtaç vatandaşlar artık yalnız değil.

2003-2009 arasında yoksul ailelere 1 milyar 110 milyon lira gıda yardımı yaptık. Yuvalar sıcak kalsın diye kömür dağıttık. 2003'te 649 bin ton kömür yardımı yapılırken 2009'da 2 milyon 256 bin kişiye 1 milyon 910 bin ton kömür yardımı yaptık.

Tarihimize sahip çıktık eski eserleri onardık. 1999-2002 arasında yalnızca 46 eser restore edilmişken 2003-2008 yılları arasında tam 3383 vakıf eski eserinin bakım ve onarımını yaptık. Doğalgazı olmayan ilimiz kalmadı. Nükleer enerji dönemi başlıyor. Her yerde petrol arıyoruz. Küçük hidroelektrik santral (HES) yatırımları artıyor. Keban Barajı büyüklüğünde iki baraj daha yapıldı. Taş kömürde üretimi 10 kat arttırdık. Ülke karanlıkta kalmadı. Yeni projeler yolda.

AKP'nin internet sitesi daha pek çok 'icraat'a yer veriyor. Site oldukça başarılı. Paraya kıymışlar. Aldıkları hazine yardımlarının 'hakkını, halk için' veriyorlar.

İŞTAH KABARTAN MANZARA...

Sıradan bir vatandaş bu verileri gördüğü zaman muhtemelen olayın rakamsal boyutunu pek anlamasa da, "...İki kat arttı, üç kat arttı, kömürler gırla, yemek desen kazan kazan!" muhabbetine oldukça iştahlanır. Hele söz konusu şahıs AKP'ye oy vermişse, oyunun hakkı verildi diye dokuz köşe olur. Nitekim, geçenlerde bindiğim otobüste, şirin, tonton bir ak sakallı dede ile yan yana düştüm. AKP'ye oy vermiş. Klasikleşmiş 'Nerelisin yeğenim?' sorusundan başlayan muhabbet çok geçmeden AKP propagandasına dönüşüverdi. Hükümetin 'icraat'larını yere göğe sığdıramıyordu. Sorular soruyordum, o adeta Tayyipleşiyordu. Kraldan çok kralcılık böyle bir şey. Amcanın Rizeli hem de İkizdereli olduğunu öğrendiğimde, Karadeniz'de planlanan HES projeleri hakkında düşüncelerini öğrenmek istedim. "Çok hayırlı bir iş, elektriksiz mi kalalım, elektrik demek medeniyet demektir," diye etrafa elektrik saçtı. "Güzelim vadileri tahrip etmiyorlar mı? Ekolojik denge bozulmuyor mu? Köylüler mağdur olmuyor mu?.." Sanki başka bir gezegenden gelmişim gibi bana bakarak, "Yok öyle şey! (Elleriyle göstererek) Suyu bu yandan alıp o yanı veriylar," diye cevapladı. Bir iki kelam daha ettikten sonra bey amca otobüsün ekranındaki filme daldı...

BABALAR GİBİ SATTILAR, GERİSİNİ OKTAY EKŞİ SÖYLEDİ...

AKP, mali sermayenin kronik krizinin derinleştiği bir dönemde, mağdur edebiyatıyla, iş, ekmek, özgürlük, demokrasi, barış, kardeşlik demagojileriyle girdiği seçimden, emperyalizm ve işbirlikçilerinin de desteğini alarak zaferle çıktı. Ve ardından büyük vurgun serüveni 'izleyicilerin' beğenisine sunuldu.

İktidara geldiklerinde yaptıkları ilk iş, kendi önlerindeki bazı siyasal engelleri ortadan kaldırmak adına çeşitli hile hurda işlerine kalkışmaları oldu. Siirt seçiminin iptali ve Recep Tayyip Erdoğan'ın milletvekili seçtirilerek, başbakan yapılmasını hatırlayabiliriz.

Daha sonra iktidar yolunda kendilerine en büyük desteği veren emperyalistlere ve işbirlikçi büyük sermayeye yeni ayrıcalıklar sağlanması izledi. Özelleştirmeler dalga dalga geldi. "Zarar ediyor, devlete yükü fazla," yalanlarıyla, ekonomiye ciddi katkısı olan Telekom, Erdemir, İSDEMİR, PETKİM Petrokimya Holding, ETİ Elektrometalurji, ETİ Gümüş, ETİ Bakır, ETİ Krom, TEKEL, SEKA ve daha

niceleri yabancı ve yerli sermayedarlara peşkeş çekildi. Cumhuriyet tarihinde yapılmadığı kadar özelleştirme 8 yıllık AKP hükümeti döneminde yapıldı. Son 25 yıllık dönemi incelediğimizde 39 milyar 600 milyon 581 bin dolarlık özelleştirme yapılan Türkiye'de, söz konusu miktarın 30 milyar 734 milyon dolarlık bölümü 8 yıllık AKP iktidarında gerçekleştirildi.

Türk Telekomünikasyon AŞ hisselerinin devrinden sağlanan toplam gelir 8 milyar 423 milyon dolar. Tüpraş'ın yüzde 65.76'lık hisse satışından 4 milyar 594 milyon dolar gelir elde edildi. Erdemir'in yüzde 46 oranında hissesi 2 milyar 779 milyon dolara özelleştirildi. Rakam vermeden devam edelim. TEKEL'in sigara fabrikalarını ve çeşitli illerdeki taşınmazları yok pahasına özelleştirildi. Petkim'i, SEKA'yı Eti'yi ve daha nicelerini peşkeş çektiler. Bu noktada sormak gerekiyor: Telekom'un, Tekel'in, Tüpraş'ın ve diğerlerinin bütçeye yükü ne idi? Bu işletmeler kuruluşundan bu yana ne kadar zarar etti? Bu işletmelerin satışından elde edilen 'gelir' Türkiye'nin iç ve dış borç açığının yüzde kaçını kapattı? Bunların haricinde TMSF'ye aktarılan medya kuruluşlarını, batık bankaları, şirketleri, kimlere hangi bedellerle sattılar? Birini söyleyelim: Sabah-atv grubu, bizzat Tayyip ve Abd. Gül'ün aracılığıyla bulunan krediler sayesinde, CEO'luğunu Tayyip'in damadının yaptığı Çalık Grubu'na satıldı...

VERİN KARDEŞİM 8 BİN DOLARIMIZI!..

Aynadan yansıyan suretleriyle övünen iktidar sahipleri, işçiyi, memuru, emekliyi, yaşlıları, yoksul halkı ihya ettiklerini söyleyip övünüyor. Yüzde 102 zam yaptığından, kişi başına düşen milli gelirin 8 bin bilmem kaç dolar olduğundan bahsediyor. Burada milli gelirin, enflasyonun, zam oranlarının hesaplanmasına girmeyeceğiz. Hileli ve sıkıcı hesap yöntemleri defalarca teşhir edildi zaten. Diyeceğimiz o ki; bu adamlar ya matematik bilmiyor, ya ekonomiden anlamıyor, ya da göz göre göre, en hafif deyimiyle kullanacak olursak, 'gırgır' geçiyorlar. Dört kişilik 'çekirdek' ailenin açlık sınırının 892, yoksulluk sınırının ise 2757 TL olduğu ülkede asgari ücret net 599 lira gibi komik bir meblağ iken, milleti ihya ettiğinizi söylemenize hangi aymazlık yol açıyor? Türkiye yoksul halkı her daim iktidarlardan çekmiştir. Fakat 21. Yüzyıl'ın süper emici sömürücü AKP iktidarının ettiğini, firavun etmemiştir.

Özelleştirmeler kapsamında –resmi rakamlara göre- 27 bin kişi ekmeğinden oldu, ailelerini de eklerseniz kaç kişinin etkilendiğini bir düşünün. Madenlerde 715 maden işçisi hayatını kaybetti; tersanelerde işçilere kum torbası muamelesi bu iktidar döneminde yapıldı; çıkardıkları 4/c yasası çerçevesinde binlerce Tekel işçisi ve çoluk çocuk demeden maaile kar soğuk dinlemeden 78 gün direndi. Direniş sırasında bir Tekel işçisi hayatını kaybetti. Bu süreçte işçilere atılan gaz bombalarını saymaya gerek var mı? Asgari ücrete toplamda 9,74 memurlara yüzde 4+4, emekliye ise bir simit parası miktarında zam yaptılar.

Yoksullara dağıtılan kömür, gıda yardımları seçim malzemesinden öte gitmedi. Kış ortasında Dersim'de susuz-elektriksiz köylere dağıtılan beyaz eşyaları unutmadık! Yaşlılara verdikleri 94 lira da 8 bin küsur dolarlık kişi başı milli gelire dahil mi acaba?!

Kişi başına milli gelir 8 bin dolar ha?! Biz yoksullar milli gelirden payımıza düşen 8 bin doları bi zahmet tahsil edelim o zaman! Daha sayalım mı? Say say bitmez bu aynasızların aynalarından yansıyanlar…

KAPİTALİZM HAYVAN SAĞLIĞINA DA ZARARLIDIR...

Kapitalizm, insan, çevre ve hayvan sağlığına zararlıdır. Mevcut iktidar aynasına baktığımızda, ihya ettiklerini söyledikleri çevre, tarım ve hayvancılık, enerji, işlerinde tam bir yıkım yaşandığını görüyoruz.

"Dereler boşa akıyor, elektrik üreteceğiz," diyerek eşi benzeri bulunmaz vadileri gözlerine kestirip işe koyuldular. Amaç HES adı altında suyun kullanım hakkını ele geçirmek. Yani suları zimmetlerine geçirmek!

Yapılan araştırmalara göre, Türkiye'nin kullanılabilir su potansiyeli yılda 112 milyar metreküp dolaylarında. Bu miktarın 98 milyar metreküpü yer üstü, 14 milyar metreküpü de yer altı sularından oluşuyor. Bu miktarın 40 milyar metreküpü barajlar ve su yapıları vasıtasıyla kullanılıyor. Hükümet, gelecekteki ihtiyaçların karşılanması için yatırım yapmanın şart olduğunu her fırsatta dile getiriyor. Bu amaçla 2003'te Su Kullanım Hakkı Anlaşması için bir yönetmelik hazırladılar. 2007'de tez elden satış sözleşmeleri imzalanmaya başladılar. Bu süreçte 2 binin üzerinde başvuru oldu. Bu sayı her geçen gün artıyor. 2009 sonuna gelindiğinde 187 HES işletme halinde, 145 tanesinin ise inşaatı devam ediyor. 1576 tanesi proje sürecinde akıbetini bekliyor. Yani yeni eklenecek olan projeleri de sayarsak bu sayı 2 bini aşıyor. İlginç olanı bu HES projelerinin çoğu Karadeniz bölgesinde. Geçtiğimiz haftalarda mahkeme kararıyla bazı HES'lerin yapımı mahkeme kararıyla durduruldu. Bunun üzerine iktidar yeni bir yönetmelik çıkarıp HES'lerle ilgili tüm yetkiyi Çevre Bakanlığına verdi. Gelmiş geçmiş hiç bir iktidarın kendileri kadar çevreci olmadığını söyleyen AKP iktidarı, çevreciyken bu işlere kalkışıyor. Çevreci olmasalar vay halimize!

Tarım ve hayvancılıkta müthiş ilerleme sağlamışız! Alenen kafa yapıyorlar! Dünyanın en pahalı eti Türkiye'de ama biz hoplamışız, zıplamışız, nasıl oluyorsa!.. Yeni bir rant kapısı açıldı şimdi, yabancı et ithalatına izin verildi. Hayvancılığı bitirdiler, yerli piyasayı manipüle edip et fiyatlarını yükselttiler. Sonra da kırmızı etin fiyatı yüksek, vatandaş ucuz et yiyecek palavralarıyla işe koyuldular. Eskiden insanlarımız kırmızı eti, ya bayramdan bayrama, ya da ayda bir görüyordu, bunlar sayesinde rüyalarımızda dahi göremez olduk. İthal edilen hayvanlara gelince; medyada takip ettiğimiz kadarıyla, yolculukları süresince bakımsız kaldıkları için ya hastalanıyor ya da ölüyorlar...

Tarihi eserlere sahip çıkıyor hükümet. Restorasyon yapıyorlar bilmem kaç bin tane vakıf eserini. O kadar tarihşinaslar ki Topkapı sarayına gösterdikleri vefa ve sevgiden dolayı sarayın bi tarafı çat diye çatladı. Köşe bucak dolanıp cami restore ediyorlar, haklarını yemeyelim. Ama Tarkan gibi bir popçu konuşmasa Allianoi antik kentinden haberleri dahi olmayacaktı bu iktidarın. Aynaya bak çay demle!

AYNA! AYNA! SÖYLE!

Bu ayna olayı bize Pamuk Prenses'teki cadı kraliçeyi hatırlattı. Sihirli aynasına ikide bir, "Kim güzel?" diye soran hanım. Ayna, "Sizsiniz kraliçem," diyor. Ta ki Pamuk Prenses'in güzelliğini fark edene kadar... Ayna yaptığı görevin bilincinde tabii... Yansıtmak...

Bizim cadı kraliçe edasında ki iktidar sahiplerimiz de ısrarla ben güzelim demekten vazgeçmiyor. 8 yıldır yaptıklarını yoksul halklara güzel diye yutturmaya çalışıyor.

Üstelik meali tehlikeli bir sözü kulllanarak. Enver Paşa zamanında doğru söylemiş. 'Ayinesi iştir kişinin, laf'a bakılmaz' diye. Biz elimizden geldiği kadar aynadan yansıyanları kısaca anlattık. Bizim yoksul halkımız bu hikâyenin pamuk prensesini ne zaman fark eder bilemiyoruz. Ama biz pamuk prensesin izindeyiz ve onun güzelliğine hayranız. Her türlü cadılık ve şeytanlığa karşıda savaşmaktan vazgeçmeyiz.

SERHAT ÖZCAN

RAKI...

Uygarlık tarihini ve 'estetik'i biraz tarih şuuruyla algılamış insanlar, bugünkü yaşayışa hayretle bakar. Dünya uygarlığın adımlarını ilk kez Mezopotamya'da atarken, bağ bozumu şenlikleri yapılırmış. Kısaca, doğanın canlanışı ve insanın buna ayak uyduruşu, yaşamın yenilenişiyle insanın evrimi, paralel gitmiş asırlar önce. Aslında uygarlığı neredeyse yakalamak üzere atılan adımlarmış bunlar. Sanatın birçok kolu, felsefenin incelikleri, insanları sorgulamaya, öğrenmeye ve çözümlemeye sevk ederken, erk meseleleri girmiş devreye.

İktidarların sahipleri insanların uyanışından rahatsız oldukları için, dinler üzerinden geliştirdikleri siyasetleriyle, dinlerin sığ yaşamını karşısına alıp daha uygar ve paylaşımcı bir yaşamı seçenleri şeytan ilan etmiş. İçerilerine 'cin' kaçtığını yayıp ellerinde bulundurdukları iktidar gücünü de kullanarak, bu insanların içindeki cinleri ve şeytanları yok edecek çeşitli cin çıkarma ve şeytan taşlama oyunları geliştirmişler.

İnsana acı veren bu uygulamalar, 'modern' işkence yöntemlerinin temellerini atarken, insanlarda oluşan korku yüzyıllardan bugüne, günün moda sözü 'korku imparatorluğu'nu yaşamlara sızdırıvermiş.

Sonrasında uygarlık ve o bayrağı taşıyanlar bir yerlerde kendileriyle uyumlu doğalarda farklı bir yaşamı seçip mutlu olmaya çalışmış.

Uygar ve mutlu insanların iki olmazsa olmazı yüzyıllar geçse de hiç değişmedi: Deniz ve üzüm...

Dünya haritasını önünüze koyun ve bakın. Sömürge olanlar hariç, devrim yapmış bütün ülkelerin denize kıyısı ve üzüm bağları mutlaka vardır. Gerici iktidarların bu yüzdendir sahillerle ve üzümle derdi.

Şaraba övgüler düzen ve bu yüzden sadece artık ayyaşlığı dillendirilen Ömer Hayyam' ın bilgeliğinden ve dehasından, matematik ustalığından söz etmez egemenler. Şarap denen içkiden nimet diye bahsetmesi üzerinden geliştirilmiş sığ söylemler, onun felsefi yönünü yok etmek üzerine kurulmuş alçak söylemlerdir oysa.

Yoksa, **"Dostunu erkekçe seven kişi. Pervane gibi özler ateşi. Sevip de yanmaktan kaçanların, masal bütün işi,"** diyebilir miydi felsefi bir derinliği olmayan arabesk bir sarhoş?

Rakı hep tartışılır, Yunan mı bulmuş Türk mü?

Kim bulduysa Allah razı olsun bu 'ağzıyla' içildikten sonra değeri artan üzüm icadını. Masanın yaşandıkça imbiklerde damıtılıp olgulaştırılan yüzlerce yıllık kuralları, dünyanın bütün yönetim kurallarından daha ahlaklı bir içim keyfi sunar sevenlerine.

Hakça paylaşılan mezeler, **milimetrik ölçülerle dağıtılan rakılar, hiçbir kitapta yazmadığı halde kendi adalet sistemini geliştirmiştir yaşamda.**

Ve rakı içmek, işkencenin, mahpusluğun, ezilmenin, satılmışlığın, onursuzluğun verdiği zararı vermez bünyeye.

Üç kuruşa imal edilen şeyi elli liraya satıp, insanın keyfinden para kazanmak eskiden sadece pavyonlarda olurdu. Bizlerse pavyonlara gitmezdik zaten. Hükümet baskısının adını 'mahalle baskısı' olarak benimsetip mahalle bakkalının elini bağlamak, ayrımcılığın da dik alasıdır, 'açılımcılar' tarafından tezgahlanan. Benim sevmediğimi kimse sevemez demek, sadece Hitler'i çağrıştırıyor bana.

Yasalar geçiyor sade yeşilli
Yasalar geçiyor dümenleri kazlı.

Neyzen Tevfik, Orhan Veli, affınıza sığınarak ben ve niceleri binlerce yanıt verebilir içkiden yola çıkıp bazı kültürleri yok etmeye çalışan bu kifayetsiz 'inşaatçı'lara. Ama Ömer Hayyam söylesin istedim yine son sözü usulünce.

Sen içmiyorsan, içenleri kınama bari.
Bırak aldatmacaları iki yüzlülükleri.
Şarap içmem diye övünüyorsun ama,
Yediğin haltlar yanında şarap nedir ki?

BİR KÜÇÜK

Bir zamanlar Kartal olan, ama şimdilerde Doğan görünümlü modifiye bir Şahin'e dönen Ertuğrul Özkök'ün bir türlü gerçekleşmemiş hayallerinden bir tanesi Tayyip Bey kardeşimi içmese dahi elinde bir adet şarap kadehi ile görebilmek. Gelin ata binmiş, "Ya nasip" demiş. Şahsen, bu hayalin gerçekleşeceğine ihtimal vermiyorum. Yer yarılsa ve kıyamet kopsa ve hatta Allah'tan özel izin çıksa bile Tayyip Bey kardeşim eline içinde şarap olan kadeh almaz. İlla bir kadeh alacaksa, bu şarap kadehi değil, rakı kadehi olur. İşte bu nedenle benim hayalimin gerçekleşme ihtimali, Özkök kardeşimin hayalinden daha gerçekçi ve hattızatında ülke menfaatlerine de daha uygun.

Bu memlekette Tayyip Erdoğan hakkında hayalleri olan tek kişi elbette Özkök değil. Benim de hayallerim var. **GHK kardeşinizin en büyük hayalllerinden biri, Tayyip Bey kardeşim ile mütevazi bir çilingir sofrasında bir ufak bitirmek. Arkası nasıl olsa gelir kanaatindeyim.** Bu nedenle hayalimi bir büyük olarak sınırlamıyorum. Ufakla başlarız ve evelallah arkasından bir büyük rahat bitiririz kanatindeyim. Hatta eve gitmeden once bir de 'yolluk' alırız netekim. Tayyip Bey kardeşimin nasıl olsa şöförleri var, korumaları var. Eve dönmesi mesele olmaz düşüncesindeyim. Bana gelince... Bugüne dek eve nasıl gittiysek yine öyle gideriz netekim.

Şimdiye dek ağzına alkol koyduğu şüpheli olan bir Başbakan'a sahibiz. Buna rağmen, Başbakan'ın iki kadehten sonra kafayı bulup orayı burayı dağıtacağını sananlar bence yanılıyor. Zaten o işi ayık kafayla da yapıyor nitekim. Ben, Tayyip Erdoğan'da çok daha fazlasını görüyorum. Baksanıza ***Wikileaks*** belgelerinde bile en dirayetli ilan edilen Başbakan o. AKP'li bir vekil öyle diyordu. "Wikileaks belgelerinde kendisinden övgüyle bahsedilen tek lider Erdoğan," diyordu o vekilcağız. Wikileaks'de dahi övgü arayan psikolojik rahatsızlığı bir yana bırakırsak, neticede elin diplomat kılıklı CIA'sı bile Tayyip Erdoğan'ın bir oturuşta bir ufak bir de büyük bitirebileceğini bence öngörmüş. Bu hayalimizi gerçekleştirirsek sayın Başbakanımız hepsini içmeyecek zaten. Yarısını ben içerim evelallah. Tayyip Bey kardeşimi bilmem ama ben birbuçuktan sonra muhtemelen eve nasıl vardığımı bile hatırlamam. Bunca senedir egzersiz yapmama rağmen hâlâ duracağım yeri öğrenemedim maalesef. Ben kimim ki zaten? Tayyip Bey gibi dirayetli bir liderin yanında ayık kalmam mümkün mü dostlarım?

Şimdi sorabilirsiniz. Durup dururken nerden çıktı bu Sayın Başbakan ile çilingir sofrası hayali? Değerli dostlarım, ben aslında bildik rakı içicilerden değilim. Doğru dürüst rakı kültürüm bile yoktur. Hele hele, **değerli Kemalist dostlarım gibi beyaz leblebi ile rakı içmişliğim dahi yoktur. Çünkü beyaz leblebi çok sert ve dişlerim ulu önderimiz ve onu çok seven sağlam dişli Kemalistlerimiz kadar sağlam değil. Bana beyaz peynir verin.** Gerisini boş verin. Bu arada elbette rakının sıkı bir sofra gerektirdiğini gayet iyi biliyorum. O kadar da cahil değilim. İyi bir sofra olmadan içtiğim rakıların çoğu bana zulmetmiştir zaten. Ama siz de takdir edersiniz ki, iyi bir sofranın iyi de bir ödenecek bedeli vardır. Bu bedeli çoğu zaman ödemekten uzak bir yaşam tarzım olduğu için beyaz peynir bana yetiyor. Kavun demeyin bana. Maalesef kavun-rakı yaptım mı mide nezlesi oluyorum. O yüzden sadece beyaz peynir diyorum. Oysa bilmiyor muyum ortaya şöyle karışık ızgara, kutsal haydariden mübarek barbunyaya bir dizi mezeyle masa donatmayı? Yetmiyor gücümüz. Lakin öyle bir çağda yaşıyoruz ki, **Tayyip Bey kardeşim sayesinde rakının bizzat kendisi, sofradan daha pahalı oldu mübarek kardeşlerim.** Hatta son deneyimlerim ışığında beyaz peynirin bile ziyadesiyle pahalı olduğunu ama buna rağmen tüm yemek ve mezelerden daha pahalı olanın bizzat rakının kendisi olduğunu keşfettim. Meğer, kırk yılda bir yapageldiğim rakı ve beyaz peynir keyfi için artık banka kredisi gerekliymiş dostlarım. Rakının bizzat kendisinin rakıya eşlik eden sofradan daha pahalı hale gelmesini irdelemeden, değerli dostlarıma sanki çok lazımmış gibi aslında akşamcı türde bir rakısever olmadığımı, kelimenin tam anlamıyla bir kırmızı şarapçı olduğumu itiraf etmek istiyorum.

Böylece yazının bu noktasına kadar gelmiş ve iştahı ziyadesiyle açılmış olan başta Ertuğrul Özkök olmak üzere değerli Beyaz Türk medya mensubu okurlarıma bir selam çakmış olayım. Evet, Beyaz Türk biraderlerim! Maalesef, GHK da sizden. Sizin gibi şarapçının teki. Üstelik Özkök biraderim hariç olmak üzere, birçoğunuz gibi şarapçı yaftası yemekten de korkmuyor. Can Yücel gibi, Orhan Veli gibi içtiği zıkkımdan gurur duyuyor ve yedi düvele ilan ediyor. Dünyada denemediği şarap sayısı, muhtemelen sizin denediğiniz şarap sayısından daha azdır bu GHK'nın. Öyle de bilir bu işi yani. Hem sizler gibi bilmediği beş vakit namaz olan biri de değildir GHK. Onu da bilir evelallah. Hatta gerektiğinde beş vakit namaz kılan İslamcı medya mensubu değerli okur dostlarından daha fazla rekat namaz da kılar isterse bir gecede. Bir gece ansızın 90 rekat namaz kılar da, pek çok İslamcı ve cemaatçi biraderim bile başedemez onla. (Kabul edilir veya edilmez. Mevzu bu değil burada.) Değil şarap, rakı; dua ve namazda bile sınır tanımaz bu adam. Şişede durduğu gibi durmayan alkole inat, bir gün rakı şişesinde balık olduysa ertesi gece gerekirse tayy-i mekan dahi yapar da gezegen bile değiştirir. Bugüne kadar pek belli etmedik diye kendilerini şarap gurmesi veya İslam'ın biricik sahibi sanan bütün dostlara bu duyurumuzu yaptıktan sonra **gelelim rakının laikliğimize ve dinimize getirdiği faydalara.**

Laiklik için tanım tarif uğraşmayı bırakın artık: **Zil zurna sarhoşken tövbe ediyorsan laiksindir.** Daha bu kadarcık bir mutluluk bile yaşamamışsan, kütük gibi sarhoş olup pişmanlığı doya doya yaşamadıysan hangi İslam'dan bahsediyorsun kardeşim? Bir kez olsun pişman olmadan içtiysen hangi tanrıtanımazlıktan bahsediyorsun biraderim? Pişman olmak, insan olmaktır be güzel kardeşim. Laiklik dediğin de bir çeşit insanlıktır ve hatta insanlıktan pişmanlığın ta kendisidir. Yok türbanmış yok kurbanmış. Bırakın bunları. İçki içen tövbe edebiliyorsa, töbve eden binbir kere tövbesini bozup içki içebiliyorsa o kişi laiktir ve laik kalacaktır kardeşim. Sen tutup bu iki özgürlükten birini cebren ve hile ile yok edersen, rakıya hababam zam dayarsan laik değilsin kardeşim. Kimi kandırıyorsun 21. Yüzyıl'da? Her yalanınıza inandık da bu mu kaldı inanmadık be kardeşim? Buyrun size 2011 model laiklik tanımı. (Hakkaten şişede durduğu gibi durmuyor meret! Sen bize bir büyük getir kardeş!)

BİR BÜYÜK

Yahu Tayyip Bey kardeşim, ne yaptın sen Allahaşkına? Epeydir rakı içimiyordum ben. Bira ve şarap takılıyordum. Marketlerde promosyon yapılan ucuzlatılmış kaliteli şaraplara takılıyordum. Belki bir sene olmuştu rakı içmeyeli. Geçenlerde şehre indim de birkaç dostumla buluştuk. Ne yapalım dedik? E tabi akıllara rakı geldi. Herkes Özkök ve GHK gibi şarapçı olmadığı için rakıda karar kılındı anlayacağın. Emeklilerin takıldığı ucuz kılıklı bir meyhaneye daldık ayıptır söylemesi. Bir ufağın fiyatını sorduk. Dudağımız uçukladı. Maaşallah, ha gayret üzerine biraz daha zam yaparsan, bu millet artık rakı içerken kendisini 0 km otomobil almış gibi hissedecek. Yahu onca koyduğunuz kazık ÖTV'lere rağmen otomobiller bile taksitle alınıyor. 48 ay, 60 ay taksitle otomobil alıyor bu millet. Şöyle adamakıllı bir sofra donatmaya kalksak neredeyse rakı keyfimiz de sayende taksite bağlanacak bu gidişle. 48 ay olmasa da 12 ay taksitle senede bir kere rakı sofrası kuracak hale gelmişiz haberim yokmuş. Bu ne kardeşim böyle?

Sende hiç izan ve insaf yok mu sayın Başbakanım? Rusya'da votka kaç para haberin var mı Tayyip Bey kardeşim? O Ruslar ki uzaya ilk çıkmış ve dünyada ilk süper komünist devlet kurmuş bir millet. Putin biraderin senden daha mı az akıllı ki, Rusya'da votka o kadar ucuzken sen dayamışsın zamları

NE OLACAK BU MEMLEKETİN HALİ?

Voyvoda kazığı gibi. Hem ne eksiğimiz var bizim Rusya'dan? G-8 değilsek bile G-20'nin G noktasında duruyoruz sayende. Yakışıyor mu bu rakı fiyatları? Bu rakı fiyatları ile alırlar mı bizi AB'ye? Nerde devlet? Nerde millet? Nerde hükümet? Hani teğet geçecekti bu kriz?

Şimdi bütün yandaşlar diyecekler ki, evet teğet geçti. İzlanda battı, İrlanda battı ama Türkiye, Wikileaks belgelerinin yükselen yıldızı oldu. Vallahi ete, benzine, telefona, internete, arabaya, sigaraya ve her türlü zerzevat ile zıkkıma kazık kazık vergiler koyduktan sonra bir de alkole rakıya koymuşsun, elbette cümle hükümet ve cemaatiniz teğet geçersiniz be kardeşim. Bunca kazık vergilerden sonra hükümet, cemaat ve en hakiki burjuva sınıfı küresel krizi teğet geçmiş olabilir ama cümle cemaat milletimize Voyvoda kazığı kiriş oldu be kardeşim. Aha bütün zenginlerimiz, başta Koç olmak üzere küresel krizden kârlı çıkmış ve servetlerine servet katmışlar. Krizi fırsata çevirmişler. Belli ki bu kriz, zenginleri teğet bile geçmemiş. Ama sen ete, benzine ve rakıya dünyanın en kazık zamlarını yaparsan, şöyle ağız tadıyla 300 beygirlik bir otomobil peşinde koşan memleket insanlarına yüzde 84'lere varan ÖTV'ler koyarsan sormazlar mı adama kardeşim, ne teğeti diye?.. Bak biz alabiliyor muyuz bir Maserati? Sadece Ağaoğlu alıyor. Biz bir tane çakma 4x4 bile alamıyoruz sayende be kardeşim. Süper Loto'da en büyük ikramiyeyi kazansak ve bir Ferrari alsak bile LPG taktırmak zorundayız. Kısacası bizi teğet meğet geçmedi kardeşim. Ortadan bacaklarımızı ikiye ayırdı bu kriz biraderim. Ama belli ki sizin keyfiniz yerinde. Senin sadece bu rakı zammıyla Türkiye'yi yüzde 60 oranında büyütmüş olman gerekirdi bana göre. Ama bakıyoruz ki, dünya palavra şampiyonu yandaş medyan bile bu kadar büyük bir palavrayı atamıyor. **İrlanda olmadıysak akşamcılar kurtarmış olmalı bu Türkiye'yi** de haberimiz yokmuş meğer.

Valla dost acı söyler. Taa en başından beri söyledim. Aslında seni severim bilirsin. Sevmesem niye muhalefet edeyim. Ne çıkarım var? CHP değilim ki ettiğim muhalefet ile iktidarı senin elinden alayım. Ergenekon değilim ki, beceremeyeceğim darbeye kalkışayım. Doğan medyasında değilim zaten, patronumun vergi borcu peşinde yazılar yazayım. Hatta normal bir medyada bile değilim. Mütevazi ama iddialı, özgür yayın **RED**'de yazıyorum. Yazdıklarımdan para falan almıyorum. Geçen sene yaptığım gibi okurlardan da para almıyorum artık. Aklımın zekatıdır, sadakasıdır diye yazıyorum şurda. Demem o ki, sen iktidardan düşsen ve yerine başkası gelse ben ona da muhalefet ederim. Hatta GHK başa geçse onun en şiddetli muhalifi ben olurum. Yarın bir gün devrim yapsak ve iktidarı ele geçirsek Allah bilir ya, burjuva eğilimlerimden dolayı, death ve black metal sevdiğim için Troçki muamelesi de görürüm ben. Sürerler ve süründürürler. Yazılarımda GHK karakterini konu mankeni yaparak kendi reklamımı yaptığımı ve hatta kendimi övdüğümü sanan sivri akıllılar var memlekette. Sevmesem vallahi muhalefet etmem. **Gel bi iki yanağından öpeyim seni Tayyip Bey kardeşim...** (Bence Engin Ardıç baydı artık. Diyorum ki, şu *Sabah*'ta ben yazsam. O kadar telefonlarda söyledim. "Ben profesyonelim," dedim. "Kim para verirse onun istediklerini yazarım," dedim. Lakin onca dinlemeden sonra sizden bir geri dönüş olmadı.)

AFİYET OLSUN!

Senin sorunun ne biliyor musun kıymetli Başbakanım. Bugüne kadar ağzına rakı koymadığın için, "Ne olacak bu memleketin hali?" muhabbeti yapmamışsın hayatında. Bak sana bir anımı anlatayım. Ben 5 sene kadar Kanada'da yaşadım, biliyorsun. Hatta oradayken sana destek çıkan yazılar yazıyordum hatırlarsan. Şimdiki yandaşların alayının asker korkusundan yusuf yusuf titrediği günlerdi hani o günler. Hatta bir keresinde taaa Kanada'ya bana bayram tebriği bile atmıştın. Hâlâ saklarım o tebriği. Aldığımda çok mutlu olmuştum. Türkiye'den kimseden, hatta ailemden bile bir kart almamıştım. Allah razı olsun, sen beni düşünmüştün ve muhtemelen ikiyüz bin şanslı insandan biri de ben olmuştum. Asla tutup, "Yahu herkese gönderilen tebriklerden bu" demedim. Senin aynı anda 70 milyon insanı düşünme gücünü bildiğimden dolayı kendimi özel hissetmiştim o gün.

Neyse mevzu o değil. İşte bu Kanada denen gavur ellerinde domuz eti yememek için acayip dikkat gösteriyordum ve her gördüğüm eti yemiyordum. Her gördüğüm restorana da gitmiyordum. En sonunda bir Yunan restoranı buldumdu. Hayatımda tanıdığım en usta aşçıya sahip olan bu restoranda helal et yiyordum. Aşçı Yunandı. Türk olduğumu öğrendiğinde, "Kardeşim benim," diye sarılmıştı. "Sen merak etme. Ben sana helal et ayarlarım," demişti ve ayarlıyordu da. Haftada bir bu helal etin yanında bira, şarap, rakı, metaksa ve uzo rakısı ile alem yapıyorduk. Üstelik hem uygun fiyata, hem de muhabbetin kralıyla yapıyorduk bunu. Acımasız bir sigara yasağı yeni gelmişti yaşadığım eyalete. Kapalı alanda sigara içmek külliyen mümkün değildi. Hatta ağızda kürdan olsa ceza yiyordunuz. Allahın Kanadası'nda zaten açık havada sigara içmek mümkün olmadığı için restoran kapandıktan sonra o Yunanlı aşçı dostumuzla beraber fosur fosur sigara da içerdik. Uzatmayayım. Dememo ki, iki kadehten sonra ne olurdu biliyor musun? Ben Yunanistan'ı kurtarırdım. O Yunanlı aşçı dostumuz da Türkiye'yi kurtarırdı.

Albaylar cuntası zamanında Kanada'ya kaçmış eski ve sıkı bir komünist olduğu için Yunanlı dostumuz her defasında Türkiye'ye komünizm getirirdi. Ben de Atina'da cami açtırırdım. Elbette serde solculuk olduğu için biz de boş durmaz ve Yunanistan'ın Enternasyonal'e kaydını yapardık. Ama illa ki Atina'da hutbe okuturdum. Gecenin sonuna doğru Türkiye ve Yunanistan sıfır sorunlu iki komşu olarak ebediyete kadar mutlu ve mesut yaşardı. Bütün bu güzelliği neye borçluyduk? Elbette rakıya.

Uzun lafın kısası değerli Başbakanım. Bu rakı işte böyle birşeydir. İçtiğin zaman kendini ve hatta nefsini, egonu filan unutursun ve doğrudan doğruya başkalarını düşünürsün. Memleketi değil 8 sene, sekiz dakikada kurtarırsın. Elbette **söz konusu olan memleket Türkiye olduğu zaman, kurtarılma süresi de uzuyor. Bazen sabahlara kadar sürdüğünü bilirim. Hatta bazı rakı muhabbetlerim var. Sabah olmasına rağmen memleketi kurtaramadan sofradan kalktığımız vakidir.** Hani hatun, kız meseleleri bile neticelenebildiği halde, ben çok bilirim, kaç kere memleketi öyle çaresiz, öyle zavallı bıraktık masada. Bizim beceriksizliğimizden değildi bu durum. Memleket karışık ve kompleks azizim.

Şimdi diyebilirsin ki, "Siz rakı içip saçmalayarak memleket kurtarmaya devam edin, biz bir damla alkol almadan hergün kurtarıyoruz." Vallahi sen de haklısın be kardeşim. Ama yine de sormadan edemeyeceğim müsaade edersen.

Geçen aylarda bayağı bir toplu taşıma aracı kullandım. Her sabah ve her akşam, muhtemelen bir çoğu sana oy vermiş olan Pendik halkımdan yüzlerce insan birbiriyle akraba oluyor bu otobüslerde. Ben ilk duraktan bindiğim için şanslıyım biraz. Daha beşinci durağa varmadan otobüslerin vites kolu üzerinde bile yolcu oluyor. Durum o kadar vahim ki, bu otobüslere biner binmez gözlerimi kapıyorum. Görmemezliğe geliyorum. Uyuyormuş numarası yapıyorum. İnsanlar birbirlerini yiyor her sabah ve her akşam. Kavga, gürültü, patırtı. Otobüs kapılarına, hatta tavan camlarına yapışıyor bu insanlar. Geçenlerde bir yolcunun yarısı otobüsün dışındaydı yemin billah. İstanbul'un yarısını sanki bir coupe'de seyahat eder gibi geçti gitti o insan. Fortçusunu mu ararsın, yankesicisini mi... Hepsi var bu otobüslerde. **Yahu halkın büyük bölümü her sabah işine namusunu kaybederek gidiyor. Ve her akşam evine namusunu yitirerek geliyor.**

Şahsen merak ediyorum, o senin meşhur teğetin bu insanların neresinden geçiyor? Birkaç yüz tane, isterse birkaç yüzbin tane otomobil satılsın, neticede milyonlar var bu ülkede ki, her sabah tecavüze uğrayarak işine geç kalıyor. Sonra gazeteler yazıyor. Koç zengin olmuş. Şahenk zengin olmuş. Hakkaten teğet geçmiş! E peki kardeşim bu milyonlara ne olmuş peki? Diyebilirsin ki, "Sana ne kardeşim. Bana oy veriyorlar". Ne diyeyim? Sen de haklısın be kardeşim.

Her sabah ve her akşam o otobüslerde, minibüslerde alt alta üst üste bir et yığınına dönen bu halk, ucuz olsaydı da rakı içseydi muhtemelen sana oy vermezdi be kardeşim. Rakı içebilecek bir servete sahip olsalardı zaten otobüslere de binmezler ve koşa koşa taksitle otomobil alırlardı ve böylece İstanbul trafiği gibi bir derdimiz de kalmazdı. (Trafik diye bir şey olmazdı yani!). Ne yapsınlar? Rakı içecek servete sahip değiller. Otobüslerde birbirleriyle akraba oluyorlar ve ondan sonra her seçimde sana oy veriyorlar. Sen de haklısın be kardeşim. Gel bi öpeyim bu zehir zekanı kardeşim... Hadi afiyet olsun!..

RED KIT

RAKI DEVRİMİ

AKP'nin meşhur gizli gündemi basbayağı açık bir gündem oldu ama maaşallah yaygın medyamız ve muhalif öğelerin pek çoğu sırf ayyaş damgası yememek için AKP'nin yarattığı rakı zulmüne, 50 bin yıllık insanlık tarihinin en büyük icadı olan rakıya karşı giriştiği amansız savaşa gıklarını çıkaramıyor. Kardeşim, neden korkuyorsunuz? Sana ayyaş denilmesinden mi korkuyorsun? Sana ayyaş diyecek olan yavşaklardan mı korkuyorsun? Vatandaşlar memlekete adım adım 'AKP ve cemaat şeriatı' getiriyor, hâlâ gıkınız çıkmıyor. Sofradan daha pahalı olan rakının bir tek anlamı vardır. O da pek yakında zenginlerin dahi yasal olarak rakı içemeyecek olmalarıdır. Ve hâlâ herkes alık alık ayakta uyumaktadır. Kalkın işkembeciye gidin. Çünkü pek yakında kolonya bile bulunmayacak bu ülkede. Ve hâlâ bu ordu neden uyuyor? Onu da anlamış değilim. **'Ordu göreve!'** kardeşim. Şimdi değilse ne zaman? Bu ülkenin vatandaşları kazık vergiler yüzünden orduevlerinde rakıya ödediğiniz paranın kat kat fazlasını ödemek zorunda kalıyor. Balyozu malyozu bırakın kardeşim. Kod adı **'Bi Büyük Bi de Ufak'** adlı acil bir oyun planı hazırlayın. Kozmik mozmik ne gerekiyorsa yapın kardeşim. Bi rakımız vardı onu da elimizden aldı adamlar! Vallahi siz ihtilal yapmayacaksanız bu gidişle biz devrim yapacağız. Rakı bu! Devirir adamı!

HAKAN AYTAÇ

Türban hakikaten 'mesele' mi?

Ülkenin bir numaralı sorunu haline getirilen ve 2007 genel seçimlerinin tek malzeme konusu olan türban yeniden ortaya sürüldü, gazetelerin manşetlerine büyük puntolarla girdi. Çözümsüzlükten beslenen AKP iktidarı ile, iktidar eleştirisini salt türbanın laiklik ilkesini tehdit ettiği noktasıyla sınırlayan ana muhalefet CHP, kol kola girerek daha öncelikli sorunları halka unutturmaya devam ediyor.

AKP bir yana, CHP, seçmeninin kafasına türban sorununun 'vahamet'ini öyle yerleştirmiş ki, şimdi gelişiyle 'kurtarıcı' olarak görülen yeni genel başkan Kemal Kılıçdaroğlu'na bile, bu sorunu çözeceğini söylemesi üzerine tepki gösterildi. **Partinin 'politbüro'sunun hemen devreye girerek hadiseye el koyma girişimi henüz başarılı olmazken, CHP seçmeni de yeni türban politikası yüzünden Kemal Kılıçdaroğlu konusunda hayal kırıklığına uğradığını dillendirmeye başladı.** Demek, CHP'nin türban ve türbanlı karşıtı propagandası seçim malzemesinden ötede bir 'başarı'ya ulaşmış, AKP kadar CHP de halkı 'bir bez parçası' üzerinden bölmüş...

PEKİ NEDİR ŞU 'TÜRBAN' DEDİKLERİ?..

Türban bir bez parçası mıdır? Başı örtme gayesinden fazla bir şey ifade eder mi? Doğru tabir 'türban' mıdır, yoksa 'başörtüsü' müdür?

Bu soruya yanıt vermek için 30 yıl öncesine gitmek gerekli. Çünkü 'türban' ve 'başörtüsü' ayrımı ilk o yıllarda ortaya çıkmıştı. YÖK kurucusu ve başkanı İhsan Doğramacı, **"Daha sevimli gözükmek için 'başörtüsü' demeyelim, 'türban' diyelim ki daha modern olsun,"** buyurmuştu. Böyle diyerek üniversitelerin kapılarını 'başörtüsü'ne değil, 'türban'a açmıştı.

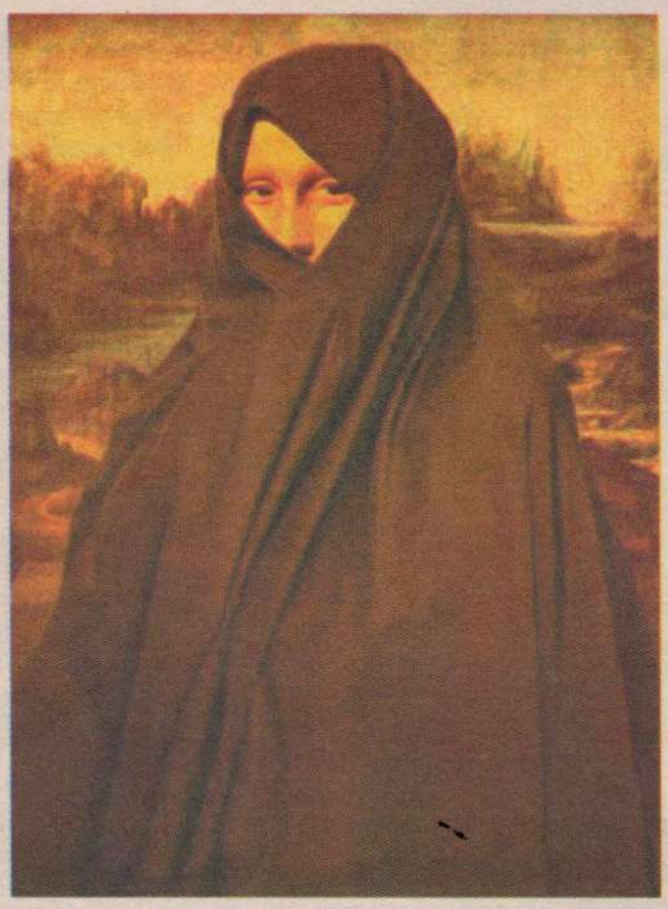

"Soğuk savaş dönemiydi. Üniversiteler için asıl 'problem' müslümanlık değil, komünizmdi. Bu nedenle devlet müslüman öğrencilere daha yakın durdu. Askeri yönetim bile müslüman kızların zararlı olmayacağını düşünerek, daha yumuşak davrandı. Bu yaklaşım, 'türban' kavramını da beraberinde getirdi. Günlük yaşamda takılan başörtüsü daha geleneksel, anneannelerimizin taktığı bir örtü haline geldi. Bugün laik kesim 'türban' diyor. Kadınların başını kapatmasına olumlu bakan kesim de, 'başörtüsü' diyor. Ama hangi kavramlar kullanılırsa kullanılsın, üniversitelerde kıyafet serbestliğinin insan hakları ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum."

Prof. Dr. Hilal Enver'in 16 Ekim 2010 *Birgün* gazetesindeki söyleşisindeki bu sözlerinden hareketle meselenin birkaç boyutuna değinmek gerekir. **Türban veya başörtüsü geçmişte yasak değildi.** İsteyen, derslere adı ne olursa olsun başındaki herhangi bir örtüyle girebiliyor ve kimse tarafından engellenmiyordu. Ancak **şimdi başımıza büyük dert olan bu yasak, darbeden nemalananların bugünlerde demokrasi neferi kesilip yargılama yarışına giriştiği Kenan Evren'in, yaptığı darbe ile birlikte üniversitelerin sesini soluğunu kesme amacıyla kurulan YÖK'ün bir armağanıdır bizlere!**

Tarihçeye bakılırsa, bugün bakanlık koltuğunu işgal eden Ali Babacan'ın halası Hatice Babacan, 1967 yılında üniversiteye türbanla giren ilk kişi olmuştur. Öte yandan gençliğinde, "Asla başımı örtmem," deyip daha sonra kapanan, bu halini beğenmeyip, "Öyle bir giyinmeliyim ki, herkes çok beğensin," diye düşünerek **'Şulebaş'** deyimini literatüre sokup bu yeni bağlama şekliyle türbanı üniforma haline getiren Şule Yüksel Şenler'in katkılarıyla, kendisi üzerinden, **"İşte ideal İslam kadını!"** propagandası yapıldı. Ayrıca türbanın ilk ve asıl sahibi bilinenin aksine Milli Görüş değil, Anayasa Mahkemesi'nin türban yasağını savunan kararını eleştiren MHP'lilerindir.

"...1970'li yıllarda üniversitelerde başörtüsünün bayraktarlığını yapanlar **MHP'li Asenalar** idi. Başörtüsünü, üniversitelere, kamusal alana, mitinglere, yürüyüşlere sokan ülkücü Asenalardı. MSP'nin mitinglerinde, yürüyüşlerinde başörtüsü görülmezdi; çünkü bu toplantılarda kadın yoktu. Milli Görüş çizgisi, kadının siyasetle ilgilenmesine sıcak bakmıyordu! Kadın hayatın içinde yoktu. Bu nedenle 'başörtüsü' diye siyasi bir talepleri de yoktu.

...Başörtüsü meselesini dergi ve gazetelerde ilk başlatanlardan biri Necip Fazıl Kısakürek değil miydi? AKP kurucusu **Cüneyd Zapsu'nun annesi Gaye Uzel'i, genç kızlara, 'Türk Müslüman Kadın Portresi' olarak gösterip** *Büyük Doğu* dergisinde kapak yapmadı mı? Dikkat ediniz, Necip Fazıl Kısakürek hiç Milli Görüş çizgisinde olmadı. Kendine en yakın parti MHP idi..." (Soner Yalçın, *Hürriyet*, 30.08.2008)

YASAK MI KALDI?..

YÖK başkanının başına buyruk açıklamalarına rağmen, Anayasa Mahkemesi'nin kararı nedeniyle mevcut yasalarla türbanlı öğrencilerin üniversitelerin kapılarından içeri girmesi bugün Anayasa'ya aykırıdır. Fakat uygulamada yasağın uygulanıp uygulanmamasının, rektörlerin inisiyatifinde olması, türbanı isteyen rektörün üniversitesine sokup, istemeyenin sokmamasıyla çorbaya dönen uygulama Türkiye'nin hukuk sistemini de gözler önüne sermektedir! Fiilen yasak olmaktan çıkan bu yasağın kitabına uydurulması için türbanın değiştirilemez maddelerden dördüncüsüne aykırılık kapsamından çıkarılmasıdır sorunu çözecek olan. Gerçi sorun şu an için YÖK'ün bir genelgesiyle çözülmüş gibi gözüküyor.

Tartışılan bir diğer konu da 411 elin, Anayasa Mahkemesi'nin 'bir avuç' üyesiyle saf dışı bırakılmasıydı. "411 kişi kabul etmiş, nasıl reddedersiniz?" sorusuyla, halkın iradesine ipotek koyulduğu saçmalanıyor diğer bir taraftan. İşte sizlerin demokrasi anlayışınız da bu! O halde sizin anladığınız 'çoğunluk diktatörlüğü demokrasisi' adına AYM'nin herhangi bir kararının geçerli olabilmesi için mahkemenin üye sayısını meclis üye sayısının bir fazlası olan 551'e çıkarmak lazım!

Danıştay'ın iptal ettiği imam hatip ve meslek liselerinin katsayılarının genel liseler ile eşitlenmesi problemi konusunda dâhiyane 'hukukun arkasından dolanma' fikrinin mimarı YÖK başkanı Yusuf Ziya Özcan'dan esinlenilerek yaratıldığını düşündüren **'çeneden bağlamalı çözüm'** önerisinde ise Başbakan Erdoğan, referandum mitinglerinde, **'Ulan!'** diye seslenerek Kılıçdaroğlu'na modacı olması önerisinde bulunmuştu! Hâlbuki bu öneriyi ilk olarak kendi hükümet sözcüsü Cemil Çiçek yapmış, hatta kanuna bunun fotoğrafını dahi koymayı teklif etmişti. (30 Ocak 2008 tarihli basın açıklaması.)

Bu noktada radikal dinci iktidar hayranı **'muhafazakar eşcinsel'** İpekçi Cemil'in, Çiçek Cemil'e yardım etmesi gerekmektedir...

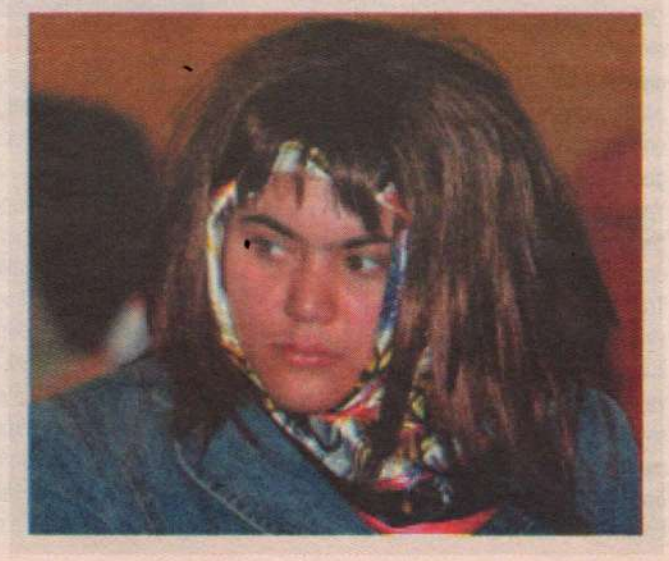

YOKSA RAHİBE KIYAFETİ Mİ?..

Alttan bağlamalı, tepeden iğnemeli, türban altı lastikli, sıkmabaş, gevşekbaş, 'şulebaş' tanımları bir kenara, tartışmaları azdıran adım, referandum sürecinde astığı afişle türbanı rahibe kıyafetine benzeten CHP Avcılar Belediye Başkanı'ndan geldi. CHP Genel Merkezi'nden habersiz şekilde asılmasından dolayı Kılıçdaroğlu'nun ilk başta komplo olarak nitelendirdiği olayın faili kendi partisinin içinden çıkınca, başkanın ipini çekmek zorunda kalmıştı. Ancak ihraç edilen Belediye Başkanı Mustafa Değirmenci'ye yazık olmuştur! Başkanın tek hatası, **'Her doğru her yerde söylenmez'** kuralını ihlal etmesidir! CHP mensubu birçok partilinin türban hakkında aynen bu şekilde düşündüğünü belirtmekle birlikte, Hristiyan dininin kadın görevlilerini tenzih ederek söylemek gerekir ki, **"Evet, türban bir rahibe kıyafetidir."**

Hristiyanlığın örf ve batıl simgesi olan başörtüsünün, bırakın Hristiyanlıkla başlamasını, türbana benzeyen ilk örtü Sümerler'de görülmüştür. İlk uygarlıklarda kadının örtüye sokulmasının nedeni, bir kadınla bir köle kadını birbirinden ayırt etmekti. Ayrıca, **"Sümerler fahişeleri diğer kadınlardan ayırmak için onları örtüye sokarlardı!"** (Muazzez İlmiye Çığ tarafından gündeme getirilen ve büyük olay yaratan bu olgu, pek çok yabancı yayında da yer alıyor.)

Buradan baş örtüsünün, örtünmenin İslamiyet'le birlikte gelmediği, dinlerden çok daha önceki uygarlıklarda çeşitli amaçlarla gelenek olarak kullanıldığı rahatlıkla görülebilir. Fakat, Anadolu'da özellikle yaşlı kadınların hâlâ gelenek diyerek kullandıkları masum, mütevazi, tertemiz baş örtüleri, şimdi bayrak olmuş, parlak renkleriyle, üzerinde pahalı markaların damgalarıyla kirletilmiştir.

Bireysel anlamda son olarak ele alınması gereken saçını türbanla kapatıp, suratını makyaj deposu haline getirip, dar giyinip bu ilginç görüntüleriyle en çok dikkat çeken hale bürünenlerdir. Bu nokta da çok tartışıldı, çok eleştirildi. Ki, türbanın veya başörtüsünün, müslümanların kutsal kitabında yazılı olduğu iddia edilen ayetin amacı dikkate alınırsa, **"Kadının saçının erkeğin dikkatini çekip, onu tahrik edeceği"** şeklindeki hastalıklı düşüncenin yüze göze yapılan makyajda, dar giyilerek vücut hatlarının ortaya çıkarılması noktasında çöküntüye uğradığı görülüyor. Bu kişilere lüks alışveriş merkezlerinin yanında duran 4X4'lerin içinde daha fazla rastlanmaya başlanması artık 'dini özgürlüğü' değil, sermayenin el değiştirmesinin yarattığı 'özgürlüğü' gösteriyor.

ÖZGÜRLÜK FALAN HİKAYE!..

Olaya salt üniversitelerdeki kılık kıyafet sorununun ortadan kaldırılması olarak bakarsak yanılırız. Artık uluslararası arenanın şu pek meşhur "konjonktür"ünde esasında bireysel özgürlükler arttırılmıyor, aksine giderek sınırlandırılıyor. Dünyanın çoğu ülkesinde iktidarı elinde bulunduran radikal hükümetlerin, sistemin kendi içinde yarattığı yeni krizlerle birlikte sekteye uğramasının önüne geçilmesi adına, daha tutsak bir toplum yaratması gerekmektedir. Bu nedenle çatlak seslerin daha sert biçimde bastırıldığı, eleştiriye yaşam hakkı tanımayan, baskıcı bir dönem içerisine giriyor bütün ülkeler. "Muhafazakar" etiketli radikal sağcı hükümetler, ellerindeki milliyetçilik ve din silahlarını kullanarak farklılığın özgür iradesini tanımayarak yarattıkları korku imparatorluğunun temellerini sağlam tutmayı amaçlıyorlar. Ülkemizde de türban bir özgürlük simgesi olarak lanse edilmeye çalışılsa da, iktidar yandaşı olmanın temel göstergelerinden biri olarak gösterilmeye çalışılıp muhaliflerin üstünde "örtü"lü bir baskı kurmanın aracı olarak kullanılmaya çalışılıyor.

Ülkelere göre uygulama taban tabana zıt olsa da, hedefin aynı olduğu söylenebilir. Fransa ve İtalya'da çarşafa genel yasak getirilirken din eğitimi arttırılıyor, Türkiye'de Alevilere yönelik baskı ve hakaretler zirve yaparken sünni propaganda her alanda etkisini arttırıyor, dünyanın hemen her ülkesinde yabancı düşmanlığı artıp hoşgörü azalırken, ırkçı partilerin seçimlerdeki oy oranları patlama yapıyor. Tüm bu veriler, krizin ülkelerin kendi kabuğuna çekilerek "entegrasyon" yalanını ikinci plana attıklarını gösteriyor. Devletlerin karşılıklı ağız dalaşı da cabası.

Tekrardan bireysel özgürlükler seviyesine gelinirse, kişi kılık kıyafeti konusunda özgürdür ve hiçbir güç tercihlerinden ötürü o kişinin eğitim hakkını engelleyemez, en azından engelleyememelidir! Ancak türbanın bilinçli olarak ülke gündemine getirildiği ve ortadaki çelişkiler de göz ardı edilemez. Türbanın üniversiteler için yarattığı sorun, artık çözülse bile bu konu burada kapanmayacaktır, kapatılmayacaktır. Her kesimden siyasetçinin hunharca kaşıdığı sorunun ardından bir sonraki tartışmamız, şu aralar "kamusal alanın neresi olduğundan ve türbanın devlet daireleri, lise ve ilkokullara da girip girmemesinden öte kaçınılmaz şekilde "kampusuma mescit istiyorum" kampanyası olacaktır!

DİNLE SEVGİLİ ÜLKEM...

Elbet vardı benim de yurduma dair umutlarım belki sürdürür dostlarım, karım ve çocuklarım... Bu dizelerle veda ettim sizlere gözüm. Cesur bir mermiydim mavzer yatağında ve sıkılmış bir yumruk gibi yürüyordum hayata... Hayatın en engebeli geçidini tercih ettim. Elbet bilirdim ben de hayatın 'otoban'ından 'OGS' ile geçmeyi, egemen sınıfın 'tesis'lerinde 'sağa' çekip dinlenmeyi. Yapmadım gözüm, yapamazdım. Ben her mevsim 'debi'si yüksek bir akarsu oldum. Yağmurlarla beslendim, yatağıma sığmadım. Sağa çek dediler, akmaya devam ettim. İşte tam da bu yüzden 'siktir' çekildim. 'Sağ'a çekmediğim için yani. Sol sürat yaşadım hayatı. Kah sakin göllerin kuğusu oldum; kah deliren nehirlerin ta kendisi... "Göğsüm daraldı yüreğim kanadı olmasaydı sonumuz böyle..." Haykırdım.

Ne Kürt milliyetçisiydim ne de Türk düşmanı. Gözüm! Halklara düşman olunur mu? Ben halkların kölesi olmuşum, egemen sınıfa karşı Spartaküs. Siyaha karşı beyaz olmuşum, karanlığa aydınlık...

Saza gelemediysem eğer, söz verip de gelemediysem eğer... Bilin ki asker kaçağı 'vatanseverler'den korktuğum için değil. Dediydim, cesur bir mermiyim mavzer yatağında. Korkaklık ve hainlik silinmiş kitabımdan 'stabilize' seyahatimde. Egemen sınıfın 'tesis'lerinde korkaklık molası veren güruh, 'o' gece aslan kesildi be gözüm. Şaşkındım... Kor sıcaklığında çıplak ayakla yürüyen ben, şimdi 'konvers'le asvaltta koşan 'vatanseverler'in tükürüklerini saça saça haykırmaları karşısında şaşkındım. Dövülmüştüm, sövülmüştüm ve nihayet 'insanlığın' 'siktir çektiği' güruh şimdi beni linç etmek için ayaktaydı. 'Çatal kaşık fırlatan yosmalar'ın sesi bir 'insan'a ait değil gibiydi. 'Çoktan ihaleye verdikleri namuslar'ı yüzlerinin kızarmasına engel oluyordu. Sarf ettikleri her söz içimdeki binlerce çocuğa karşı işlenmiş bir soykırım suçu olarak belleğimde kalacak. "İşte gidiyorum," diyemeden çekip gittim, yarim kadar sevdiğim bu topraklardan. Ötede bir köylü militan, uzakta işçi kardeşlerim kurşunlanırken sessiz sedasız uğurladılar beni. Yanımda bir güneş dolusu onur, işte gidiyorum. Son kez arkama dönüp bakamadan, hissettim halkımın bana verdiği sözü: 'Çılgın nehrim'e yağmur olacaklar ve hep birlikte 'deniz'e kavuşacağız. Sözünüz sözdür gözüm bilirim. 'Gözüm' arkada kalmadan gittim kalbime son mermiyi sıkacak olan Paris'e. Lakin inatçıyım bilirsiniz. Helada unuttuğum tabancamla mermi yağdırdım ölüme. Savaşta barikatını yitirmemiş bir devrimcinin duruşuyla yumdum gözlerimi.

Dinle sevgili ülkem: 'Benliğimi' sevmeniz yetmez. Yarım kalmış nehrime yağmur olun. Her türlü milliyetçilikten uzak durun. Bilirsiniz haykırırdım enternasyonalizmi: "Sizler -Türk ve Kürt emekçileri- ayrı kollardan gelip birleşen aynı akarsularsınız aynı denize dökülen." Zihinlerinize katran dökme niyetinde olan 'vatanseverler'e çatal, kaşık değil, güneşten düşen ateşe attığınız sıcacık yüreklerinizi fırlatın. Varsın onlar çatal sallamaya devam etsin be gözüm.

Mezarımın başında timsahın gözyaşlarının bile masum kalacağı sahte hüzünle duranlara da itibar etmeyin. İtibarım sizlerdedir. Kimselere emanet etmeyin. Sıcak saklayın gecelerimi. Bir gün ansızın çıkıp gelirsem yalnızca siz itibarımı iade edersiniz -yalnızca siz...

Gururla bakıyorum dünyaya. Ve halklara... Çiçek açmaya hazırlanan bir tohumum toprak altında. Yüreklere düşen bir cemreyim kor sıcaklığında ve onurun barikatında dövüşen bir devrimciyim hâlâ. Her bir hecemi zihinlerinize emanet etmişim. 'Sesini kaybetmiş türkü' ancak sizin birlikteliğinizde sesini kazanacak ve 'çılgın nehir' sizin yağmurlarınızla hayat bulacak.

Bedenleriniz, bedenime örtüdür iki gözüm. Üşüdüğümde uğruna başını verdiğim halkları örtüyorum üzerime. 'Dönekler', 'mum gibi sönenler', bir mum alevinin cılızlığından daha acizler. Stabilize uzun yolda onurları su kaynatanlar, bir okyanus balığı olmaktan istifa edip balık ticareti yapıyor olsalar da, zafer okyanusun uçsuz bucaksızlığındadır gözüm.

Saza gelemedim diye kızmayın bana. Dedim ya sıcak saklayın gecelerimi, bir gün ansızın taze toprak kokusuyla çıkar gelirim. İşte o gün okyanusa karışan iki 'aynı' akarsuyun serinliğinde yıkanmak isterim. Ve iki aynı akarsuyun derinliğinde boğmak isterim 'entel magandalar'ı, vatansever asker kaçaklarını...

ÇAĞIN ERDİNÇ

MUSTAFA AKÇAÖZ - ONUR BAYRAM

Avrupa'da öğrenciler isyanda!..

Liberal sosyologların ve iktisatçıların lakayt bir üslupla, "Artık kitlesel mücadelelerin ve sınıfsal mücadelelerinin çağı bitti," müjdelemelerine karşın kapitalist sistem ve onun toplumsal normları bugünlerde bir bir çatırdıyor. Avrupa'da 'sosyal devlet' adı altında emekçilere ve öğrencilere geçmişte bazı tavizler veren kapitalizm son 20-30 yıllık süreçte bazen yavaş yavaş bazen de toplu şekilde bu tavizlerini geri almaya başladı. Avrupa halkları ise tabiri caizse ayaklandı.

Emekçilerin ve öğrencilerin eylemleri bağımsız olmaktan çıkıp iç içe geçiyor. Bunun en net örneği Fransa'da yaşanıyor. Fransa'da üniversite ve lise öğrencileri kendilerine **'emekçilerin askerleri'** diyorlar ve bu isimle bir platform oluşturdular. **"Öğrenci mücadelesi sınıf mücadelesinden bağımsız olamaz,"** şiarıyla yola çıkan öğrenciler genel grev başta olmak üzere tüm kitlesel emekçi eylemlerine aktif olarak katılıyorlar ve kendi taleplerini de bu eylemlerde dile getiriyorlar.

Sarkozy ağzından salyalar akıtarak, **"Bunların hepsi çapulcu, bu çapulculara karşı bütün kanunlar uygulanacak,"** diyerek tehditler savuruyor. Ayrıca burada kapitalizmin gerçek yüzünü de ifşa ediyor farkında olmadan: **"Bütün kanunlar uygulanacak."**

Yani Sarkozy kanunların bazı durumlarda kasten uygulanmadığını, uygulanınca da eylemcilerin aleyhine sonuçlar vereceğini söylüyor bizlere. Hukuku kendi ekonomik düzeninin bir istikrar unsuru olarak gören liberal anayasadan da ancak bu beklenirdi herhalde.

İtalya'da ise Berlusconi sanıyoruz zorla kaldırıldığı yataktan çıkmanın siniriyle eylemcileri **İtalya'nın genel çıkarlarına ihanet etmek**le suçluyor. Kendisi simgesel bir anlatımla olayı açıklıyorsa da esas olarak söylemek istediği sanıyoruz ki şu: "Kapitalizmin çıkarlarını zedeliyorsunuz."

Evet, artık Berlusconi'yi yatak fantezilerine geri gönderip emekçilerin ve öğrencilerin eylemlerine dönebiliriz.

YUNANİSTAN...

17 Kasım 1974'te **Politeknik Üniversitesi**'nde başlayan ve **Albaylar Cuntası**'nın sonu olarak görülen öğrenci direnişini anmak için Atina'da 20 bin, Selanik'te 12 bin öğrenci sokaklara döküldü. Öğrenciler bir basın açıklaması yaptı ve özetle şunları söylediler:

"Tarihi Politeknik Direnişi günümüzde sadece anması yapılan bir direniş değil aynı zamanda şu anda ne yapmamız gerektiğini bizlere gösteren bir rehberdir. Cuntayı destekleyen ABD'nin, AB'nin, ve şu anda emekçileri esir eden IMF'nin reformlarını istemiyoruz, **kendi emeğimizle yarattığımız bir ülke**yi hayal ediyoruz."

Politeknik Üniversitesi'nin önünde başlayan yürüyüş manidar bir şekilde **ABD Elçiliği** önünde sona erdi. Yürüyüşün sona ermesinin ardından dağılmakta olan gruplara polis müdahele etti. Polis gaz bombası ve coplarla saldırırken öğrenciler **'köhne düzenin bekçileri'** olarak tanımladıkları polise taş ve molotof kokteylleri ile karşılık verdi. Yürüyüşün sona ermesinin ardından öğrencilerle polis arasında çatışma çıktı. Polis eylemcilere gaz bombaları ve coplarla saldırdı. Yüzleri kapalı gençler kendilerini molotof kokteylleri ve taşlarla savundu, olaylarda onlarca kişi gözaltına alındı. Selanik ve Güney kenti Patras'da da taşlı, molotoflu çatışmalar yaşandı.

İTALYA...

İtalya'da merkez sağ koalisyonun üniversitelerde gerçekleştirmek istediği reform tasarısını protesto eden öğrencilerin eylemi devam ediyor. 300 bin kişinin katıldığı eylemlerde Kolezyum ve Pizza Kulesi işgal edildi. Eylemlerin temelinde ise İtalya Eğitim Bakanı Maria Gelmini tarafından hazırlanan ve üniversitelerin özelleştirilmesini öngören bir tasarı yer alıyor.

"Cezaevleri sizin sisteminiz yüzünden doluyor, kim bir okul açarsa, bir cezaevi kapatır" sloganı ile ülkenin Milan, Palermo, Cenova, Trieste, Torino, Bologna, Roma, Napoli, Bari ve diğer birçok kentte sokaklar öğrencilerin elinde.

Bir basın açıklaması da yapan öğrenciler şunları söyledi: **"Geleceğimizi bloke ederseniz biz de şehri bloke ederiz. Bu bir başlangıç. Gelmini, senin cehennemin olacağız"** mesajını verdi. 30 bin öğrencinin sokaklara indiği Roma'da ulaşım durdu. Bazı araç sahiplerinden tepki alan öğrenciler, "Sıkıntılarımız giderilmediği sürece trafiği yavaşlatacağız," diye cevap verdiler. Ayrıca Torino'da 30 bin, Napoli'de 10 bin, Milano'da 10 bin, Bologna'da 4 bin ve Floransa'da 7 bin öğrenci yürüdü.

FRANSA...

Emeklilik yaşının artırılmasıyla ilgili kanun tasarısının tartışıldığı Fransa ise deyim yerindeyse kaynıyor. Fransa'da şu ana kadar dört büyük grev gerçekleşti ancak hükümet geri adım atmadı. Sendikalar öğrencileri greve destek vermeye çağırdı, hükümet ise, **"Liselinin sokakta yeri yoktur, okullarınıza gidin,"** açıklaması yaptı. Ancak lise ve üniversite öğrencileri eylemlere katıldı, hatta bazı okullarda ders yapılamadı. Şu ana kadar 2 bin 500 kişi gözaltına alındı.

Cumhurbaşkanı Sarkozy ve Fransa hükümetinin parlamentodan geçirmek için var gücüyle çalıştığı yasaya karşı eylemler durmuyor. 12 Ekim'den bu yana süren grevler nedeniyle ülkede büyük bir yakıt sıkıntısı yaşanıyor. Ülkedeki 11 bin 900 petrol istasyonundan yaklaşık 4 bininde yakıt depoları tamamen boşaldı. Havaalanlarında da yakıt ikmalinde büyük sıkıntı yaşanıyor. Marsilya ve Toulouse'da temizlik işçilerinin grevde olması nedeniyle sokaklarda tonlarca çöp birikti. Hükümet askerleri ve askeri araçları bölgede çöp toplamaya gönderdi. Limanlarda devam eden grev nedeniyle onlarca gemi yüklerini boşaltamıyor. Bu gemilerin arasında birçok petrol tankeri de bulunuyor. Yapılan son genel greve 3.5 milyon kişinin katıldığını dikkate alırsak Fransa'nın Avrupa'nın en şiddetli direnişine sahne olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Kendilerine **'Emekçilerin Askerleri'** diyen öğrenciler de greve büyük destek veriyorlar.

PORTEKİZ...

22 yıl aradan sonra Portekiz'de bir genel grev gerçekleştirildi. 1 Aralık tarihinde mecliste görüşülen kemer sıkma tedbirleri öncesi sendikaların aldığı genel grev kararına katılım beklenenden de yüksek oldu. Yapılan eylemde, **"Artık yeter!"** sloganı atıldı. Hükümet ise bu grevin ekonomiye 400 milyon euro zarar verdiğini açıkladı.

Ha bitti, ha bitecek denen kapitalizmin krizi İrlanda ve Yunanistan'ın bir türlü toparlanamaması ve Portekiz'in de ekonomik verilerde İrlanda'ya yaklaşması sonrasında daha da derinleşeceğe benziyor. Öğrenciler ise bu noktada hem kendi taleplerinin hem de emekçilerin talepleri etrafında birleşiyorlar ve hükümetlerin fazla mesai yapmalarına sebep oluyor: **"Keyiflerini kaçırdığımız için özür dilemiyoruz, İtalyan yoldaşların tabiriyle 'cehennemleri olacağız'!.."**

ÖZGE YERLİKAYA

Üniversiteler çöplüğe dönüyor!

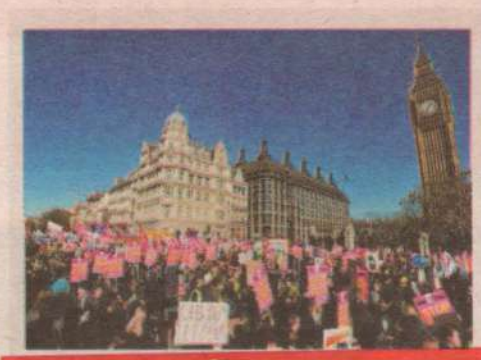

İNGİLTERE...

Öğrenci harçlarına yüzde 300 zam yapılan İngiltere'de ise 50 bin öğrenci sokaklardaydı. **"Zamlar geri alınana kadar sokakları geri alamayacaklar!"** diyen öğrenciler iktidardaki Muhafazakar Parti binalarını işgal ettiler. Bir öğrenci parti binasında hükümete yönelik şu sözleri sarf etti: **"Otobüs parası bulamayan arkadaşlarımız da burada olsa zamları geri almak zorunda olduğunuzu daha iyi anlardınız."**

Hükümeti yıllar sonra İşçi Partisi'nden devralan Muhafazakar Parti ilk iş olarak kemer sıkma politikalarına başvurmuş, bir anlamda ekonomik açığı emekçilerin sırtına yüklemişti. Şu ana kadar İngiltere'de buna yönelik kitlesel bir eylem yapılmamıştı ancak Fransa'daki ve Yunanistan'daki direnişlerin kendilerine ders olduğunu söyleyen öğrenciler **"Ekonomik açığın faturası patronlara!"** diyerek Muhafazakar Parti'yi tatlı uykusundan uyandırdı. Günaydın!

Parası olmayanların okuma hakkının elinden alınamayacağını vurgulayan öğrenciler Millibank Tower binasından içeri girmek için ısrar ettiler. Burada konuşma yapan Öğrenci Sendikası Başkanı Aaron Porter, "Bu kampanya bugün başlayacak ve seçimlerlere kadar devam edecek. Hükümet öğrencilerden şimdi ödediklerinin 3 katını istiyor. Biz hayat mücadelesi veriyoruz. Geleceğimize yönelik daha önce görülmemiş düzeyde saldırılarla karşı karşıyayız. Lise ve üniversitelerimizi yıkıma uğratan gaddarca kesintiler öneriyorlar. Bugünkü eylemimiz sadece başlangıç. Direniş burada başlıyor," dedi ve öğrencilerin işgal eylemi başladı.

Öğrencilerin bir kısmı *V For Vendetta* filmindeki **'V'** karakterinin maskesini takarken, "Harçlara 9 bin sterlin ödemeyeceğiz," dediler. 12 Kasım günü de Manchester Üniversitesi işgal edildi. 2012'den itibaren 9 bin sterline çıkacak olan harç paralarına karşı mücadele etmekten başka çareleri yok. Öyle ki İngiltere'de nüfusun yüzde 20'sinden fazlası 6 bin 200 sterlinlik açlık sınırının altında yaşıyor. Bu durumdaki bir öğrencinin okula gidebilmesi de imkansız hale geliyor.

10 Kasım'daki eylemi **'Vandalizm'** olarak adlandıran Muhafazakar Parti yöneticilerine öğrenciler, **"Bizi vandalizmle suçlayacaklarına gidip aynaya baksınlar,"** diyerek cevap verdi. 24 ve 30 Kasım'da tekrar sokaklara dökülen ve 'Tekrar geleceğiz!' sloganını yükselten öğrenciler, İngiltere'de tüm emekçilere dönük gerçekleşen 'kesinti' saldısına karşı verilecek olan mücadelenin de işaret fişeğini yakmış oldu.

Eğitim sistemi büyük bir değişim geçiriyor. Eğitime bakış hem öğrenciler açısından, hem de bu sektörde çalışanlar açısından değişiyor. Bu değişim bireyin gelişimine destek sağlayacak ya da verilen eğitimin niteliğini yükseltecek bir değişim değil yazık ki. Amaç eğitimin metalaşmasını sağlamak. Süreci yerel ve küresel sermaye birlikte şekillendiriyor ve bu değişimin bizlerin çıkarlarını gözeten bir değişim olduğuna inanmamız bekleniyor.

Liselerde **'Meslek lisesi memleket meselesi'** gibi kampanyalarla işleyen süreç üniversitelerde **'Bologna süreci'** adı altında yürüyor. Yüksek öğrenimin sermayenin istekleri doğrultusunda şekillenmesini hedefleyen bu süreç, **Avrupa Sanayiciler Masası**'nın yayınladığı bir bildiriyle başladı. Bildiride, sanayinin eğitimin şekillenmesinde etkisiz kalmasından şikayet ediliyor, bu doğrultuda bir eğitim talep ediliyordu. Daha sonra yayınlanan Sorbonne bildirisinde de eğitimin küreselleşmesi, mesleki derslerin artırılması gibi istekler yer aldı. Yaşam boyu öğrenim kavramı ortaya atıldı. Böylece Bologna sürecinin temelleri atılmış oldu. 1999'da yayınlanan Bologna bildirisiyle süreç başlamış oldu. 2010'a kadar sürecin tamamlanması hedeflendi. Bazı medya kuruluşları tarafından bu bildiride alınan kararların reklamı yapıldı. Sürecin 'üniversiteleri demokratikleştireceği', 'özerk bir üniversite yaratacağı' müjdelendi ve süreç birçok kesim tarafından böyle algılandı.

Sürecin YÖK'ü tasfiye etmesi, öğrencilerin yönetime katılmasını sağlayacak olması bunun bir demokratikleşme süreci olduğu yanılgısına düşmemize neden olabilir. Bu yüzden bu kavramları açıklığa kavuşturmalı ve oluşmakta olan üniversite modelini tanımlamalıyız.

Özerklikten kasıt?

Ülkemizde yürütülen üniversite mücadelesinde iki ana başlık var. Biri parasız üniversite, bir diğeriyse özerk-demokratik üniversite. Özerk-demokratik üniversitenin ilk basamağı YÖK'ün kaldırılması. Bugün artık fazlasıyla yıpranmış olan YÖK'ün kaldırılmasını sermaye kuruluşları da istiyor ve Bologna bildirisinde üniversite özerkliğinin gereğinden söz ediliyor. Bu durumda sermayeyle aynı şeyi talep ediyor gibi görünüyoruz. Tabii ki basit bir yanılgı olur bu. Bizim üniversitelerin özgürleşmesini savunuyoruz; ilk adım, karar alma mekanizmasını kendi iç dinamiklerinden oluşturan bunun dışında bir karar mekanizmasının olmadığı, özgür düşünce ortamının gelişebileceği bir üniversite.

Sermaye ise işlerine karışılmasından rahatsız. Üniversitelerde kendisini denetleyecek bir organ istemiyor. Üniversitelerin kamu alanı olmaktan çıkmasını ve kendi kaynaklarını kendisi üreten bir şirkete dönüşmesi anlamına gelen bir 'özerklik'ten söz ediyor. Devlet de bir kamu alanını daha elden çıkararak tasarruf etmek istiyor. Bu yüzden YÖK kendini tasfiye edeceğini bildiriyor, bu yüzden harç zamları sürekli artıyor.

Bu durumda üniversiteler yakın gelecekte 'batmamak' için piyasanın ihtiyaçlarına göre üretim yapan, bilimselliği değil rekabeti esas alan kurumlar haline gelecek. Bir tahminden değil, çoktan başlamış bir süreçten bahsediyoruz. Hatta dergiyi yayına hazırladığımız sırada YÖK başkanı Yusuf Ziya Özcan, **YÖK'ün logosu ve isminin de değişeceği bir yeniden yapılandırma sürecinin** çalışmalarına başladıklarını söyledi.

Devlet üniversitelerinde tepkiyle karşılanacağı bilindiği için süreç ağır işliyor. Yönetime öğrencilerin katılması gibi maddelerle üniversitelerin ticarileştirilmesi meşrulaştırılmak isteniyor. Vakıf üniversiteleri zaten bu amaçla kuruluyor. Birçok vakıf üniversitesi iş garantisi vaadinde bulunuyor. Zaten bu üniversiteler ya bir şirkete ya da birçok şirkete ait. Böylece şirketler istediği elemanı istediği müfredatı okutarak yetiştiriyor. Pek çok bölümü gereksiz buldukları için açmıyor, pek çok dersi gereksiz buldukları için kaldırıyorlar ve tanıtımlarında bunlarla övünüyorlar. Böylece üniversite adı altında meslek yüksekokulları açmış oluyorlar.

Pek çok kişi de **üniversiteye iş bulma kurumu** gözüyle bakarak, sosyal yönünü geliştirmeden ve alanında olması gereken pek çok dersi görmeden kısacası üniversitenin ne olması gerektiğini bilmeden mezun oluyor.

Devlet üniversitelerindeyse üniversite bileşenlerinin -öğrenciler ve akademisyenler- durumu zor. **Üniversitenin kendi sermayesini üretmesi bekleniyor ve bu durumda müşteriler de öğrenciler oluyor.** Şirket yöneticileri üniversiteleri ziyaret ediyor, seminerler veriyorlar. Böyle bir ortamda zaten doğru düzgün bir ödeneği olmayan üniversitelerde kamu yararına bir üretim gerçekleşmiyor; müfredatlar sermayenin istekleri doğrultusunda şekilleniyor ve standartlaşıyor. Kaynak yaratmak için kurulan 'tekno-park'lar ve diğer ticari işletmeler de bu işin övgüyle söz edilen bir yanı oluyor.

Yaşam boyu öğrenim

Yanlış anlaşılmasın. Yaşam boyu öğrenim derken kimse bizden bol bol kitap okumamızı, araştırma yapmamızı ya da bir proje üstünde dilediğimizce çalışmamızı beklemiyor. Varsayalım ki bir vakıf üniversitesinde arkeoloji okudunuz. Bir vakıf üniversitesinde bu bölümün açılmış olması zaten şaşırtıcı çünkü kârlı sayılmaz. Fakat bir bakıyorsunuz ki bağlı olduğu şirketin arkeoloji araştırmaları yapan bir kolu var. Size bu durumda dünyanın her yerini gezme, bu alanda araştırmalar yapma ve dünya kültür mirasına katkıda bulunma imkanı verilmiyor. O şirkette çalıştığınız ve şirketin taleplerini karşıladığınız sürece arkeolog olabiliyorsunuz, yoksa işsizsiniz. Sadece işçi olmanız da yetmiyor. **'Piyasanın taleplerine göre kendini yenileyebilen, rekabete uyum sağlayabilen'** bir işçi olmalısınız ve bunun için öğrenmeye devam etmelisiniz.

Üniversiteleri bir bilim alanı olmaktan çıkaran, bir şirket haline getiren, kamu değil sermaye yararına işlemesini sağlayacak olan bu süreçte **en büyük eksiklik yeni bir muhalefet.** Böyle bir süreçte **'YÖK'e hayır!' demek yeterli değil**. YÖK zaten kendini tasfiye edeceğini bildirmiş durumda. **YÖK gidince yeni denetim mekanizması sermaye olacak.** Bu durumda asıl mücadele sermayeye karşı örülmeli. Üniversitenin unutturulmaya çalışılan amacını tekrar hatırlatmalıyız. Üniversiteler ilgi duyduğumuz alanlarda akademik bilgi edinmemiz için var. Üniversitenin bir sertifika programından farkı da bu zaten. Öğrenciler, akademisyenler, sendikalar bu konuda beraber mücadele vermeli. Bizi geleceksizlik kaygısına düşüren ve üniversiteleri iş bulma kurumu gibi görmemizi isteyen bu zihniyete kölelik yaparak bir gelecek sağlamaya çalışmaktansa, hâlâ bizimken üniversitelerimize sahip çıkmalıyız...

Fethullah örgütlenmesi İran operasyonunda ABD'nin en ciddi propaganda mevzii olacaktır. Türk-İslam sentezinin savunucusu bir örgütlenmenin

YENİ ÇALDIRAN HAZIRLIKLARINDA S

Aşağıdaki yazı, yazarımız Hakan Soytemiz tarafından tartışma amacıyla 19 Mayıs'ta kaleme alınmıştı. Süreç içinde yazıdaki öngörülerin bir kısmı şaşırtıcı biçimde doğrulandı. Son olarak gündeme düşen 'füze kalkanı' vesilesiyle, yazıya RED sayfalarında yer vermeyi gerekli gördük...

Deniz Baykal'ın CHP'den, genel olarak siyasal yaşamdan tasfiye edilme operasyonunu yalnızca ülkenin iç siyasasına ait magazinel bir öğe olarak ele almak oldukça basit bir analiz olur. Söz konusu operasyon, Deniz Baykal şahsında yalnızca CHP'ye yapılan bir operasyon değildir. Bu operasyon, uluslararası derinliği olan ve bütün halinde ülkenin burjuva siyasallığına çekilmiş bir yeniden düzenleme operasyonudur... Siyasal alanın yeniden düzenlenmesi için en dirençli yere en şiddetli darbe vurularak, başbakan başta olmak üzere bütün aktörlere gerekli mesaj verilmiştir. Bundan böyle herkes ayağını denk almalıdır ve sürece engel olacak herkes tasfiye edilecektir; mesaj budur...

Baykal'ın tasfiyesi, uzunca bir süredir yapılmakta olan yeniden düzenleme girişiminin yeni bir hamlesidir. Değişime ayak direyenler sırasıyla tasfiye edilmektedir. Orduya ve akademiye yapılan siyasal ve ideolojik terbiye süreci tamamlanmıştır, fakat siyasal alan ve yüksek yargı ayağı direncini sürdürmekteydi... Yüksek yargıyı, Anayasayı değiştirerek düzenlemek isteyen güçler, siyasal alanın en güçlü aktörüne öyle bir darbe vurdular ki bundan böyle bu alandan aksi bir sesin çıkması pek mümkün değil. MHP genel başkanı başta olmak üzere, hiçbir siyasi aktörden ses çıkmaması çok şeyi anlatmaya yetiyor...

Burada sorulması gereken iki soru var: Birincisi, bu darbeyle CHP dağılır mı? İkincisi ise, görünürün üzeri kazındığında bu operasyonun asıl amacı nedir? Aslında bu iki soruya verilecek cevabın birbirine bağlantılı olduğunu da söylemeden geçmeyelim. Şöyle ki:

Birincisi; kimilerinin çok kolaycı bir şekilde söylediği gibi, CHP dağılmayacaktır. Baykal'ın tasfiyesi, bilakis CHP'nin önünü açmak ve AKP'ye gerekli mesajı vermek için gerekli görülmüştür. Baykal'ın siyasal yaşamını normal yollardan sona erdirmek, yani 22 Mayıs'ta yapılacak olan CHP kongresinde Baykal'ı yenilgiye uğratmak çok mümkün değildi. Zaten, CHP örgütünü eline almış bir Baykal'ı karşısına aday çıkarmakta anlamsız olurdu... Öyle bir hamle yaptılar ki, 53 yıllık 'sırdaşı', 'yol arkadaşı' Önder Sav bile, "Artık yollarımız ayrıldı" demek zorunda kaldı. Keza istifa açıklamasında Baykal'ın kendisi de, "CHP'nin yenilenmesini isteyenler için bir fırsattır," diyerek, operasyonun önünde duramayacağını ilan etmiştir. Kılıçdaroğlu'nun adaylığını açıklamasından sonra, "Ben zaten Kemal'i işaret edecektim, usul yönünden hoş olmadı," demesi, Baykal'ın, sürecin en başından beri nasıl işleyeceğini bildiğini göstermektedir...

Kemal Kılıçdaroğlu'nun genel başkan yapılması AKP'ye dolayısıyla Tayyip Erdoğan'a verilen çok ciddi bir mesajdır aynı zamanda. Tayyip, artık Baykal'ın gelenekselleşmiş laiklik söylemi üzerine kurulu muhalefetinin ötesinde bir 'halk adamı'yla karşı karşıyadır. Tayyip'e verilen mesaj ise, 'alternatifin bulundu' mesajıdır... Kısacası, CHP, yapılan yeni düzenlemeyle dağılmak bir yana daha da güçlenecektir bu süreçte. ABD emperyalizmi, uzunca bir süredir, sol bacağı eksik kalmış bir Türkiye siyasasına yaslanmış, ancak kendini alternatifsiz gören ve zaman zaman ABD'ye rağmen davranabilen, bölgesel ilişkileri ABD'nin çok da hoşuna gitmeyecek biçimde kurmaya çalışan AKP'ye, sol bacağı protezleterek gerekli mesajı vermiştir...

İkincisi; şayet Türkiye, kendi iç dinamikleriyle bağımsız kararlar alabilen bir ülke olsaydı, analizlerimizi, yalnızca iç siyasaya bakarak yapabilirdik. Ama bütün karar alma mekanizmaları emperyalizme göre ayarlanmış bir ülkede, böylesi bir operasyonun nedenleri de yalnızca iç siyasaya bakarak anlaşılamaz. Yani kimilerinin dediği gibi, bu operasyon iktidarın tezgâhladığı bir şey değildir. Keza, AKP'nin Baykal'ın tasfiyesinden elde edeceği bir kâr da yoktur. Bilakis Baykal'ın iktidarsız muhalefeti her durumda AKP'yi güçlendirmiştir...

Öyleyse analizlerimize, operasyonun iç siyasaya ait aktüel yanını bir kenara bırakarak, emperyalizmin bölgesel planlamaları doğrultusunda yön vermek daha anlamlı olacaktır. Bugün için emperyalizmin en yakıcı pratik sorunu, bölgesel sorunu İran İslam Devrimi'nin yıkılmasıdır. Peki, Baykal'ın tasfiyesiyle, bunun ne alakası var denilebilir. Ama biraz dikkatli ve derinlikli düşünüldüğünde çok alakası olduğu görülecektir.

ABD emperyalizmi, İran kalesini yıkmak zorundadır. Çünkü İran'ın mevcut durumu, ABD emperyalizmi açısından daha fazla sürdürülebilir bir durum değil. 1979 İslam Devrimi'nden beri, sergilediği duruş, bölgesel bağlamda bütün dengeleri zorluyor. Emperyalizm, İran'ı kabul edilebilir düzeyde bir ülkeye dönüştürmek zorunda. Ancak, ABD emperyalizminin bu isteğinin kolayca yol almasının önünde Rusya gibi bir engel var. Bir diğer husus ise, Ortadoğu'da ve genel olarak Avrasya coğrafyasında ABD istediği hızda ilerleyemiyor. İşlemekte olan statüko sürekli kaybettiriyor. Aleyhine olan bu dengeyi yeni bir hamleyle aşmaktan başka şansı yok. Bu hamle de İran'dan başkası değil. Rakiplerinin İran'a karşı bir operasyona sürekli karşı çıkması ve diplomatik yolların rakiplerinin bölgesel ilişkilerini güçlendirmesi, ABD'nin uzun süre tahammül gösterebileceği bir durum değil. Zira, Irak ve Afganistan operasyonlarında yaşanılan başarısızlık sonucu, Baker-Hamilton planında yeni durum kodlanmış ve Obama'yla birlikte geliştirilen yeni konsept, ABD'nin rakipleriyle egemenlik paylaşımı esasına dayandırıldı. Ne ki, ABD'nin küresel egemenliğini yeniden tesis etme niyetiyle örtüşmeyen bu durumu uzun süre bu şekilde sürdürmesi de çok fazla olası değil. Yeni bir savaş hamlesiyle durumu lehine çevirmekten başka şansı yok.

Baker-Hamilton planının Bush politikalarının terk edilmesi gerektiğini söylemesi, sol kamuoyunda bile, İran sürecinin tersine dönüğü şeklinde algılamalara neden oldu. Oysa en az gündemde kaldığı, askeri seçeneğin en az konuşulduğu zamanlarda bile, gelişmelerin İran sorunuyla bağlantılı olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Irak'taki ABD askeri varlığının azaltılarak, Afganistan'daki NATO gücünün artırılması, daha önemlisi, Türkiye'nin, bölgesel işbirlikçi Kürt yönetimiyle arasının düzeltilmesi ve içeride kendi Kürdüyle barıştırılması süreci, tersinden bir okumayla İran sürecinin işlediğini ve hızla son raunda girildiğinin işaretleridir.

Elbette tersinden okuyarak vardığımız bu çıkarsamalara ulaşabilmek için, düzünden gidilerek bazı tespitler yapmak gereklidir. Yukarıda bahsettiğimiz Baker-Hamilton planında, **"Birleşik Devletler, çok sayıda Amerikan birliğini Irak'ta tutmak için üç nedenden ötürü açık uçlu taahhütlerde bulunamaz. Birincisi ve en önemlisi; Amerika başka güvenlik tehlikeleriyle de yüz yüzedir ve Irak'ta bu düzeydeki bir askeri varlıkla sürdürülen taahhütler diğer olasılıklar için elde gerekli rezervleri bırakmamaktadır... Birleşik Devletler (Afganistan'daki ihtiyaçlarının yanı sıra), İran ve Kuzey Kore'nin de içinde olduğu diğer güvenlik sorunlarına karşı hazır olmalıdır,"** deniyor. Bu alıntıdan da anlaşılacağı üzere, Baker-Hamilton planında Irak meselesinin, bu kadar fazla sayıda askeri konuşlanmayla çözülmesinin anlamsız olduğunun söylenmesi ve bu gücün boşa çıkarılmasının önerilmesi, asıl gündemin İran olduğuna işarettir.

Modern zamanlar!

Bir analoji yaparak, olması kuvvetle muhtemel İran operasyonunu modern zamanların 'Çaldıran Seferi' olarak adlandırmak yerinde olacaktır ve Baykal'a yapılan operasyon da anlamını bu noktada bulmaktadır.

Türkiye, ekonomik yapısıyla burjuvazinin, örgütlenme ve bilinç zaaflarıyla proletaryanın doğrudan siyasal varlıklarının düşük düzeyi nedeniyle, verili güncel siyasal yapısı ağırlıklı olarak İslam, Kürt ve Kemalist şekillenmelerle oluşan bir ülkedir. ABD, İran engelini aşmak için Türkiye'ye muhtaçtır ve stratejik ve lojistik ittifakını kurmada bu üç siyasal olguyu terbiye ederek bir araya getirmeye çalışmaktadır. AKP ile İslamı ılımlılaştırmış, ancak geri kalan ayakları tesis etmede AKP yetersiz kalmış, istenilen ve beklenilen performansı sergileyememiştir. AKP mevcut yetersizliklerini aşamazsa, geri kalan iki ayağı Alevi-Kürt bir başkanla CHP eliyle aşmak istemektedir ABD...

CHP, devletin en geleneksel, en biat etmiş kanadı olan Çerkezlerin egemenliğinde bir partidir. Yapılan bu operasyonla, parti içindeki Çerkez klik tasfiye edilmiş, yerine Kürt-Alevi bir kişi getirilmiştir. Yavuz Selim'in Çaldıran seferinde yanına aldığı en önemli güç Kürt aşiretleridir. Yavuz o zaman Alevileri kılıçtan geçirmiştir fakat bugün yapılması muhtemel İran seferinde Aleviler kılıçtan geçmeyecek, bilakis kılıçdarın oğlu tarafından sefere dâhil edilecektir. ABD baştan beri Türk devletine, Kürtleriyle ve Alevileriyle barışmasını telkin etmektedir. Açılımlar, çalıştaylar yapan AKP, hiç de Kürtsever, Alevisever bir parti değildir. Yalnızca verilen görevi yapmak için çırpınan piyondur. Ama yapabileceklerinin sınırı bu kadardır. Sınırlarını aşamazsa, işi CHP bitirecektir. Eski hassasiyetler yeniden topluma empoze edilecek, 'modern' hayatın tesisi için gericiliğe karşı, **'İran olmamak için laik modern Türkiye savusu'** yeniden güçlenecektir. Buna en iyi kanıt, iki ABD başkanının Türkiye'ye ziyaretlerinde yaptıkları Meclis konuşmaları verilebilir. Bush konuşmasında, "Türkiye ılımlı İslam ülkesidir" demişti; Obama konuşmasında, "Türkiye Mustafa Kemal'in izinde, modern laik bir cumhuriyet," dedi. Bush'un Türkiye'si, yerini Obama'nın Türkiye'sine bırakıyor. Bir başka kanıt ise, devletin akıl hocalarından Taha Akyol'un söyledikleridir:

"Deniz Baykal'ın *Radikal*'de Murat Yetkin'e, Kılıçdaroğlu'nun itikadı ve etnik kökeni hakkında şüpheler çağrıştıran laflar etmesini hayretle ve esefle karşıladım. Böyle konular üzerinden parti içi siyaset yapmak, genel siyaset yapmak kadar yanlıştır. Kaldı ki, Kılıçdaroğlu'nun Tuncelili olması, Türkiye'de toplumsal ve siyasal entegrasyon için bir avantaj bile olabilir ve olmalıdır. Kılıçdaroğlu'nun kendisi siyasete bu gözle bakmalı, Kılıçdaroğlu'nun siyasette ne işlevi olabileceğini düşünenler de ona bu gözle bakmalıdır. Tuncelili K Güneydoğu'da CHP'nin oyla fena mı olur? Kılıçdaroğlu'nu Gürsel Tekin'le (İstanbul il b Alevi-Kürt'tür) birlikte türban açılımını yapan, üniversitede olduğunu açıkça söyleyen bi Bu konuda kutuplaşmanın katkıda bulunursa fena mı o 18.05.2010, *Milliyet*)

CHP'nin kongre sonrası şey, yeni genel başkanıyla b Güneydoğu gezileri düzenle Ve CHP, Kürtlerle ve Aleviler barıştırılacaktır. Önümüzdek içi sol unsurların CHP'de to hatta yeni kurulan Alevi parti CHP'yle birleşme olasılığını belirtmeden geçmeyelim. **Se ittifak arayışları bile söz k**

Analizlerimize veri olabile başka husus da şu: Dikkatli kaçmamıştır; emperyalizm alanlarda mevcut tarihsel çe karşıtına çözdürmektedir. Y örnekler hafızalarımızda hâl ilk askeri işbirliğini Erbakan'a Öcalan'ı devlete, MHP-DSP teslim etmiştir ve en fazla a astırtmamıştır. Şimdi, İslamc noktası olan üniversite yasa Kürt meselesini en devletçi partiyle çözecektir...

Burada dikkate değer bir medyanın bu operasyonda Fethullahçı medya (*Zaman*, günden Baykal'a sahip çıkm Pensilvanya'ya selamlarını i medya grubu daha ilk gün istemiş ve Kılıçdaroğlu'nu Anlamlı bir durum... Çelişik hiç de çelişik değil. Fethulla operasyonunda ABD'nin en

zinin savunucusu bir örgütlenmenin İran'daki Şii iktidarının yıkılması gerektiğini kitleye anlatması ABD'nin işini kolaylaştıracaktır...

HAKAN SOYTEMİZ

ARINDA SONA YAKLAŞILIRKEN...

geleneksel, en biat etmiş
lerin egemenliğinde bir
operasyonla, parti içindeki
dilmiş, yerine Kürt-Alevi
Yavuz Selim'in Çaldıran
dığı en önemli güç Kürt
o zaman Alevileri kılıçtan
gün yapılması muhtemel
er kılıçtan geçmeyecek,
u tarafından sefere dâhil
stan beri Türk devletine,
eriyle barışmasını telkin
r, çalıştaylar yapan
er, Alevisever bir parti
erilen görevi yapmak için
ma yapabileceklerinin
ınırlarını aşamazsa, işi
k hassasiyetler yeniden
dilecek, 'modern' hayatın
karşı, **'İran olmamak
ürkiye savusu'** yeniden
en iyi kanıt, iki ABD
ye ziyaretlerinde
nuşmaları verilebilir. Bush
rkiye ılımlı İslam ülkesidir"
nuşmasında, "Türkiye
inde, modern laik bir
Bush'un Türkiye'si, yerini
sine bırakıyor. Bir başka
kıl hocalarından Taha
ridir:

Radikal'de Murat
lu'nun itikadı ve etnik
pheler çağrıştıran laflar
esefle karşıladım.
nden parti içi siyaset
set yapmak kadar
ılıçdaroğlu'nun Tuncelili
toplumsal ve siyasal
avantaj bile olabilir ve
ğlu'nun kendisi siyasete
Kılıçdaroğlu'nun siyasette
ini düşünenler de ona bu gözle bakmalıdır. Tuncelili Kılıçdaroğlu'nun Güneydoğu'da CHP'nin oylarını artırırsa fena mı olur? Kılıçdaroğlu'nun İstanbul'da Gürsel Tekin'le (İstanbul il başkanı, o da Alevi-Kürt'tür) birlikte türban ve hatta çarşaf açılımını yapan, üniversitedeki yasağa karşı olduğunu açıkça söyleyen bir politikacıdır. Bu konuda kutuplaşmanın aşılmasına bir katkıda bulunursa fena mı olur?" (Taha Akyol; 18.05.2010, *Milliyet*)

CHP'nin kongre sonrası yapacağı ilk şey, yeni genel başkanıyla birlikte Doğu ve Güneydoğu gezileri düzenlemek olacaktır. Ve CHP, Kürtlerle ve Alevilerle yeniden barıştırılacaktır. Önümüzdeki süreçte, sistem içi sol unsurların CHP'de toplanması ve hatta yeni kurulan Alevi partisi EDP'nin de CHP'yle birleşme olasılığının yüksek olduğunu belirtmeden geçmeyelim. **Seçimlerde BDP ile ittifak arayışları bile söz konusu olabilir...**

Analizlerimize veri olabilecek bir başka husus da şu: Dikkatli gözlerden kaçmamıştır; emperyalizm denetlediği alanlarda mevcut tarihsel çelişkileri hep karşıtına çözdürmektedir. Yakın tarihimizden örnekler hafızalarımızda hâlâ canlı: İsrail ile ilk askeri işbirliğini Erbakan'a yaptırmıştır. Öcalan'ı devlete, MHP-DSP koalisyonunda teslim etmiştir ve en fazla asalım diyene astırtmamıştır. Şimdi, İslamcı gerilimin doruk noktası olan üniversite yasakları (türban) ve Kürt meselesini en devletçi ve en geleneksel partiyle çözecektir...

Burada dikkate değer bir diğer husus da medyanın bu operasyonda takındığı tavırdır. Fethullahçı medya (*Zaman, Taraf*), daha ilk günden Baykal'a sahip çıkmıştır ve Baykal da Pensilvanya'ya selamlarını iletmiştir. Doğan medya grubu daha ilk gün Baykal'ın istifasını istemiş ve Kılıçdaroğlu'nu desteklemiştir. Anlamlı bir durum... Çelişik gibi duruyor ama hiç de çelişik değil. Fethullah örgütlenmesi İran operasyonunda ABD'nin en ciddi propaganda mevzii olacaktır. Türk-İslam sentezinin savunucusu bir örgütlenmenin İran'daki Şii iktidarının yıkılması gerektiğini kitleye anlatması ABD'nin işini kolaylaştıracaktır.

Bilindiği gibi, Doğan medya grubunun Tayyip ile arası hiç de iyi değildir. ABD geri çektiği Doğan medya grubunu bu süreçte yeniden aktif hale getirmiş ve Baykal'ın geri dönme umudunu daha ilk günden bitirmiştir. Keza Fethullah'ın da özel olarak Tayyip'le arasının iyi olmadığı bilinen bir gerçek. Son gerilimleri, Tayyip'in dershaneleri kapatmak istemesiyle yaşanmış, dönemin Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik, Tayyip'in bütün ısrarına rağmen, dershaneleri daha da gerekli kılacak şekilde sistemi değiştirerek, SBS sınavlarını her yıla yaymıştır. Ve kellesi gitmiştir. Özel dershaneler Fethullahçı örgütlenmenin can damarıdır. Bu operasyonun ilerleyen günlerde AKP içine yansıması ise, Gül-Arınç ekibinin Tayyip'e karşı egemenliği ele geçirmesi olacaktır. AKP gerekli atraksiyonları yapamazsa, Özal'ın ANAP'ının dağılması türünden, içerisindeki bütün eğilimlerce parçalara ayrılabilir...

Eşek ve çukur

Analizimizin temeline koyduğumuz muhtemel İran operasyonuna geri dönecek olursak, ABD'nin Irak tezkeresi sürecinde yaşadığı derin hayal kırıklığını bu kez yaşamak istememesi, bu konuda kötü bir deneyim olan AKP'ye güveninin kalmadığı anlamına gelmekte yapılan yeni düzenleme... Burada ABD'nin İran tezkeresini Sünni İslam'ı savunan AKP ile daha kolay yapacağı söylenebilir. Ama durum hiç de öyle değil. Birincisi, Türkiye Aleviliği, İran Şiiliği ile barışık değildir. Irak Şiiliğinin merkezi Kum kenti, Türkiye Aleviliğinin merkezi değildir. Aralarında hiçbir ideolojik bağ yoktur. Bilakis Türkiye Aleviliği, Kemalizmin etkisi altındadır ve ideolojisini oradan alır. Onun en büyük korkusu şeriat ve İslam gericiliğidir. Bu anlamda Alevi bir genel başkanı olan CHP, Alevi kitlesini çok rahat kontrol edebilecektir. İkincisi, esas olarak İslamcı bir tabana yaslanan AKP'nin bir İslam ülkesi olan İran'a yapılacak operasyonu kitlesine anlatabilecek argümanları yoktur. Ve muhtemelen Irak operasyonu öncesi yaşanan tezkere krizi İran'da da yaşanacaktır. Anadolu'da bir laf vardır, "Eşek düştüğü çukura bir daha düşmez," derler. **ABD, düştüğü çukura bir daha düşmeyecek kadar eşektir.** AKP'ye olan güvensizlikleri çok önce açığa çıkmıştı fakat Cüneyt Zapsu'nun, "Sifonu çekmek için erken, hâlâ faydalanabilirsiniz," demesi üzerine sifon çekilmemiştir. Baykal'a yapılan operasyon Tayyip'e sifonun çekilmek üzere olduğunun tebligatıdır... Tayyip bunu fark etmiş ve toplumun hassasiyetleriyle oynayarak, "Eşini aldatanları mağdur kabul edemeyiz," demiştir. En iyi yaptığı şeyi yapıp, belden aşağı vurarak halkın duygularına oynamaktadır, fakat sifonun çekildiğinin farkındadır ve Rusya ile ilişkileri derinleştirecek olan nükleer santral işini bağlaması, ABD'ye verilmiş bir cevaptır...

Yapmış olduğumuz bu analizler, hayatta karşılığını bulur mu onu da yaşayıp göreceğiz... Özetleyecek olursak:

1. Baykal'ın pornografik yöntemlerle tasfiyesi, burjuva siyasal alanın yeniden düzenlenmesi için siyasetçilere verilen bir mesajdır.

2. Bu operasyonla CHP dağılmayacaktır, bilakis güçlenecektir. Yeni CHP, hem Alevileri hem de Kürtleri yeniden sisteme eklemlemeyi deneyecektir. AKP'nin başlattığı ve yürütemediği açılımları CHP ile tamamlamaktır asıl amaç...

3. Emperyalizmin yeniden paylaşım konjonktüründe bulunmaktayız ve yeniden paylaşımın ana karakteri savaştır. ABD, Irak ve Afganistan'da dizleri üzerine çökmüş, egemenliğini rakipleriyle paylaşmak durumunda kalmıştır. Verili durum, ABD'ye kaybettirmektedir. Aleyhine derinleşen bu süreci tersine çevirmesi için, yeni savaş cepheleri açmak durumundadır ve modern zamanların 'Çaldıran Seferi'ne mahkûmdur.

4. Bu sefere, gerek İsrail'in bekası, gerekse küresel hegemonya açısından en çok ihtiyaç duyduğu ittifakla çıkmak istemektedir: Yavuz Selim'in Kürt-Türk ittifakının yanına Alevileri de eklemek istemektedir.

5. Önümüzdeki süreç, iç siyasanın daha da sertleşeceği, militarize olacağı ve ordunun eski etki alanına doğru çekileceği bir süreçtir. Genel Kurmay Başkanı İlker Başbuğ'un yüksek rütbeli komutanların ve muvazzaf subayların tutuklanmaları üzerine sorulan bir soruya, "Göreceksiniz TSK bu süreçten güçlenerek çıkacaktır," demesi manidardır...

6. Ergenekon vs. türü operasyonlar sınırına dayanmıştır. Gerekli temizlikler yapılmıştır. ABD'nin Türk ordusundan vazgeçeceğini düşünmek en iyi ihtimalle liboşların safdillikleriyle açıklanabilir. Askeri gücü olmayan bir Türkiye ABD için anlamsızdır. Ergenekon'a yol veren ABD'nin ordudan vazgeçtiğini ve sadece Türk siyaset adamlarına güvendiğini düşünenler, emperyalizmi ve emperyalizmin Türk devletiyle kurduğu ilişkiyi anlamaktan uzak olanlardır.

7. AKP ve Tayyip, sifonun çekilmesi olasılığına karşı, bir eksen kayması yaşayabilir...

8. AKP ve Tayyip için sifonun ne zaman çekileceği ise, terbiye olmuş AKP'nin göstereceği hizmetlere bağlıdır. Alternatif üretilmiştir ve ABD emperyalizmi istediği an sifonu çekecek rahatlığa kavuşmuştur...

Sonuç olarak:

AKP iktidarının uzun süreden beri sürdürdüğü ne şiş yansın ne kebap statükoculuğu artık miadını doldurmuştur. Devletin verili statükoculuğuna yaslanan, onunla neredeyse uzlaşan Türkiye solunun statükocu yaklaşımı da artık anlamını yitirmiştir. Kıyametin ateşleri henüz etimizi yakmasa da dumanlar genzimizi yakmaktadır. Bu süreci en dikkatli izleyen ise Kürt hareketidir. Öcalan, gelişen süreci görmüş, "Üçüncü stratejik dönem bitti, dördüncü stratejik dönem başlamıştır," diyerek, hareketine 31 Mayıs'ı tarih olarak vermiş, orta düzeyde bir savaşın yaklaştığını, buna uygun konumlanmayı yapmaları gerektiği uyarısı yapmıştır. Muhtemel İran operasyonunda TC'ye verilecek en önemli garanti, PKK'nin tasfiye edilmesi olacaktır. Emperyalizmin bölgesel planlamalarına muhalefet etmek mi? Tasfiye sürecini gören PKK'nin gerilla eylemlerine yeniden hız vermesine ve Kürt illerinin sokaklarına bakmak yeterlidir. Bu süreçte hakiki bir muhalefet geliştirebilecek tek güç PKK'dir ve bu nedenle bildiğimiz manadaki PKK tasfiye edilmek, Kürt hareketi ehlileştirilmek istenmektedir.

Burada bir yanılgıyı düzeltmek gerek: ABD'nin İran'a karşı PJAK örgütlenmesine yol vermesinden hareketle PKK'nin tasfiye edilmek istenmediği sonucu çıkarılmasın. ABD, İran kalesini yıktıktan sonra, PJAK'a da ihtiyaç duymayacaktır. ABD'nin Türkiye'yi Kürtlerle barıştırmak istemesi, zaman ve enerji kazanmak istemesindendir. PKK'nin ve Türkiye Kürtlerinin politik tasfiyeleri için harcanacak zaman ve enerji sürecin uzamasına neden olabilir. Keza, PKK'nin, savaşı Türkiye metropollerine taşıma olasılığı bile Türkiye'nin güçten düşmesine neden olacak ve Türkiye'nin, ABD'nin bölgesel planlamalarına gerekli desteği vermesine engel olacaktır...

Solun hali

Peki ya Türkiye solu? Osmanlı ordusu İstanbul surlarını topçu ateşiyle döverken bile, meleklerin cinsiyeti üzerine tartışmalar yapan Bizans soylularından farksız tartışmalar ve zevk-i sefa içerisindedir. İçine girdiği statükoculuğun esiri olmuştur. Yaklaşan kıyameti görmezden gelmektedir. Üçüncü köprüye karşı basın açıklamaları düzenlemeyi politik faaliyet için yeterli görmektedir. Kendi güçsüzlüğünü ve eylemsizliğini, "ABD İran'a saldıramaz," laflarıyla örtme gayreti içersindedir. ABD İran'a saldırdığında ise, geleneksel modernist düşünce yapısıyla, eylemsizliğini sürdürecek ve İran'daki 'şeriat'ın yıkılmasını izlemekle yetinecektir...

Oysa Türkiye devrimci hareketi, görünür gerçeğin pratik eylemcisi olmaktan tez vakitte kurtulmalıdır. Politika yapma momentlerini kaçırmamalıdır. An'ın artık kaçınılmaz kıldığı görevlere son dakika talip olmaktansa, gerek kendi gerçekliğine gerekse bölgesel devrimin gerçekliğine tarihsel maddeci bilimin gücüyle bakabilmeyi ve özellikle kendisine karşı özeleştirel olmayı öğrenmelidir... Bütün hazırlıklar, henüz ortada bir şey yok denilmeden, bölgesel bir savaşa göre yapılmalıdır... Türkiye solu, emperyalizmin bölgesel yeniden düzenleme ve bölgesel güçlerin tasfiyesi sürecinden azade değildir...

'DÖVİZ KURU SAVAŞLARI' sömürülenleri ve ezilen halkları vuracak!

Güney Kore'nin başkenti Seul'de gerçekleşen son G-20 buluşması, öncesinde beklendiği gibi anlaşmazlıkla sonuçlandı. Nazik diplomatik tutumlar ve gülümseyerek verilen fotoğraflar kur üzerinde bir uzlaşıya varılmasının imkânsızlığını gizleyemedi. Obama hükümetinin kurdan ve ticari savaştan kaçınmak için uygulamaya soktuğu politikasında bir uzlaşıya varılmadı. Bu anlaşmazlığı en açık ifade eden Çin devlet başkanı Hu Jintao, "Biz toplantının farz edilen zamanda başlaması konusunda bile bir anlaşmaya varamadık," gibi kinayeli bir açıklamada bulundu.

Kur savaşları zirveden önce başladı. Amerika Merkez Bankası FED, kısa süre önce 600 milyar dolarlık bono alımı yoluyla piyasaya likidite genişliği sağlayacağını duyurmuştu. Bu politika diğer para birimleriyle karşılaştırıldığında doların uluslararası değerini düşürüyor. Bu önlem, gelişmekte olan, özellikle de ihracata dayalı ekonomileri olan diğer emperyalist ülkeleri etkileyecek.

Doların değerinin dinamikliği düşünüldüğünde vurgulamamız gerekeninin FED'in bu kararı ile uluslararası pazarda doların yüzde 10 oranında devalüe edilmesinin kendisi için yeterli olacağı ve yapılacak emisyonla (piyasaya 600 milyar dolar pompalanmasıyla) doların değerinin düşük tutulacağıdır.

KRİZİ İHRAÇ EDİYORLAR

Obama'nın bu politikasını ve dünya ekonomisi üzerindeki derin etkisini anlamak için ABD'de ne gibi gelişmeler yaşandığını dikkate almamız lazım. İki olgunun bileşimi duruma damgasını vuruyor:

İlk olarak şirketlerin ve bankaların kurtarılması için devlet tarafından sağlanan dev yardım paketlerine rağmen Amerikan ekonomisi tam olarak toparlanmış değil ve hâlâ toparlanmaktan uzak. 2010 yılının ilk çeyreğinde GSYH'deki 3,7 oranındaki artış zayıf bir canlanmanın ifadesiydi fakat bu rakam ikinci ve üçüncü çeyrekte yavaşlamaya başladı ve yüzde 2'nin altında sabitlendi.

Bu rakamlar işsizlik rakamlarındaki artışı engellemek için de yeterli değil. Krugman ve Roubini gibi önemli burjuva ekonomistleri yeni bir daralmadan ya da en iyi durumda 2011 yılının sonuna kadar cılız bir büyümeden bahsediyorlar.

İkinci unsur ise Obama ve Demokrat Parti'nin Temsilciler Meclisi'nde çoğunluğu kaybetmesiyle sonuçlanan son seçim yenilgisi. Tüm analistlerin üzerinde hemfikir olduğu seçim yenilgisinin ana nedeni, ülke ekonomisinde yaşanan gelişmeler düşünüldüğünde, emekçi kitlelerin genel bir hoşnutsuzluğu ve işsizlik rakamlarındaki kalıcılıktı. Zayıflayan ve yönetimi muhalefetle paylaşmaya zorlanan Obama hükümeti, girdiği bataktan kurtulmak için gelecek yıl piyasalara yeni para basma ve kurun devalüasyonu anlamına gelen FED kararlarını uygulamak durumunda.

Tüm dünyada rezerv para birimi olarak kullanılan doların bu hegomonik gücünü avantaj haline getirmeye çalışan Obama, ekonomiye yeni bir iyimser hava pompalamanın yollarını arayacak. Doların devalüasyonu ihracatı destekleyecek ve ithalatı azaltacak. Bu nedenle, Amerika Başkanı, 'en kısa zamanda ihracatı iki katına çıkarmayı' amaçladıklarını ifade etti.

Böyle yaparak, Obama 'krizi dünyanın geri kalanına ihraç ediyor'. Amerikan ekonomisi kendi emperyalizminin ve diğer emperyalistlerin neden olduğu krizi çözmek için 'ticari bir atak' başlatarak, krizin bedelini kendi işçi sınıfının yanı sıra diğer emperyalistlere (AB ve Japonya) ve yarı sömürge ülkelere ödetmeye çalışıyor.

Bu nedenle Obama'nın piyasaya dolar pompalaması ve kendi para birimini devalüe etmesi uluslararası para sisteminde daha fazla gedik açacaktır; zaten kırılgan ve kararsız durumdaki uluslararası para sisteminde daha fazla gedik açılması da, sona erme ihtimali bulunmayan ekonomik kriz sürecinde yeni ekonomik ve politik patlamalara yol açacaktır.

Obama politikasının Amerikan halkının çıkarlarını savunmadığını, sadece Amerikan burjuvazisinin çıkarlarını savunduğunu vurgulamak önemlidir. Obama yönetimi Amerikan işçi sınıfına ve işçi sınıfının yaşam standartlarına karşı, yüzde 10 oranındaki işsizlik ve maaş kesintilerinde ifadesini bulan ciddi bir saldırı başlatmıştır. Maaşların düşmesi ve yoksulluk rakamları daha önceki on yıllarda görülmedik durumda. (General Motors gibi bazı şirketler çalışanlarından yeni ücretleri ve ücretlerin yarıya indirilmesini kabul etmelerini istedi.) Şunu da eklemeliyiz ki, doların değer kaybetmesi, enflasyonist süreci Amerika'nın kendi iç bünyesine de taşıyacaktır.

İlaveten, sağlık ve eğitim gibi kamu hizmetlerinin bütçelerinde kesinti uygulanıyor. Biz bu politikanın ifadesini aşağıdaki haber metninde görebiliyoruz: "Bütçe açığını azaltmak için Barack Obama tarafından kurulan iki partili başkanlık komisyonu liderleri tasarruf tedbirlerini sundu. Bu önlemler öyle zalimane ki, eğer uygulamaya koyulursa, yakın zamanda Paris ve Londra'da gördüğümüz gibi benzer sosyal patlamalara sebebiyet verebilecek." (Clarin 11.11.2010.)

AVRUPA İÇİN KÖTÜ HABER

FED'in aldığı önlemler, özellikle de avro bölgesindeki Avrupa emperyalist burjuvazisi için kötü haber anlamına geliyor. Bu burjuvazi hâlihazırda ciddi sorunlar yaşıyor. Ekonomik büyümeleri ABD'den daha cılız, birleşik ülkeler olmaması fakat ortak para birimi kullanmanın getirdiği çelişkilerden dolayı esnek para politikasına sahip olamıyorlar; bankaların iflasını önlemek için yardımcı olacağı düşünülen kimi ülkelerdeki vergi krizi, krizden çıkabilmek için işçi sınıfına karşı geliştirilecek şiddetli saldırıları uygulamaya sokma ihtiyacı, tüm bu saldırılara karşı işçi sınıfının karşı koyuşuyla karşılaşan hükümetlerin bünyesinde yaşanan erozyon ve bu durumun Avrupa'da avronun geleceğini tehlikeye atması temel sorunlar olarak ortaya çıkıyor. Öyle ki avronun ortak para birimi olması için Avrupa burjuvazisi 50 yılını verdi. Bu arka plan dikkate alındığında geçen yıl avronun dolar karşısında devalüasyonu Avrupa burjuvazisine daha fazla ihracat olanağı sundu ve bu şekilde Avrupa burjuvazisi bataktan çıkmaya başladı. Kıtanın en güçlü ekonomisine sahip ve ihracatta ikinci sırada yer alan Almanya, bu yılın ilk aylarında sanayi ürünlerinin ihracında iyileşme sağladı ve bu sayede ülke ekonomisinde önemli bir büyüme yaşandı, aynı zamanda Avrupa Birliği'nin geri kalan ülkelerinin büyüme rakamlarına zayıf da olsa bir etkisi oldu. Alman ürünlerinin önemlice bir bölümü ABD'ye ihraç ediliyor. Şimdi, doların devalüasyonu ve avronun değerinin yükselmesiyle bu işleyiş tersine döndü, kapı kapanmaya ve sonuçlar ortaya çıkmaya başladı: Geçen eylül ayında Almanya'nın sanayi üretimi yüzde 0.8 oranında düştü.

Doların devalüasyonu, Avrupa burjuvazisinin işçilere karşı çifte saldırı gerçekleştirmesi anlamına geliyor. Çünkü işçilerin ücretlerinin düşürülmesine, maliyetleri kısmak için iş koşullarının daha ağırlaştırılmasına ve ABD karşısında uluslararası rekabet gücünü sürdürebilmesi için birçok başka tedbire daha fazla ihtiyaç duyacaktır.

Fakat bu saldırılar, Avrupa işçilerinin zaten hükümetlerin uygulamaya soktuğu bu yapısal planlara, kamu bütçesinde kesintiye gidilmesine karşı, savaş başlattığı bir dönemde meydana gelecek. Mevcut yükseliş dalgası mücadelelerin daha da sertleşmesine yol açacaktır.

Alman Ekonomi Bakanı Rainer Brüderle'nin FED'in önlemleri karşısında kaygılarını ifade etmesi, bu nedenle doğaldır. Angela Merkel hükümetinin bir başka üyesi ise, "Bu, dünya ekonomisinde bir tsunami yaratacaktır," açıklamasında bulundu. Evro birliğinin başkanı ve Lüksemburg Başbakanı Jean Claude Juncker doların devalüasyonunun ciddi riskler taşıdığını vurgularken, aynı zamanda uluslararası ekonominin gerçek ihtiyaçlarından daha çok hükümetlerin kendi bencil hareketlerinden, koruyucu planlardan ve etkilerinden kaçınmak gerektiğini savundu.

FED'in tedbirleri Japonya'yı da etkileyecek. Japon ekonomisi durağanlık döneminden sonra kur krizindeki memnuniyetiyle 2009'un son ve 2010 yılının ilk aylarında ABD'ye yönelik ihracatıyla bir iyileşme yaşadı. ABD hükümetinden daha önce Japon hükümetinin Yen'i devalüe ederek koruyucu tedbirler almaya başladığını söylemek gerekir.

Bir başka biçimde ifade edersek, ana emperyalist burjuvaziler krizin nasıl kontrol edileceği konusunda bölündü ve artık herkes kendi başının çaresine bakacak. Ve şimdi Avrupa ve Japon burjuvazisi sopanın kirli ucunda yer alacak.

ÇİN ÜZERİNDEKİ BASINÇ

Amerika'nın politikasının en önemli görünür nedeni dolar ve yuan arasındaki sabit parite sisteminden çıkmak için Çin'e uyguladığı baskıdır. Bu parite açıkça Çin hükümetince kontrol ediliyor ve Yuan'ın dalgalanan değeri pazarı etkiliyor.

Şimdi, sabit kur rejimi ile eğer dolar devalüe edilirse, Çin hükümeti de Yuan'ı aynı oranda devalüe edecek. Böylece iki ülke arasındaki ticarete olan etkisi geçersiz kılınacak. Aksine eğer Yuan serbest bir değere sahip olsaydı, elinde bulundurduğu Amerikan tahvilleriyle Çin, dolar karşısında Yuan'ın değerini yukarıya itebilirdi. Bu durum, uluslararası pazarda sanayi ürünlerinin değerini yükseltecek ve ülkenin en önemli fabrikalarındaki grevlerin

başarısıyla ücretlerin yükselmesine, dolayısıyla iç maliyetlerin artmasına yol açacaktı. Bir bütün olarak tüm bu süreç uluslararası ekonomik krizden kötü etkilenen ihracatçılar için zararlı olacaktır. İşte bu nedenle Çin hükümeti dolar ve Yuan arasındaki sabit kur sisteminden çıkılmasını reddediyor.

Bu çizilen çerçeve içinden, Obama'nın Hindistan'a yaptığı ziyareti ciddiye almalıyız. Seyahatin asıl nedeni Afganistan savaşının Pakistan'a yayılması ve böylece Hindistan'ın daha önemli hale gelen jeopolitik rolü olarak planlandı. Fakat aynı zamanda, eğer Çin tutumunu değiştirmezse, Çin'i Amerikan yatırımlarını Hindistan'a kaydırmakla örtülü bir biçimde tehdit etmek ve bunun için risk olan ekonomik adımları atmak bir diğer nedendir.

YENİ BİR BRETON WOODS MU?

Kur savaşları ile karşılaşınca, bazı burjuva kesimler yeni bir Breton Woods'a ihtiyaç duyulduğundan bahsetmeye başladı. 1943'te imzalanan bu anlaşmayla tarihte ilk kez uluslararası finans sisteminin dünya para birimi olarak dolara bağlı olması kabul edildi. Tüm para birimlerinin dolara endeksli olması, zamanla piyasalarda gerilim yaratmış ve 1971'de Nixon başkanlığında ABD'nin doları altına endekslemekten vazgeçtiğini açıklamasıyla sistem çökmüştü. Ortaya çıkan bu krizin en önemli sebebi ABD dışındaki ülkelerde dolar miktarının artması ve bu sebeple doların değerinin düşmesiydi.

Örneğin Financial Times'da yayınlanan makalesinde Dünya Bankası Başkanı Robert Zoellick piyasaların enflasyon, deflasyon ve gelecekteki kur değerlerine yönelik beklentileri için altının uluslararası bir referans olarak kullanılacağı, dolar, avro, yen, pound ve yuan'ın içinde yer alacağı yeni bir kur sepetinin yeni para sistemi olmasını önerdi. Ama mevcut para sistemine karşı mantıklı görülen bu öneri, bugün tam anlamıyla uygulanamaz. Breton Woods anlaşması Amerikan burjuvazisi tarafından sahip oldukları karşı konulmaz dünya sistemindeki ekonomik, politik, askeri hegomonik gücünün verdiği avantajla 1943'te silah olarak kullanıldı. Fakat şimdi aynı burjuvazi bu tip bir anlaşmanın karşısında çünkü şimdi serbest kur sisteminin açığa çıkardığı boşlukları kendisi için avantaj olarak kullanabiliyor. ABD ve tüm Amerika burjuvazisini karşıya alarak bir başka Breton Woods ya da benzeri anlaşmaya varmak için en ufak bir şansa yer yoktur.

SAHTE ANTİ-EMPERYALİZM

Tüm bu gerekçelerden dolayı Çin hükümeti G-20 zirvesine kendi kur sistemini savunmak üzere gitti ve doların devalüasyonunu eleştirdi. Çin, ekonomileri ihracata dayanan ve bir bütün olarak ekonomileri doların değer kaybetmesinden kötü etkilenecek Brezilya, Arjantin gibi 'gelişmekte olan' ülkelerin desteğini aldı. AB hükümetleri bir taraftan piyasaya dolar yayılmasını ve doların devalüasyonunu eleştirirken, diğer yandan Yuan'ın değerini serbest bırakmaması için Çin üzerinde geliştirilen baskıya katıldı.

Brezilya ve Latin Amerika medyasının bir kısmı Lula'nın 'anti-emperyalist' bir tutum aldığını yazdı. Tamamen yanlış. 'Gelişmekte olan ülkeler'in yapmaya çalıştığı, emeğin uluslararası bölünmesi ve malların ihracatçısı olarak uluslararası ekonominin kendilerine izin verdiği oranda kırıntılarını toplamaktır. Emperyalizmin yeni ve vahşi saldırılarıyla yüzleşen bu ülkelerin, emperyalizmle ciddi bir çatışma yaşamadan 'koordinasyon ve konsensüs' için yalvarmalarının nedeni budur. İşte Lula'nın küçük itirazı: "Her şeyden önce ABD hükümetinin kararına saygı gösterilmelidir." (Folha de Sao Paulo)

Yarı sömürge ülkelerde gerçek anti-emperyalist politika, paranın spekülatif dalgalanmasını önleyecek güçlü denetim önlemlerini yaşama geçirmekle, iç ve dış borçları askıya almakla, tüm uluslararası finans örgütlerinden çıkmakla başlar.

Bu önlemleri, dış ticaret ve bankalar üzerinde devlet tekeli takip etmeli ve böylelikle kurun değer kaybı ve finansal spekülasyonlar önlenmelidir. Emperyalizmin ulusal kaynakları yağmalamasına son vermek için büyük tekeller kamulaştırılmalıdır. Bu önlemlerin hiçbiri Lula ve kafadarlarının programında yazmaz.

KRİZE PROLETER ÇÖZÜM!..

G-20 zirvesi kaçınılmaz olarak anlaşmazlıkla sonlandı. İyi niyet anlaşması çıkmadı çünkü ABD ve egemen emperyalizm buna karşı konumlandı. Obama hükümetinin bu saldırı politikası Amerikan ekonomisine çözüm ararken, uluslararası politik ve ekonomik düzensizlikler bu çabaya katkı sağlayacaktır.

Hükümetler hangi politikaları benimsemiş olursa olsun, farklı ülkelerin burjuvazileri işsizlikle, ücretlerde ve maaşlarda yaşanan kesintilerle iş koşullarını güçleştirerek enflasyonla ve daha fazla yoksullukla tüm yükü emekçilerin üzerine yıkmayı sürdürmeye kalkışacaktır.

Ekonomik kriz ve krizin kapitalizm dahilinde çözümü için burjuvazi ve hükümetler tarafından uygulanan politikalar, sorunu daha da derinleştiriyor.

Düzensizlikten, krizden ve kaostan başka bir şey beklemiyoruz. Kapitalizmin varlığı, bir bütün olarak insanlığın yaşamını tehdit eden koşulların daha da kötüleşmesi demektir. İşte bu yüzden ezilen ulusların ve işçilerin tavizsiz bir mücadeleye atılması kaçınılmazdır. İlk olarak, mücadele ekonomik krizin somut sonuçlarına ve burjuva hükümetlerince benimsenen -maaşlarda kesinti, eğitim ve sağlığa ayrılan kamu bütçesindeki kesinti ve göçmenlere yönelik saldırı politikaları vb.- saldırı planlarına karşı yükseltilmek zorundadır.

Ama bu türden acil ve kaçınılmaz mücadeleler, çok daha derin bir mücadeleye tabi olmalıdır: İnsani ve mantıki hiçbir yanı bulunmayan bu sistemi, kapitalizmi yıkacak proleter ve sosyalist devrim için mücadele. Ufukta görünen manzara budur; Fransız işçilerinin ve öğrencilerinin mücadelesi ve diğer ülkelerde yaşananların gösterdiği yol budur.

Correo Internacional (Uluslararası Posta) **Uluslararası İşçi Birliği - Dördüncü Enternasyonal** yayınıdır. Çevrim **işcilerinbirligi.org** sitesinden alınarak redaksiyonu yapılmıştır...

MEHMET ALİ YAZICI

İÇİMİZDEKİ DEVRİM!

Ursula Le Guin, **"Devrim yapılmaz, devrim olunur!"** diyor. Radikal birtoplumsal ve siyasal dönüşüm olan devrimin özneleri, insanlar için önemli bir durumu ifade ediyor bu söz.

Şimdiye kadarki devrimlerin deneyimleri, üst yapıdaki radikal değişim ve dönüşümlerin kendi 'insan tipi'ni yaratmayı başaramadığını gösteriyor. Devrimi kaba bir bakışla sadece politik ve ekonomik bir düzenleme olarak görmüyorsak; insanın insanlaşması, özgürleşmesi, düşünsel ve duygusal davranışta nitelik olarak gelişmişliğe de ulaşma olarak görüyorsak, yaptığımız her şey insan içinse; bir araya gelmede, ilişkilerde, paylaşımlarda, bir bütün olarak bu inceliği, derinliği ve farklılığı yakalamak zorundayız. Demek ki sadece 'devrim yapmayı' değil, devrim olmayı da öğrenmeliyiz.

Değişimi ve dönüşümü hedefleyen bir siyasal kültürün şekillendirdiği insan, 'yeni insan'ı temsil edecektir. Yani, yaşamı bir bütün olarak kavrayan; bu bütün içerisinde 'farklı duruşu'nu her alanda sergileyen, ortalamanın çok üzerinde, topluma örnek olmaya ve onu değiştirmeye çalışan insan. Bu duruşun, öznel olarak ilk şartı, samimiyet ve kendimizle ve yaptığımız işle barışık olabilmektir. 'Yeni insan'ı önce kendi içimizde yaratmalıyız. Bu bir tür 'iç devrim'dir. 'Eski' ile 'yeni'nin mücadelesinden doğar ve gelişir. İnsana dair bütün güzellikleri bünyesinde taşıyan 'yeni insan', kendi kültürünü ve yaşam anlayışını da yaratır.

Çoğu insan yaşamın aslında bir mücadele olduğunu kabul edip buna uygun yaşamaya çalışıyor. Sınıflı toplumlarda önemli bir gerçekliği ifade ediyor bu belirleme. Ama onun gereklerini hayatın içinde yerine getirdiğimiz kuşkuludur. Önümüze çıkan engellerle, bizleri kuşatan yaşam şartlarıyla mücadele ederken kendimizle yapmamız gereken mücadeleyi ya unutur ya da erteleriz. Yaşam içinde ciddi bir mücadeleye girebilmek için önce kendi kendimizle yaptığımız mücadeleyi başarıya ulaştırmamız gerekir. Kişinin ilk savaşı, ilk mücadelesi kendisiyledir. Dışımızda duruyormuş gibi görünen kapitalist düzenin bizlere yansımalarını içimizden söküp atmanın yolu bundan geçiyor.

Kendimize, topluma ve doğaya karşı yabancılaşmanın aşıldığı, sömürüsüz, baskısız, insanın insanca ve özgürce yaşadığı, dayanışma üzerine kurulu bir toplumun değerlerini, kendi

yaşamımızda, ilişki ve işleyişimizde yaratıp, içselleştirerek bir bütün olarak hayata geçirmek sanıldığı gibi zor değil. Yeter ki bir yerlerden başlamasını bilelim. Eski yaşam anlayışlarımıza ve alışkanlıklarımıza karşı köklü bir tavır alabilelim.

İnsanlaşma değerlerini bir kültür haline getirmek; yaşam mücadelesinde, belli bir yaşam tarzıyla, belli ilişkiler sürecinde, doğal hal aldırmak ve bunu belli alanlarda ete-kemiğe büründürmek mümkündür.

Her şeyden önce yeni bir kültür yaratmanın, sadece eski, geçmiş kültürü ortadan kaldırmak olmadığını belirtmek gerekiyor. İnsanın belli alışkanlıklardan kurtulması zor. Eski ile yeninin çatışması belli bir dönem sürecek. Bu süreçte bizleri güçlendirecek ve 'yeni'nin doğmasını sağlayacak olan, bilinç alanımızda yaşanacak değişim, dönüşüm, gelişim ve birikimdir.

İnsanın en temel özelliği, sıkça tekrar edildiği üzere, toplumsal bir varlık olmasıdır. Verili bir sosyal yapının ve üretim ilişkilerinin içine doğar. Bilinci belirleyen toplumsal yapı ve ilişkiler olduğu için, yaşamın her evresinde kapitalist sistemin bilinçli ve örgütlü çabalarıyla düzen içine çekilmeye, orada tutulmaya çalışılır. Bir tür kuşatılmışlık altındadır birey. Kişiyi düzen içinde tutmak için atılan düğümler, oluşturulan bağlar sanıldığından çok daha güçlüdür ve kişinin tek başına mücadelesiyle bu çemberi yarabilmesi kolay değildir. Sistemden kopmanın ve özgürleşmenin tek yolu örgütlü bir yaşam tercihidir. 'Yeni' insanın ortaya çıkması için kişisel çabaların anlamlı olacağı ancak 'nihai bir kurtuluş' sağlamayacağı da açıktır.

Sözü edilen 'yeni insan' ve 'yeni yaşam biçimi' kültürel bir yenilenme sorunudur. Bu süreç, daha önce inşa edilmiş yaşam biçimlerinin ve alışkanlıkların üzerine inşa edilemeyeceğine göre, yenilenme süreci ikili bir boyut taşımalıdır.

Bu sürecin ilk adımını, kendi iç devrimimizi yaparak atabiliriz. Başka bir adlandırmayla, kendimizi silip-bozarak, yeniden yazmalı, yeniden kurmalıyız. Başka türlü olmak kesinlikle yerleşik alışkanlıklar, değer yargıları ve yaşam anlayışlarının aşılmasıyla mümkündür.

Kuşkusuz bu bir süreç sorunudur ve eskisi aşılırken yerine yeninin inşa edilmesi zaman alacaktır. Bu durumu mekanik bir süreç olarak da algılamamak lazım; iç dünyamızda ve yaşam alanımızda eski ile yeninin çatışması zaman alacak, iç içe girmenin, yan yana bulunmanın da söz konusu olduğu bir dönem sonunda, 'yeni insan'ın ve 'yeni yaşam'ın nüveleri yavaş yavaş ortaya çıkabilir.

İnsanlaşma sonlu bir süreç olmadığı gibi, gayri insanlaşmaya karşı mücadelenin dışında da değildir. Mao bir konuşmasında, "Yetmiş yaşıma geldim, içimdeki maymunla kaplan hala boğuşuyor," diyordu.

Kişi kendini değiştirmeden, iç devrimini yapmadan daha büyük devrimlere girişmesi, toplumu ve başkalarını değiştirmeye çalışması asla başarı getirmez. Yaşam içinde gireceği her savaşı kaybeder ve başladığı yere geri döner. Bu nedenle yeni kişilik taşları çok sağlam örülmeli ve yaşamın içerisinde bir karşılığı olmalıdır. Kişinin savunduklarıyla yaşadıkları arasında ki açı küçüldükçe amaca yakınlaşmada başarıya ulaşılıyor demektir.

Kapitalizm, insanlığın binlerce yıldan bu yana yarattığı ve biriktirdiği insani bütün değerleri tehlikeye sokmuştur. Bugün insanlar sevgisizlik ve bencillik bataklığında debelenirken, bu boşluğu, sevginin sahte biçimleriyle doldurmaya çalışmaktadırlar. Koşulsuz bir insan sevgisi terk edilmiş, bunun yerine bencilce yaklaşımlar sevgi olarak kabul edilmiştir. Sevgi alanımız, çıkarlarımızla sınırlanmıştır.

Kapitalizm insanı birçok araçla denetim altında tutar ve ruhsal dünyamız da dâhil bütünüyle teslim almaya çalışır. Bu durum, 'modern insan'ın en büyük esareti ve en büyük trajedisidir. "Modern iktidar büyük gözaltıdır," diyordu Michel Foucault. Bu gözaltı çoğu zaman devrimcileri de kuşatır ve sıradanlaştırır. Toplumsal yaşam ve ilişkilerde hiçbir farklılık yaratamayan insanların başkalarını etkilemesi mümkün değildir. Küçük hesaplar, gerek bireysel gerekse örgütsel ilişkilerde hiçbir zaman başarıya ulaşmaz.

Umut eden ve dünyayı değiştirmeye dair projeleri, özlemleri ve ütopyaları olan insanlar değişmeye, bu dünyaya başka gezegenden gelmiş gibi olmaya mecburdur. Yaşamlarımızı ve ilişkilerimizi güzelleştirmek, bu sistemde dahi olanaklı ve elimizdedir. Yeter ki bunun için mücadele edip, iç devrimimizi yapalım.

Neyse ki devrimci, sosyalist düşüncelere sahip insanlar daha avantajlı, çünkü ellerinde referansları var. Onlara düşen 'düşündükleri gibi yaşamak' için çaba sarf etmek ve düşünce ile pratik arasındaki açıyı, en azından küçültmeye çalışmaktır.

RIITTA CANKOÇAK

Torpiller öldürür!..

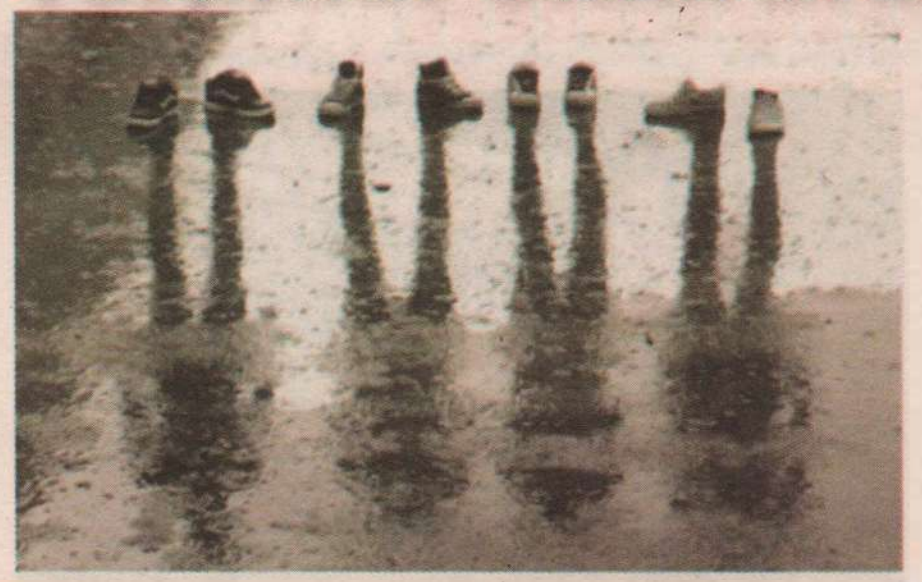

Son yüzyılımızın, zihinsel, post-kolonyal dünya politikasının bir tasarımı olan 'torpil kültürü'nde, özelleştirilmiş insanın, otomatikleşen yüreğinin genelevinde, otonomi ve anatomi arasında meydana gelen çatışma sonucu 'kapital'in iktidarsızlığına uğradığı anlaşıldı.

Evet, tablo bellidir. Sonbahar, değişimlerin mevsimidir. Çocuklar okullara yerleştirilir, işler yeniden başlar, hele mesela, ev filan taşımak zorunda kalmışsak, ayvayı yiyip yemediğimizi sorgularken, 'özel', çağdaş insanın çaresiz çırpınışlarını örten ve 'özel olmayan' insanların üzerinden uçan, epey karmaşık bir 'hedefe ulaşma yöntemi'yle karşı karşıya kalmış buluruz kendimizi; torpillerle... Torpil kültürüyle.

Neyin nesi bu şimdi? Bana kalırsa -ki kalmaz-, işin ahlaki-mahlaki tarafı değil, esas ilgilendiğim, bunca popüler fenomenin ne olduğudur. Nedir bu her yerde var olup da, gözükmeyen torpiller? Soğuk savaş atığı metaforu olmaktan kaçıp, gerçeğe mi dönüştüler? Yoksa inandırıcı bir şekilde, hiç çaktırmadan **'anasını satma sanatı'** mıdır bu? Bireysel polarizasyonun bencillik belirtisi midir yoksa söz konusu olan?

Kibarca, 'objektivite'yi tanımazlıktan gelmenin; bilginin değil, bir şeyler biliyor gibi yapma zihniyetinin yürütülmesinden ibarettir bu iş... Toplumlar, hâlihazırda bir 'lunapark'a sokulmuşken, orada şansını deneyen uyanık savaşçıların, ölümsüzlüğü bir anlığına okşama arzusudur. Ne de olsa, hem başarıya ulaşmayı hızlandırmış, hem de ölümü biraz daha uzaklara atmış gibi oluyor, şu başkaları için savaşmaktan yorulmuş insan... Gibi, gibi, gibi... 'Gibi'ler de iyidir, hoştur elbette ama yazık ki 'gibi'ler gibidir işte, o kadar.

Adalete inancını yitiren kimse, bir yerlerde, hamlelerin hiç de doğal akışında yürümediğini bildiği için, bir çeşit vicdan saklambacı oynamaya razıdır. En sonunda, kuşku, korku gibi şeylere yakalanır ve şu insan, korkmaya bir başladı mı, kafası karışıverir, kendine güvenini kaybeder. Öğrenme yeteneğini kendi kendine yok edip, başkalarının yeteneğine göz diker ve çalmaya başlar. **Güvensizliğin yarattığı en büyük kahraman 'hırsız'dır.** Bir etik kırılma noktasına varıldığında, insan, hem birey, hem toplum olarak ideolojik bir uçurumunun önünde bulur kendini. Zaten ahlakî baskılar altında gebermiş, yüzyıllık kapitalizmin çetin şartlarında kavrulup durmuştur, şimdi de aynasında görür kaderini.

Genel manzara böyledir de, 'torpillerimiz' nerede? Anti-demokratik, politik kuvvetlerle susturulan insanların, kültürlerine ekilmiş bulunan yeni yaklaşımlar kabul gördükten sonra, gerisi kolay. Türler, cinsler mantar gibi çoğalır. Bin bir ifadesi var bu işin. Aile içinde torpil, iş çevresinde torpil... Hemşerilik, ırk, cinsiyet vesaire... Saymaktan bile sıkılır insan, ama yaşadığım ve hiç unutmadığım bir olayı anlatayım.

İstanbul'dayım ve yorucu bir günden sonra, bir yerden bir yere ulaşmak derdinde, otobüsteyim. Gencim, tatilden yeni gelmişim, mutluyum; boyum posum da yerinde; 'elim ayağım düzgün' sayılır. Otobüse bir kadın biniyor ve ona yer yok. Kadın benimle aynı yaşlarda, fakat perişan bir halde olduğu belli, geberiyor yorgunluktan. Öyle bir sağa sola bakındıktan sonra bana sesleniyor ve, "Sen kalk!" diyor. Ve başlıyor söylenmeye:

"Şu Almana bak, şu!.. Her şeysi var. Belli ki et yemiş, süt içmiş. Anası babası sevmiş onu. Tanrı ona torpil yapmış. Bir de bana bak; hiçbir şeyim yok. Köpek gibi koşturuyorum..." Israrla bana "Kalk!" diyor... Ben, elimi bağrıma koydum, saygı ve sevgi içinde kalktım yerimden ve yolumuza devam ettik ama bu olayı bir türlü unutamadım. Hissettiğim utanç duygusu hiç azalmadı. Kadın haklıydı. Torpiller hakkında...

Mazoşistçe bir yaşam sevdası güderken, esas torpilcinin doğanın kendisi olduğunu elbette unutmak istiyoruz. Doğal seleksiyon, şudur budur derken, herkes, herkesi yiyor. Güçlüler kazanıyor; olup biten bir dizi olay, her ne kadar anlaşılsa, kabul görse de, adaleti arayan biri, insanların arasındaki farklıkların ekonomik sebeplere ne ölçüde bağlı olduğunu sonunda kabul etmek zorunda kalıyor. Kabul eden de görüyor ki, bir genetik eşitliği getirecek, ciddi toplumsal değişimler için zaman gerekli. Diyelim, değişim bir amaçtır. Torpillerden söz ederken, bir 'yöntem'i kastediyoruz, acımasız bir davranış şeklini; dolayısıyla, yöntemin 'amaç' haline gelmiş olmasıdır burada işin çürük ve zarar veren yanı. Bu yüzden de, gene burada aslolan, bir ahlak dersi değil, sadece bu faydasız, aptal vaziyet ele alındığında, insanın, kendi çıkarlarına ve aslında aynı zamanda doğasında var olan bu kalleşçe sisteme teslim olmaya razı bulunmasıyla, tüketim toplumunun kurbanı olmaya da razı olduğunu görmektir. **Sevgiyi geliştirmeden, doğal seleksiyonu kabul etmek, bir 'doğal seleksiyon memurluğu'nu kabul etmektir.** Reddetmek için harcanacak çaba daha zahmetlidir; hele önüne sürekli sahte, henüz olgunlaşmamış kavramlardan, görmeye değil, ulaşmaya engel duvarlar çekiliyorsa: **"Bak bu duvar demokrasidir."**

"Bak, bu örtü, özgürlüktür."

Ne var ki, yaygınlaşmakta olan 'torpil' cinsi bu kadarla bitmez; sözcüklerde saklanıp, dilde de kendini gösterir. Maruz kaldığımız üzre, retorik sömürü iyice iğrenç hale gelmiştir. Dile, doğrusu, artık bir çok dile girmiş bulunan belirgin kavramları aşağılama politikası, bir bireyin kelimelerini sahiplenir görünürken, epeydir büyütüp beslediği global kavramları egemen kılma amacı gütmektedir, dil içine torpilleri ardı ardına sokarak. Dile bulaşan bu sokulganlık, çeşitliliğini koruyan dilleri net bir şekilde sınıflandırmasıyla kendini gösteriyor. Alt ve üst sınıflar aynı kavramları kullanıyor olsa da, bu kavramlar artık aynı anlamı taşımıyor. Her sınıf, kendi yalanı için dile sığınıyor. **Bir işçi, 'demokrasi' derken, 'patron'un demokrasiden farklı bir şey olduğunu bilir, bu bilinir.** Bu iki kavram birbirinden öyle uzaklaşmıştır ki, ayrı kıtalara, sınıfsal dil kıtalarına bölünüp, homojen bir ideolojinin, kapitalizmin mülkü haline dönüşmüştür. İnsan, kendi emeğinin karşılığına sahip çıkma zorunluluğunu dildeki ifadelere dökme gereksinimi duyarken, sistemden destek göremedikçe, kelimeler bu tek yönlü yolda kendiliğinden bayatlar ve sonunda kimse kimseye inanmaz olur. Kelimeler de ona göre kendi alemini bulur. Dilin kuvveti zayıflar, aynı ceplerin de gitgide boşalması gibi.

Toplumun ekonomik durumu, insanların yeme alışkanlıklarını ne ölçüde etkiliyorsa, mesela, alt tabakaların sağlıksız yağlar kullanması, kola içmesi gibi belirtiler, zamanla neye mal oluyorsa, dilde de fakirleşme ya da zenginleşme kendini aynı ölçüde belli eder. Edebiyat dediğimiz mesele, sanki hâlâ veya tekrar, sadece ayrıcalıklı olanın, 'kültürlü' insanın hakkı, hatta neredeyse görevidir. Çünkü, post-üst insanın görevi epey ağırdır; kültürlü insanın, kültür seremonileri de epey bir çaba ister. Bir retorik inandırıcılık, son zamanların oy toplama numarası... **Eskiden solun da kullanmış olduğu 'iyi insan' imgesi, liberalizmin hem pek sevilen, hem de yerini bulmuş hamlelerindendir. Sağdaki adam, ki kendinden başkasını düşünemez genelde, demokrasiden, işçi veya kadın haklarından bahseder durur konuşmalarında. Sonra da, hiçbir hayat güvencesine sahip olmayan, iki dolar maaşla çalışan çıta gibi adamların yaptığı arabalara biner. Yakınlarını rüşvetle çevresinde tutan; sevdiklerini kazıklayan, doğrusu satan bu adam, sonra evine döner ve güvenlik kameralarının altında, yalnızlığında uyur. Yalnızlaştıkça da yandaş ister. Kullandığı kelimeleri birer silaha dönüştürür böylece. Torpillere...**

60'lı ve 70'li yıllarda, halkın politikaya yoğun olarak katılmasının yarattığı coşkunun, ya romantik bir hippi kaprisi, ya da 'o acımasız terör dönemi' olarak gösterilmesiyle, solun siyaseti iyice bulandırılmış oldu; arkaik görünmek zorunda bırakılmış olan **'Tüm proleterler birleşin'** fikri, daha ölmeden gömülürken, ortalıktan toz ediliverdi.

Diyelim, Avrupa'da 1900 başında ortaya çıkan Marksizmden, sosyal demokrasiye geçiş başarılı oldu; sosyal demokrasinin yaygınlaşmasında belli bir ivme sağlandı. Onun uzantısı da liberalizme dönüşmüşse eğer, o zaman şimdi de, liberalizmin bir başka boyuta geçme vakti gelmiş demektir. **Oportünist çekirgenin bölünme zamanı...** Kapitalist liberalizmin kültürel kimlikleri tuttuğu bombardımandan doğan boşlukların, yoz hallerinden de bunalınmıştır artık. Kapitalizme inanacak kimse kalmadı. Bu boşluk doldurulurken, artık ne olursa olsun, kapitalizme yeğlenecektir. Irkçılık veya dincilik bile daha fazla tatmin sağlamaktadır. Şimdi, sol da, o aynanın karşısındadır. Sağ ne kadar korkutucu hale gelmiş olsa da, sol kendi belirginliğini bulmak zorundadır.

Tüm bu tiyatronun hedefi, aslında hedefsizliktir. Yalanları da, bütünüyle çobanın yalnızlık kaprisindendir. **Derken, toplum kültürel iktidarsızlığa uğrar, insanın estetik değerleri pornografiye dönüştürülür.** Ekonomik ve psikolojik kuşkular üzerine kurulu bu sıkıntı sisteminin sonunda bir tuzak olduğu fark edilir.

Torpil, Torpil, Torpil...

Neyse ki, en azından bu masalın sonuna yaklaştık. Paranoyalar fazlasıyla büyümüş, her insanın içine yerleştiği farz edilen teröriste karşı, geliştikçe gelişen manyakça güvenlik gösterileri artık ortak bir yorgunluğun içinde kaybolup gitmiştir. Her masalın, bir diğer masala nazire olduğu aşikar... Bu bayat tiyatroya inanmayan çocuklar da, o eski masaldaki gibi sokakta bas bas bağıracaklar: "Ama kral çıplak". Ve ne kadar torpil yola çıkarsa çıksın, hepsini patlatacak da gene onlar olacak. Geride, devasa bir boşluk kalacak. Kimse bir şey öğrenmedi çünkü. Herkes herkesi aldattı. Dolaşan para ödünçtü. Bilgi, sevgi, ekmek, sadece bir kaç özel insana hak görüldü. Peki ya, onlarda 'kapital' ve 'mülkiyet'i taşıyacak erk, kimsede de artık üretecek hal kalmadığında ne olacak?

Eee, Marx hepimize kolaylık versin...

MURAT KARATAĞ

Definecilik KİMİN işi?

Milas, özel bir kent... Sevmek istemeseniz bile, kendini sevdirecek bir neden sunuverir önünüze. Milas'ın köklerinde barındırdığı kültür mirası farklı açıdan sevilmesine de neden olur. Ne var ki, son dönemde Milas, kentte yapılan kaçak kazılar ve defineci haberleriyle farklı bir 'popülerlik' kazandı. Bu meseleyi biraz anlatmak lazım...

Öncelikle belirteyim, ülke topraklarının tamamında kaçak kazı işi bir meslek ve hatta sektör haline gelmişse, bu durum, milletin yoksulluğuna delalet eder. Yoksulluk arttığı ölçüde **insanların 'piyango'ya tasallut etmesi, bir 'mucize' beklentisiyle yoksulluktan kurtulma çabası** –kaçınılmaz olarak- artar.

Gayrisafi milli hasılanın –uzun süredir bu sözü kullanmak arzusunda olduğumu itiraf ederim- yüzde 10 veya daha iyi bir tahminle 20'sinin halka yansıması, geriye kalan kısmının mutlu azınlık tarafından gasp edilmesi ayrı bir konu olarak incelenmeli elbette. **Paylaşılanlar ne kadar azsa, tahrip edilen değer, dolayısıyla tahrip edilen antik kent veya tarihi eser de o kadar çoğalmaktadır...**

Yoksullar bir **'piyango' arayışıyla kaçak kazı**lar yaparken, telaffuz ettiğimiz mutlu azınlık servetlerinin yanına özel koleksiyon olarak kabul edilebilecek eserler de katmak ve servetlerini eşsiz hale getirmek için bu tip kazıları finanse ve organize ediyor.

Örneğin benim evimde **Leanardo da Vinci** veya **Claude Monet** imzalı tek bir sanat eseri yokken, bu sanatçıların eserleri söz konusu azınlık tarafından bir şekilde biriktirilmiştir. Lakin 1600 ve sonrasına ait eserler çoktan paylaşılmış olduğundan, bu eserlerden edinmek isteyenler ya birbirlerinin iflas etmesini beklemek ya da yine yasadışı yollar kullanmak zorundadır. **Burjuva ahlaksızlığı halktan çalmalarına izin verirken birbirlerinden çalmalarına izin vermediğinden** olsa gerek, bu tip yöntemlere çok fazla başvurmadıklarını vurgulamak gerekir.

Tüm bu nedenlerle toprağın altında el değmeden duran ve hiç kimseye ait olmayan, aslında tüm insanlığa ait olan tarihi eserler bu adamların ilk hedefidir maalesef.

Düşünsenize Bergamalı bir heykeltıraşın 2300 sene evvel bin bir emekle ürettiği Dionysos heykeli karşısında şarabınızı içiyorsunuz, evinizin her tarafında sadece size ait olan ve dünya üzerinde bir benzeri daha olmayan eserler var. İşte bu burjuvazinin **hayvanlığı** ve **ahlaksızlığı**dır.

Tüm sanat eserlerinin ve tarihi eserlerin insanların ortak değeri olduğuna ve tüm insanlık tarafından istenildiği zaman görülebilecek şekilde sergilenmesi gerektiğine inanıyorum. Eğer bir eser birilerinin koleksiyon parçası haline gelmişse, o birilerinin ahmakça sahip olma keyfine hitap etmektedir, o kadar...

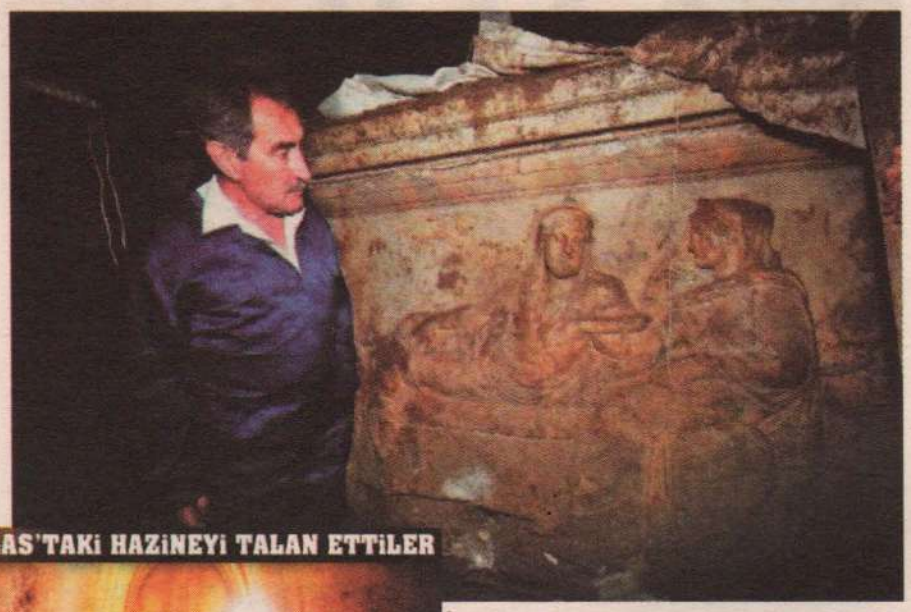

Bu uzun girişten sonra Milas'taki **'define'** konusuna geçebiliriz...

Antik Milas ve çağdaş Milas arasında kent yerleşimi konusunda çok az bir farklılık var; antik kent, tüm yapılarıyla günümüz Milas'ının hemen altında duruyor. Fakat eski Milas'ta düzgün bir kanalizasyon sisteminin olmaması nedeniyle açılan foseptik kuyuları, kent yenilenirken ansızın başlayan inşaatlar, kaçak kazılar ve doğal nedenlerle antik kent çok ciddi tahrip olmuş durumda.

Geçenlerde kent merkezine jandarmanın düzenlediği operasyon sayesinde –kent merkezi ve jandarma niyeyse- Milas'ın içinde hâlâ sağlam kalmış değerler sakladığını öğrenmiş olduk. Hatırlamak adına olayı tekrarlamakta fayda var:

Defineci arkadaşlar 250 bin dolar paraya kent merkezinden bir gecekondu satın alır ve yaklaşık bir yıl süren bir kazı yaparlar. Satın aldıkları ev Roma podyumu üzerinde yer aldığından, önce dikey olarak yaklaşık 10 metre sonrasında ise yatay olarak 15 metrelik bir tünel açarak mezar odasına ulaşırlar. Öncelikle odada buldukları mezar hediyelerini taşıyarak odayı boşaltırlar, en son klasik döneme ait lahiti parçalayarak çıkaracakları gün yakalanırlar. **Mezar odasından aldıkları eserler ne hikmetse bulunamaz.** Polis ve jandarma gene ne hikmetse evin kime 250 bin dolar karşılığında satıldığını öğrenemez ve haberi yayımlayan tüm medyada evin kimliği belirsiz biri tarafından satın alındığı yazılır ya da söylenir. Mezar odasının içinde bir metal arama detektörü, iki adet elmas uçlu matkap, eserleri yukarı çıkarmada kullanılan calaskar, iki merdiven, aydınlatma aparatları, soğutma hortumları, çelik halatlar, koruyucu başlıklar (baret), kürekler ve profesyonel mermer kesiciler ele geçirilir.

Milas'taki dostlarımız ise yakalanan definecilerin hiçbirinin 250 bin dolar parayı bir arada görmediğini, bir kısmının Milas'ta yatırımları bulunan **Sudi Özkan**'ın yanında şoför ve koruma olarak çalıştıklarını, işin sahibinin bu şahıs olduğuna dair iddialar bulunduğunu anlattılar. Zaten soruşturmanın bir süre sonra tıkanmış olmasının en mantıklı açıklaması, defineci arkadaşların **birilerinin yanında 'görev' ifa ettikleridir.** Aslında söz konusu defineci arkadaşlara bir çeşit 'pişmanlık' önerilse ve 250 bin doları kimin ödeyip de evi kimin adına aldığı araştırılsa, memleketteki **mezar hırsızı 'kodaman'lar**dan en az biri ortaya çıkabilirdi.

Zaten ülkede zarar görmeden definecik yapmak isteyenlere önerim, mutlaka sözü geçen devlet büyükleriyle işbirliği yapmalarıdır. Aksi takdirde ele geçirdikleri eserleri satmaları mümkün olamaz. Belki de mevzu, hak ettiğini düşündüğü payı alamayan birilerinden patlamıştır, artık o kadarını bilemeyiz.

Velhasıl, mevzu açığa çıktıktan sonra Kültür Bakanı bölgeyi ve kaçak kazı yapılan alanı ziyaret etti. Müzede çalışan arkeologlara, **"Defineciler kadar olamadınız, bakın adamlar yerin dibinden ne güzel bir eser çıkardılar, bir işe yaramıyorsunuz,"** minvalinde fırça attı.

Bakan'a hatırlatmakta fayda görüyorum: Kazılara komik bütçeler ayırıyorsanız, müze arkeologlarının görevini inşaat temellerine gitmeye indirgiyorsanız ve arkeologların üstteki Roma yapısını delerek, tahrip ederek aşağıda bir şey var mı diye bakma arsızlığına ve bilim dışı davranış etiğine sahip olmadığını bilmiyorsanız, memurlarınızı azarlamaya kalkışmak ancak **cehaletinize delalettir!**

Öte yandan, bu **'define'** vakası bana Milas Kıyıkışlacık'ta **(İassos)** yapılan bir diğer kaçak kazıyı hatırlattı. İşin içinde bir de **eski milletvekili**nin olduğu ekip Akarca ailesinin çiftliğinde –ki milletvekili de aynı ailedendir- dozer kullanarak kaçak kazı işini icra etmiş ve fakat başarısız olarak yakalanmışlardı. Konu medyaya tam olarak şu şekilde yansıdı: Muğla'nın Milas İlçesi'ne bağlı Kıyıkışlacık Köyü'nde tarihi eser bulmak için kaçak kazı yapan, aralarında eski bir milletvekili ve bir kadın gazeteci ile emekli bir öğretmenin de bulunduğu 9 kişi gözaltına alındı. Operasyonda bazı tarihi eserlerin yanı sıra ruhsatsız bir tabanca ve 3 tüfek de ele geçirildi. Kaçak kazı, **Anavatan Partisi Muğla Milletvekili** olarak 1983-1987 döneminde parlamentoda yer alan Mehmet Umur Akarca'nın ağabeyi Milas eski Belediye Başkanı F.A.'ya ait çiftlik arazisinde yapıldı.

Kaçak kazı ihbarını değerlendiren Milas ve Kıyıkışlacık jandarma karakolundan 40 kişilik ekip, gece yarısı Kıyıkışlacık Köyü yakınlarındaki birinci derece doğal ve arkeolojik sit alanında bulunan çiftlikte operasyon yaptı. Çiftlikte İ.Ö. 1200 yıllarından kalma iki tarihi oda mezarın bulunduğu yerde, üç ayrı noktada kepçe ve kazma-küreklerle kaçak kazı yapıldığı saptandı. Kazı yapılırken suçüstü yakalanan eski milletvekili Mehmet Umur Akarca (61), emekli öğretmen Dilek A. (64), gazeteci İlban A. (35), Marmaris'te emlakçılık yapan Oğuz T. (37), muhasebeci Mehmet G.B. (32), kepçe operatörü Eyüp P. (30), çiftliğin kahyası Muzaffer E. (64), oğlu Faruk E. (37) ve işçi Kemal S. (44) Kıyıkışlacık Jandarma Karakolu'na getirildi. Kazı yerinde yapılan aramalarda çok sayıda kazma, kürek, el arabası, bir kepçe, 7.65 milimetre çapında ruhsatsız bir tabanca ve üç ruhsatsız av tüfeği bulundu. 1983-1987 döneminde ANAP Muğla Milletvekili olarak parlamentoda bulunan Mehmet Umur Akarca'nın evinde yapılan aramalarda İ.Ö. II. Yüzyıl'a ait bir insan başı heykeli, 500 yıllık bir kapı tokmağı, yağdanlıklar ve bazı eserler ele geçirildi.

Muğla'nın Milas İlçesi Kıyıkışlacık Köyü'nde ağabeyi Farik Akarca'ya ait 3 bin 500 dönümlük arazide kaçak kazı yaptığı gerekçesiyle gözaltına alınan eski milletvekili Mehmet Umur Akarca, iddiaları reddetti. 'Kaçak kazı yapmak, bunun için çete kurmak ve evinde tarihi eser bulundurmak'la suçlanan Akarca, jandarmadaki ifadesinde, "Benim kaçak kazı ve tarihi eserle işim olmaz. İşçilere, ailemize ait arsada bulunan yıkık durumdaki eski yapıların taşlarını kullanarak, kendilerine yayla evi yapmalarını söylemiştim. Ancak onlar kazı yapmışlar, benim durumdan bilgim yok," dedi.

Akarca'nın açıklaması bana göre yukarıda yazılı olan her şeyi çok net olarak açıklıyor ve durumu da özetliyor. Sanırım yazdıklarım bir milletvekilinin ifadeleriyle perçinleniyor...

C. OZAN ASLAN

Sovyetler Birliği zamanında, ayrım yapılmaksızın 'denizde yitirilen herkese' adanan bir anıt yapılmıştı. 2000 yılında, heykelin üzerine 1950'de o bölgede kaybolan Amerikan savaş uçağının 10 kişilik mürettebatına ithaf edildiği yazıldı!

Behey sanat ve insaniyet hırsızları!

Söyle şarkını tatlı rüzgar, usul, usul,
Taşıma kıyıya dalgaları;
Denizin kırılgan derinliklerinde uyur,
Sevdiklerimiz, kardeşlerimiz

Letonya' nın Baltık denizine kıyı kentlerinden birinde denizde kaybolan denizci ve balıkçılara adanmış bir anıt heykel var, 1977'de yapılmış: Bir kadın kolunu güneşe karşı gözlerine siperlik yapmış denizin uzaklarına bakıyor... Yukarıdaki şiir de bu anıtın üstünde, Letonca, şiirin hemen altındaki **Denizde Kaybolan Balıkçı ve Denizcilere** yazısı da Rusça olarak yazılı. Heykelin insanda depreştirdiği, **sevdiğini akıbetini dâhi bilmeden yitirme duygusu** zor bir duygu, diğer tüm duygular gibi evrensel de… Irkı, dini, cinsi, boyu, bosu ne olursa olsun her insan böyle bir duygunun eline düşüp ömrünün geri kalanında sevdiğinin nerede olduğunu, nasıl olduğunu, başına ne geldiğini, belki milyonlarca ihtimali kafasında evire çevire düşüne düşüne yaşamaya çalışır... Yaşarken öldürür insanı bu içten içe sürekli kanayan yara. *Dostoevsky*'nin dediği gibi bu **"Tanrı'nın eline canlı olarak düşmek"** gibi bir şeydir ki, **"korkunç bir şeydir!"** Bu anıt bu ağır duyguyu bir nebze olsun yatıştırmak için yapılmış olmalı, denizde kaybolanları denize emanet eder; onlar kaybolmamıştır, denize gitmiştirler, denizin bağrında ağırladığı misafirlerdir...

Sovyetler Birliği zamanında yapılıp herhangi bir ayrım yapmadan denizde yitirilen herkese adanan bu anıtın üstünde 8 Nisan 2000'de asılmış başka bir yazı daha var. Bu yazıda heykelin 8 Nisan 1950'de o bölgede kaybolan bir Amerikan savaş uçağının kaybolan 10 kişilik mürettebatına (tek tek isimleri ve rütbeleri de belirtilerek) adandığı yazıyor. Bu yazıyı Leton hükümetinin kendi düşünüp astığı söyleniyor. Eğer doğruysa, **"Bu nasıl bir yalakalıktır?"** diye sormak gerek kendilerine. Amerikalılar kendileri talep edip astırdıysa, **"Bu nasıl bir bencilliktir?"** diye revize edebiliriz soruyu. Denizde kaybolmuş tüm denizci ve balıkçılar, orada ne işi olduğu belirsiz 10 Amerikan askerine mi bedel?

Bu heykel, bireyci-kapitalizm ile toplumcu-sosyalist bakış açıları arasındaki temel farkı göstermek için biçilmiş kaftan. Bir yanda tüm eksiklik ve sınırlılıklarına rağmen bir işçi devleti olan Sovyetler Birliği'nde

ortaya konmuş bir sanat eserinde herhangi bir ayrım yapmadan, onu genele mal eden bir yaklaşım, diğer taraftaysa bunu tamamen bir kenara bırakan birey vurgusu.

Sanat ve sanatçı, toplum içinde gelişir, toplumun o güne kadar oluşturduğu kültürü alır, aldığı bu kültürü ya tümüyle ya da kısmen yeniden üretir veya bu kültürün aynı şekilde karşısında durur. Sanatı bu toplumsal özünden koparıp, onu, üzerinden bireyin artı değer kazanabileceği bir ekonomik araç haline getirmek sanatı ve dahası sanatın biçimle(n)diği kültürü yozlaştırmaktır. Çağdaş sanat denilenin de, geldiği, büyük oranda bu noktadır: Şişik egolu, ürettiği 'sanat' ile zenginleşen 'sanatçılar', satış rakamları ile değeri ölçülen 'sanat eserleri'...

Tekrar heykelimize dönecek olursak, burada denizcilik ve balıkçılık mesleğine içkin olan, bu mesleğin kaçınılmaz bir parçası olan, denizde, tüm sevdiklerinden uzakta, kimbilir belki kafasında kızının haftaya okula başlayacağını ya da oğlunun yakında evleneceğini düşünerek ağ atarken, onlar senden sen onlardan bir daha haber almamacasına kaybolup gitmenin geride kalanlara verdiği acıyı bir nebze olsun azaltabilmek için yapılmış bir heykeli tutup da bir kaç Amerikan askerine atfetmek utanç vericidir.

Bir Amerikalı cihana bedel!

Birey, hem de bireyin Amerikan askeri olanı bu şekilde yüceltildikçe, toplumsal olan yaşamı birey penceresinden kurguladığınız sürece, bu heykeli bireylere atfetmek normal görülebilir. Son ekonomik krizde Amerika'da on binlerce kişinin evini bankalara kaptırması da normal gelir. İkisi de aynı şeydir, **şeyler** bir bireyden ötekinin eline geçer. **Şeyleri** elde edebilmek ve elde tutabilmek için verilen mücadele içinde üretilen sanat, bu bireyciliği yeniden üretiyorsa kendisi de bir meta olmanın ötesine geçemez. Sanat duygular üzerinden anlatımın aracı ise, duyguların da bireylerden bağımsız, evrensel olduğu düşünülürse, sanattan kendi kuyusunu kazmak olan bu bireyciliğin karşısında durması beklenir. Sanat zaten hâlihazırda olanı yeniden üretmek dışında bir işe yaramayacaksa sanata ihtiyaç var mıdır?

Eisenstein mı demişti, **"Devrimci olmayan sanat, sanat değildir,"** diye?

İşte bu zihniyet bu heykele baktığı zaman orada bir duygu ve düşünce ürünü olan sanat eseri değil, alınıp-satılabilecek, pazarlanabilecek bir meta görüyor öncelikle; **Allianoi'ye bakıp hiçbir özelliği olmayan paşa ılıcası gören zihniyet**le aynıdır. Genelde hayata özelde sanata bu açıdan baktığınız zaman kendinize göre artık ne hesabınız varsa o heykeli herhangi birine hiç utanmadan atfedebilirsiniz, ya da Allianoi'yi rahatlıkla önce kuma sonra suya gömebilirsiniz. Hiçbir vicdâni sıkıntı da duymazsınız, hesapladığınız artı değeri elde edemediğiniz ya da bir miktar kaybettiğiniz durumlar hariç.

Bu arada, ülke olarak belki bizim de böyle bir heykele ihtiyacımız var. Denizden ziyade karada epey kayıbımız var çünkü. Yer de hazır, kayıp yakınlarının her hafta oturduğu Galatasaray Lisesi'nin önünden daha iyi bir yer olamaz herhalde. Ama nedense kimsenin aklına gelmemiş böyle bir heykel dikmek. Toplum böyle bir şeye gerek duymuyor demek ki. Ama mesela Sarıyer tarafında bir köşkte Sabancı ailesinin fertlerinin heykellerini gördüğümü hatırlarım. Demek ki bizim kendi naçizane sanat dünyamızda da toplumsal olana pek yer yok. Bireyler için bireylere yapılan sanat daha kârlı olsa gerek.

Komik olan şu ki, "Bireyci-kapitalizmle toplumcu-sosyalizm arasındaki farkı göstereceğiz," deyip kendi çapımızda üç beş lafı bir araya getirdik, bir şeyler karaladık ama aslında fark kendisini çok net olarak ortaya koymuş durumda. Amaç, 'sanat' dediğimiz şeyle evrensel bir duyguyu anlatmak olunca, heykeli yapanlar üstüne bir şiir asmış ama sonradan getirip üstüne kendi meşreplerine göre bir yazı asanlar isim ve rütbe yazıp çaplarını belli etmişler...

BURHAN KUM

ÖDÜL İslamdadır!..

Bir toplumun hangi yöne doğru evrildiğini anlamanın yollarından biri de iktidarın sanat alanındaki tercihlerine bakmaktır. Yönetici sınıfın beğenisi dönemin sanat iklimini doğrudan belirleyeceği için, sanatı toplumsal marazların semptomu olarak da kabul edebiliriz. Daha net bir tabirle, toplumların içinde gelişen hastalıkları devlet erkânının ödüle layık gördüğü sanattan hareketle teşhis etmek de mümkündür.

Ekim sonunda, Cumhurbaşkanlığı Basın Merkezi'nden yapılan açıklamayla, bu yıl Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri, resim alanında **Ergin İnan**'a ve kültür sanat kurumu olarak **İstanbul Modern**'e verildi.

Ödüller için Prof. Dr. Mustafa İsen (Eski Kültür Bakanlığı Müsteşarı, yeni YÖK üyesi), M. Emin Kuz (Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri), Ahmet Sever (Cumhurbaşkanı basın danışmanı, türbanın baş savunucusu), S. Yusuf Müftüoğlu, Zeynep Damla Güler (Amerika'nın eğitip siyasete Kemal Derviş sayesinde soktuğu şahsiyet), Prof. Dr. Nihat Boydaş (İslam Sanatları doktoru), Yrd. Doç. Mehmet Kalpaklı'dan oluşan Değerlendirme Kurulu'nun öneride bulunduğu ifade edildi. Açıklama şöyleydi:

"Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri'nin, resim dalında, modern resim sanatının temel ve evrensel üslubuna klasik sanatlarımızın kimi öğelerini de katarak modern ve evrensel olanla gelenekseli buluşturma çabaları için Ergin İnan'a; klasik sergileme ile sınırlı yapıyı önemli ölçüde değiştirerek aktif bir sanat hareketliliği sağladığı, uluslararası düzeyde sergi ve etkinliklere ev sahipliği yaptığı için İstanbul Modern'e verilmesini uygun görülmüştür."

İnan'la ilgili açıklama aslında şöyle olmalıydı: "...resim dalında, resmin en temel unsurları olan renk, desen ve ifade alanlarında hiçbir özgün açılım getirememiş olmasına rağmen, klasik hat sanatıyla en küçük ilgisi bulunmadığı gibi, ne anlama geldiğini kendi bile bilmediği Arapça kaligrafiyi, dekoratif böcek motifleriyle gelişigüzel harmanlayarak, resimlerine sözde bilimsel İslami bir içerik kazandırma çabaları için..."

Eczacıbaşı Grubu'nun sanat üssü olan İstanbul Modern için ise şu açıklama daha doğru olurdu:

"Ne istedilerse yaptığımız halde bizi bir türlü sevmeyen İstanbul Sermayesi, 2010 Şubat'ında açtıkları ***Gelenekten Çağdaşa*** sergisi ile Müslümanlığın felsefi ifadesi sayılan tasavvuf mistiğinin günümüz çağdaş düşüncesinin temel taşlarından biri olduğunu tescil edip, dolaylı da olsa bizi nihayet kabullendiği için..." (Bu serginin açılışında bulunan **Tayyip Erdoğan**'ın da Ergin İnan'ın resimlerini çok beğendiğini hatırlatalım.)

Müzelerin gerçek işlevi üzerine daha önce yazmıştım. Günümüzde müzeler

sponsorluk anlaşmaları aracılığıyla dolaylı, ya da mülkiyet olarak doğrudan sermayenin denetiminde. Bu durum, sermayenin sanatsal tercihlerini topluma, meşru bir kurum üzerinden benimsettirme olanağı sağladığı gibi, sanatçıya da zımnen, genel kabul kurallarını dikte ederek, sanatın muhalif yönünün törpülenmesi yolunu da açar. ***Gelenekten Çağdaşa*** sergisi ve müzenin kabul ettiği ödül, metropol merkezli büyük sermayenin, başlangıçta alışmakta zorlandığı muhafazakar Anadolu sermayesinin temsilcisi sayılan AKePe iktidarı ile tam bir uyum içine girdiğini gösteriyor. Bu ödülün geçen yıl **Sakıp Sabancı Müzesi**'ne verildiği hatırlanırsa, izlenen çizgideki devamlılık daha iyi anlaşılır. Geriye bir tek **Koç** ailesinin **Pera Müzesi** kalıyor ki, yakın gelecekte bir İslam ya da Osmanlı Sanatı sergisi düzenlerlerse, ödül seneye de onlara -inşallah!

Tasavvuftan oldum olası rahatsız olmuşumdur. Bilgelik, erdem ve dürüstlüğün ancak Allah sevgisiyle edinilebileceğini anlatanlar bana itici ve sahtekâr gelmiştir. Önceleri bu görüşlerini **Mevlana** ve onun ***Mesnevi***'siyle destekleyenlere kuşkuyla bakardım, ancak şimdilerde son kuşku kırıntım da ortadan kalktı. Emin olduğum bir nokta var: Mevlana'nın savrulan eteğinin altına girmek, günümüzde iktidara yakın görünmenin, hatta desteğini almanın anahtarı durumunda. (***Aşk*** romanı ile **Elif Shafak, Mercan Dede** vs.) Bu anlamda **"Maneviyatı keşfetmesini sağlayan *Mesnevi*'nin"** Ergin İnan'ın **"başucu kitaplarından biri"** olması ödüllendirilmesinin nedenlerini biraz anlamamızı sağlıyor. Ancak tek neden bu olamaz, aydınlatılması gereken diğer noktalar var.

Kavram, anlam ve anlatımdan mahrum sanatı ile yıllardır görünür olabilmesinin ilk nedeni akademik kariyeri olabilir. Eskiden kısaca **'Tatbiki'** olarak bilinen, 12 Eylül darbesinden sonra adı **Marmara Üniversitesi** olarak değiştirilen mektepte 1985'te profesörlüğe yükseldi. Ancak, 12 Eylül sonrası edinilen profesörlüklerin çoğunun kıymet-i harbiyesi yok. **YÖK** kurulalı beri profesörlerin çoğunluğunun en kabiliyetsiz ve itaatkârlardan seçildiğini biliyoruz. İnan da bu kategoridedir.

Asıl cevaplanması gereken soru İnan'ın Türk resmine ne gibi katkısı olduğudur. İnan'ın resmi iki ana ayak üzerine oturur: Böcekler ve eski Türkçe metinler. Bir ressamda mutlaka olması gereken desen düşüncesi hocamızda yok denecek kadar zayıftır. Denediği figür resmini yapabilmesi için gereken anatomi bilgisindeki eksiklerini, resmin merkezine böcekleri yerleştirerek kapatmaya çalıştığı söylenebilir -ne de olsa bir böcek çizimindeki hataları pek az kişi fark edebilir ve bu hatalar da kolaylıkla 'yorum' olarak savunulabilir. Böceklere insani ve felsefi boyut kazandırmanın en kolay yolunu da, herkesin kolaylıkla kabul edeceği **Kafka**'ya sarılmakta bulmuştur. Yalnız, sanatta ***"Gregor Samsa, insanlığa mal olduğundan beri, kendisinden sonra gelen tüm böceklerin felsefi varoluşunun meşru teminatı sayılır,"*** diye bir kural var mıdır? Olsaydı buradan hareketle her palto resmi yapanı **Gogol**'un, her yel değirmeni çizeni de **Cervantes**'in felsefi mirasçısı sayabilirdik. Bu anlamda İnan'ın resmine **'modern ve evrensel'** demek imkânsızdır. Gerçekte İnan'ın böcekleri entomolojinin değil, kendisinin de bilemediği, mistik bir dünyanın çağrışımını hayal eden 'bilinmez'in temsilcileridir. (Ergin İnan'ın, itiraf niteliğinde, hiç unutamadığı bir anısı: *1990'larda galiba Vakko'nun düzenlediği bir resim sergisinde Fehmi Koru bir tabloma baktı. Bana, "Siz eski Türkçe biliyorsunuz değil mi?" diye sordu. Ben de bilmediğimi söyledim. "Peki, bunu nasıl koydunuz? Buradaki yazıda arı tefsiri var üzerine arı resmi çizmişsiniz..."*) Bilemediğimiz her 'şey' gizemli olma halinin güvencesi ve tasavvufa sığınmanın ön koşulu değil midir? O halde İnan'ın rehin aldığı Kafka ile Mevlana'yı buluşturduğu kavşağa gelmiş bulunuyoruz.

Bin yıldır tek kelime anlamadan Kuran dinlemiş ya da seslendirmiş bir topluluğun, ilahi metinlerle özdeşleştirdiği Arap alfabesine karşı korkuya dayanan bir saygısı oluşmuştur. Arapça bir yemek tarifini bile öpüp başına koyan, çöpe gitmesin diye dua ederek yakan bir topluluktan bahsediyorum. İnan'ın resmi işte tam da insanların cehaletinden ve bilmedikleri din hakkındaki bu korkularından besleniyor. Resimlerinde eski Türkçe metinlerin şematik kullanımıyla yıllardır yaptığı, izleyiciye mistik bir düşünceyi aktarmak değil, aksine insanların kafasındaki mistik düşünceyi sömürmek olmuştur. Yapıtlarında metinlerin yerini, metnin kendisini ya da boyutunu değiştirin, anlamda hiçbir değişiklik olmaz çünkü görünen haliyle yapıtta hiç bir anlam yoktur. Resimlerindeki Arapça metnin yerine, örneğin Orhun yazıtlarından alınan bir metni koyun, 'bilinmezlik' devam ederken var olduğu iddia edilen 'mistik' tamamen buharlaşacaktır. Bu anlamda İnan'ın resmi **'geleneksel'**e de yaslanmaz. Resmindeki Arapça metinler bir zorunluluğun sonucu olmaktan ziyade, geçmişte kalanın tortusu sayesinde günü kurtarma niyetidir. Ne tesadüf, tıpkı geçmişte devlet eliyle biriktirilen kamu mallarını özel sermayeye 'beleşe' satarak günü kurtaran AKePe gibi!

Resimlerinin **'İslami İkona'** olarak tanımlanmasının da yaptığı işe son derece ters düştüğü söylenebilir. İkona, sonuçta Ortodoks kilisesinin soyut dinsel inancı insanların gözünde somutlaştırma amacına hizmet ediyordu. İnan ise eserlerinde soyut olanın soyut kalmasından yararlanıyor. Birkaç yüzeye altın varak sürmek ise bir resmi ikonaya dönüştürmeye yetmiyor.

Yaşadığı zamana ait hiçbir düşünce içermeyen İnan'ın apolitik sanatını tanımlayacak tek söz ancak **'içi boş ve dekoratif'** olabilirdi. Daha felsefi bir tanımlama istenirse **'İslamî kiç'** de diyebiliriz. Hayatında bir kez olsun bile bir resim sergisine gitmediğinden emin olduğum Abdullah Gül'e de ancak böyle bir kişiyi ödüllendirmek yakışırdı. Âmin...

EVRİMİN SON HALKASI: İNSANIN OTA DÖNÜŞMESİ!

Asmalı Konak, Bir İstanbul Masalı, Yılan Hikâyesi, Zerda, Deli Yürek, Aliye, Aşk-ı Memnu, Kurtlar Vadisi, Sır Kapısı, Tek Türkiye, Arka Sıradakiler, Arka Sokaklar... Hepsi de çok reyting aldı, çok seyredildi ama ben hiçbirini sevemedim. Yanlış anlaşılmasın mevzu dizi / sinema / tiyatro olunca öyle devrimci damarım tutmaz benim. Yeter ki kaliteli olsun, her türden şeyi izlerim. Gelin görün ki toplumun büyük bölümünde 'trend' olan bu dizileri en fazla beş dakika izleyebiliyordum. Daha fazlasını istesem de midem kaldırmıyor. Kötü değil çok kötü. İşte bu yüzden dizilere Allah ne verdiyse sallayacağım şimdi.

Yusuf Hayaloğlu'nun sözlerini yazdığı şarkıda Ahmet Kaya diyor ya hani, "Nereden baksan tutarsızlık, nereden baksan ahmakça!" diye. İşte o hesap, nereden başlayayım bilemiyorum. Şimdi bu TV dizilerini adamakıllı eleştirmeye kalksam bırakın sayfayı, RED'in tamamı ancak yeter. Rezillik o derece yani, paçalardan akıyor...

Soruyu sormadan cevabını vereyim: "İnsanlar, ulaşmaları çok zor olan, yaşantılarının içinde olmayan fakat hayalini kurdukları şeylere daha fazla ilgi gösterir." Peki, az sonra soracağım sorunun cevabı acaba bu kadar masum mudur? Lafı dolandırmadan soralım: **Neden izlenme oranı yüksek dizilerde hep zenginlerin yaşamı var?** Mafya babası, aşiret/köy/çiftlik ağası, büyük holdinglerin patronları, sonra o patronların zengin veletleri... Paragrafın başındaki cevap; bize 'düşündürülmek' istenen ve kapitalist sistemin uydurduğu cevaptır. Çünkü aynı halk, yıllarca *Süper Baba*'yı, *İkinci Bahar*'ı da izlemiş; Yılmaz Güney'i, Kemal Sunal'ı bağrına basmıştır.

Şimdi sorunun asıl cevabını Hanefi Avcı versin bize. Ne de olsa o da kapitalist sistemin **'eski' 'yoldaş'**larından: **"Haliç'ten arabayla geçerken bile denizin o pis kokusu burnumu mahvederdi. Beş dakika dayanamazdım orda durmaya. Fakat ne ilginçtir ki orda sahil gezmesine çıkan hatta Haliç'in kıyısında oturup piknik yapan insanları gördüm. Ve şunu anladım: İnsan ne kadar berbat bir ortamda yaşarsa yaşasın bulunduğu ortama alışıyor."**

Kötü, normalleşiyor

Ya, işte böyle! **'Kötü'**, dediğimiz şey, zamanla **'normal'**e dönüşüyor. Gerek siyasi alt metinleriyle gerekse de sanatsal açıdan kalitesiz oluşlarıyla bizi çevreleyen bu dizileri önce eleştiriyoruz ancak zamanla biz de izlemeye başlıyoruz. Etrafınıza dikkatli bakın. "Solcuyum," diye geçinenler bile saydığımız o berbat dizilerden en az birinin müptelası olmuştur. Yani bizler hep kötü örneklerle karşılaştığımız için 'iyi'nin ne olduğunu unutuyoruz. Karşımıza çıkan bu diziler artık bize normal geliyor. Kötünün iyisi olan diziler ise **'Büyük Prodüksiyon'** oluveriyor.

Divan şiiri şairlerinden Hayâlî'nin meşhur beyitini aktaralım:

"Cihân-ârâ cihân içindedür arayı bilmezler
O mahiler ki deryâ içredür deryâyı bilmezler"

O balıklar ki denizin içinde yaşadıkları halde denizi bilmiyor. Biz de çok rezil bir sistemin içinde yaşıyoruz. Daha da korkuncu, **insanlar ne kadar kötü bir sistemde yaşadıklarının farkında bile değil.** Ezildiğinin, sömürüldüğünün farkında değil. Sabancı'nın, Koç'un zengin olmasına 'kader, baht' diyor; kendi fakirliğine ise 'karayazı'... Zenginliğin biraz çalışmayla, biraz da talihle oluştuğunu zannediyor. 'Takdir-i ilahi' diyor... Ayrıca zenginlerin yaşantısı diziler ve magazin programları aracılığıyla sürekli gözümüze sokulduğu için artık bu durumu kanıksamaya ve alışmaya başlıyoruz. Hakim sınıfın zenginliği göze batmıyor artık. Yoksul emekçileri sömürerek ulaştıkları 'lüküs hayat'ın lağım kokusu eskisi kadar rahatsız etmiyor...

TV dizilerine estetik açıdan baktığımızda da toplumu ne kadar şuursuzlaştırdığını görebiliriz. Mesela dizilerin sürelerini ele alalım. Dünyanın neresine giderseniz gidin bir dizinin süresi 90 dakika değildir. E peki bizde neden oluyor? Kapitalist patronları burada da açgözlülüklerini ortaya koyuyor. Tek bir dizi ile o akşamı (prime-time) kurtarmaya çalışıyorlar. Hâl böyle olunca senaristi, yönetmeni, oyuncusu toptan saçmalamaya başlıyor. Dikkatlice izleyin dizileri. Hemen hepsinde ağır ağır hareket eden oyuncular görürsünüz, ağır akan diyaloglar. Herifin birisi, "Neden bu kadar düşüncelisin?" diye soruyor. Öbür oyuncu en az 30 saniye düşündükten sonra, "Tedirginim," diyor. Sonra diğer oyuncu da iyice tribe giriyor, 20-30 saniye de o kurtarıyor ve repliğini söylüyor. Bu şekilde ağır aksak devam ediyor dizi. Hani eskiden futbol içerikli Japon çizgi dizileri vardı. *Tsubasa* bir şut çekerdi ki top kaleye varana kadar 5 dakika geçerdi. Galiba bu özelliği paraya çeviriyor bizim açıkgöz dizi yapımcıları.

90 dakikalık bir dizinin çekimleri de en geç bir hafta içinde bitmek zorunda. Öbür haftaya bir sonraki bölümün yetişmesi lâzım. Öyle acele acele, at koşturur gibi dizi çekilince, hâliyle ortaya özensiz, sanatsal yönden bir gram bile kalitenin olmadığı seyirlik ürünler çıkıyor. Ha bu arada o dizinin çekimlerinin yetişmesi için varını yoğunu ortaya koyan, gecesi gündüzü birbirine karışan, çalışma süresi günlük 12 saatin altına hiç düşmeyen teknik ekibini, makyözünü, ışıkçısını, kameramanını, sesçisini ve bilcümle set emekçilerini de unutmayalım. Ünlü olmuş oyuncu ve yönetmenleri kenarda tutarak şunu söyleyelim: Set emekçilerinin ne kadar ağır şartlarda çalıştığını anlatmak apayrı bir yazının konusudur ki kalemimizin mürekkebi yetmez o sömürüyü anlatmaya.

İnsanları şuursuzlaştırma görevini üstlenen diziler, aynı zamanda patronlarını da reklam gelirleri sayesinde zengin ediyor. Tayyip Erdoğan'ın damadı, *atv*'nin sahibi. *Show TV* Karamehmet'in. *Star* ve *Kanal D* Aydın Doğan'ın. *Samanyolu* ise Fethullah Cemaati'nin. Liste böyle uzayıp gider. Tüm bu olumsuzluklar içinde canımı en çok yakan ise, yaşamını sürdürmek için kötü dizilerde oynamaktan başka çare bırakılmayan, sosyalist kimlikleriyle tanıdığımız oyuncular. Hepsi de iyi sanatçılar. Madem öyle neden bu dizilerde oynuyorlar? Cevabını yüzyıllar önce Pir Sultan Abdal söylemiş: Bozuk düzende sağlam çark olmaz! **Maalesef oyunculuktan geçiminizi sağlıyorsanız eğer, boyun eğiyorsunuz kapitalizmin büyük dişli çarklarına. Akılları ve yürekleri bir yerde, vücutları başka yerde.** Bu düzene boyun eğmeyen, inatla ve ısrarla sosyalist sanatın savunuculuğunu yapan Yılmaz Güney geliyor aklıma. Ve kalbimdeki yeri daha bir büyüyor Yılmaz Güney'in. Kuşkusuz dönemin de payı var bu işte. İşçi sınıfı hareketi yükseldiğinde, sanatçının devrimci kimliği, ya da devrimci kimlikli sanatçılar da öne çıkıyor...

Polat Alemdar kümeste!

Şu ana kadar özel olarak bir diziye eğilmedim ama şu dakikadan sonra dayanamayıp *Kurtlar Vadisi Pusu*'ya iki kelam edeceğim. Hani şu 'Türkiye gerçekleri'nin anlatıldığı dizi. *atv*'de bu sezonun ilk bölümü yayınlandığında rast gelmiştim. İnanmayabilirsiniz ama hakikaten tesadüf ettim. Baktım Polat hazretleri önde dört-beş kişilik bir ekip ABD'nin Adana/İncirlik Üssü'ne baskın yapıyor. 15-20 Amerikan askerini hacamat ediyor ve bumu kanamadan amacına ulaşıp İncirlik Üssü'nden ayrılıyor. Kardeş, siz kümes falan mı basıyorsunuz?! Adanalılar iyi bilir, İncirlik Üssü son derece geniş bir arazide, inanılmaz tedbirlerle korunan bir askeri üstür. Üzerinde kuş bile uçamaz. Ama bizim En Kahraman Rıdvan'ımızın maşallahı var!

Anladık, amacınız milleti ota çevirmek. Ama bu kadarını da etmeyin be kardeşim!

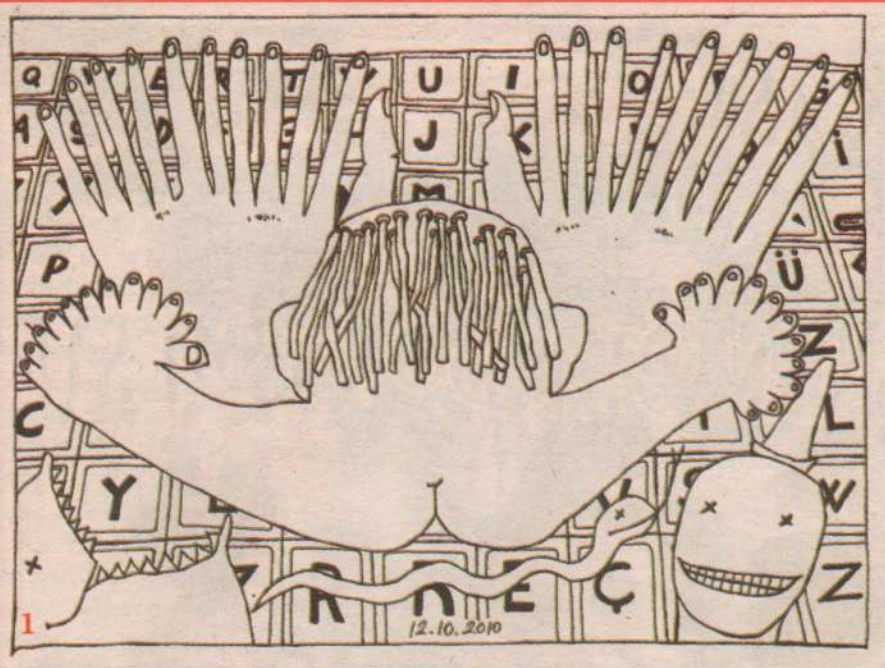

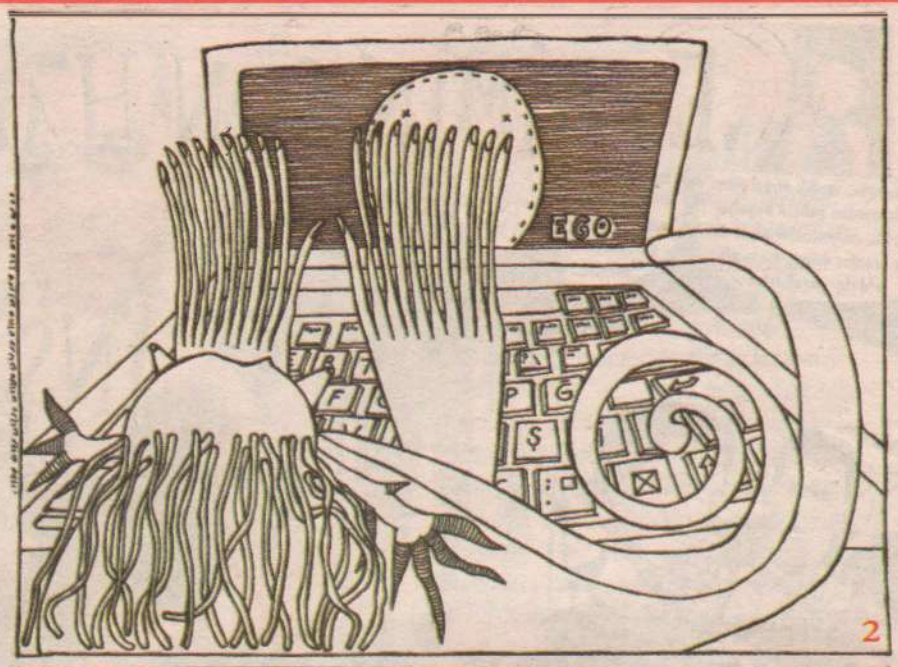

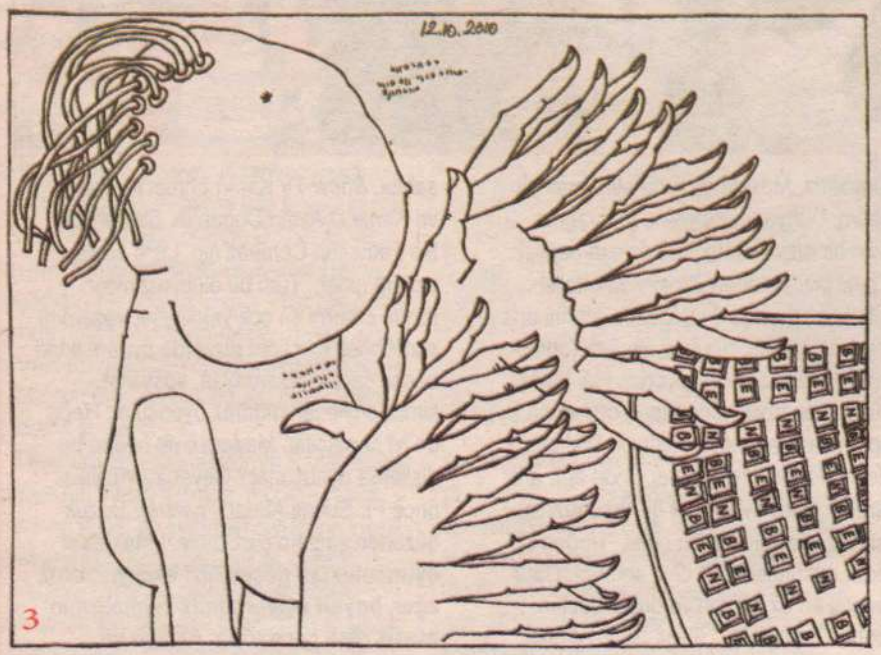

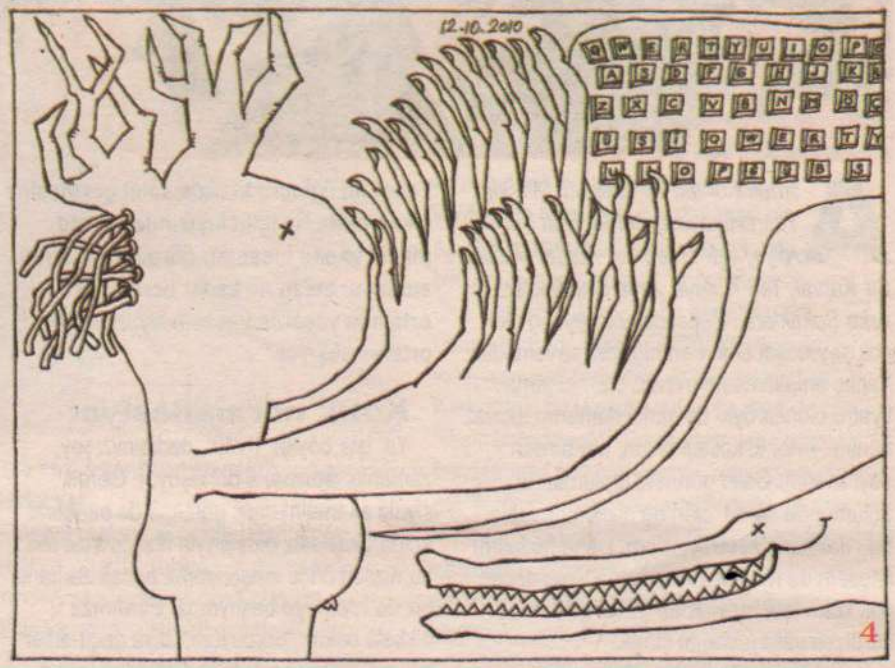

...hakikat azaldıkça ve yanılsama çoğaldıkça çağımızın gözünde kutsal olanın değeri artar, öyle ki bu çağ açısından yanılsamanın had safhası, kutsal olanın da had safhasıdır.
Feuerbach, *Hıristiyanlığın Özü'nün ikinci baskısına önsöz.*

TEKİNSİZ YENİ DÜNYA - SOSYAL AĞ

DENİZ İLGİN

Bilişim sektöründe son 30 yılda kat edilen yol olağanüstü nitelikte. Üretmiş olduğu araçlardan kullanım alanlarına kadar oluşturduğu dille, yeni bir çağın, dijital çağın kapısını açtı. İnternet teknolojilerinin yaygın kullanımı ile gelişen iletişim sektörü, coğrafi olarak ayrı bireylerin aynı ağ içinde kolektif gruplar oluşturmasına olanak sağladı. Böylece birçok alan, kavram yeniden tanımlandı. Bunlardan biri de sosyal ilişkilerin, sosyal insanın alanıydı. Zamanla eski tanıma bazı yamalar yapıldı. Temelde insan ve insan edimlerini gözeten tezler -Gösteri Toplumu, Tüketim Toplumu- yazıldı. Geldiğimiz çağda 'sosyal'in anlamı bir kez daha tanımlanıyor. Çağa göre çağın isteklerine göre...

İnternet ortamında kendine kişisel alan oluşturmuş, teknolojik alt yapı aracılığıyla iletişim kuran, ortak bir konu üzerine görüş alış verişi yapan, zamanı indirgeyip mesafeyi ortadan kaldıran, ortak paydalarda bir araya gelen, yeni yapı sosyali yeniden tanımlamayı zorunlu hale getiriyor. Fakat nasıl? Ne şekilde? Bir ve sıfırdan oluşan dijital alan içinde böyle bir tanım olanaklı mı? Yaş, cinsiyet, cinsel yönelim, fiziksel özür, meslek vs. gibi grupların oluşturduğu, toplumsal konumlarını, rollerini rahatsızlık, tedirginlik duygusu olmadan aynı alanda paylaşmaları dijital dünyada tanımlanan sosyalin dayanakları. Davranışların, toplumsal tarafından kısıtlanmayıp, sosyal kodların bir anda ortadan kalktığı dijital çağın tekinsiz yapısı sosyali tanımladığı gibi, asosyali de, sınırları kaldırılmış fantezi dünyasının içine çekiyor, kimliğini gizleyip kendine dahil ediyor. Böylece, asosyal sosyale bir karşıt değil, sosyalin ta kendisi oluyor. Ortadan kalkan ayrımı Debord, "Spekülatif evrende değerini yitirmiş olan şey, herkesin somut yaşamıdır," diye izah ediyor. Sosyal ağların kullanıcıyı temel alan yaklaşımları, sosyal veya asosyal olsun, kişiye aynı ortamda, sanal dünyada -internet- eşit olanaklar sunuyor. Bu eşitlik ise, "herkesin somut yaşamıdır". Buna eleştiriye uygun bir tabirle 'Sanal Toplum' demek yanlış olmasa gerek.

Esasen sunmuş oldukları cazip kişisel alanlar ve ağ içinde yeni arayışların çabası 'sosyal'in yeni tanımı. Kullanıcıya sunulan kişisel alan önemli, zira gerçek dünyaya ait sosyal baskı unsurlarının büyük oranda ortadan kalktığı sanal ortamda, kişi birey olmanın mücadelesini, varoluş çabasını yeterince anlamlı veremediğini düşündüğü kendi kişisel alanında veriyor. ***Myspace, Facebook, Twitter*** gibi ağlar bu açıdan en dikkat çekenleri. Bu tür ağlar ne sadece basit bir alt yapıyla sınırlı kalıyor, ne de kullanıcılarına lütuf olsun diye yayın yapıyor. Kişiye sundukları alan aynı zamanda 'masumane' bireyselliğin dışında yeni bir pazarın kapısını aralıyor. Bu pazar, insanın boyun eğmesi ölçüsünde değer kazanıyor.

Sosyal ağ

David Fincher'ın yönettiği *The Social Network (Sosyal Ağ)* tam da dijital çağa uygun bir isim. Zuckenberg'ın dahiyane fikri Facebook'a dair bir anlatı. Özetle kısa sürede 500 milyon kullanıcıya ulaşan Facebook'un kuruluş fikrinin tartışıldığı bir film. Dünyayı saran ağın olanaklarını kullanarak kısa zamanda dolar milyarderi olan 26 yaşındaki genç girişimcinin yurt odasında kurduğu bir dünyanın izahı. Dövüş Kulübü gibi kültleşmiş bir filme su taşımış David Fincher, Amerikan rüyasına dair eleştiri görevini bu defa Sosyal Ağ'da yerine getiriyor fakat bu kez örtük şekilde. Mercek altındaki Zuckenberg, idealize edilmek istenen sistemin içinde bir prototiptir. Asosyal kişiliğinin taşıdığı Facebook, sayısal veriler üstünden dostluğu, paylaşımı hedefler.

Ancak kazın ayağı öyle değil. Zeynep Özen BARKOT'un bahsettiği gibi, "Where are you? gibi gündelik bir sorunun bir anda bireyselliğimizi hedef alması rastlantının ötesine geçiyor." Her ne kadar filmden yansıyanlar, Facebook kullanıcılarının yeni davranış biçimlerine açıktan değinmese de, dolaylı bir yakıştırmayla denebilir ki; 1 milyonu aşan üye sayısı alkışlarla kutlanır. Bu sahne iki temel izlek sunar izleyiciye. Fakat esasen bu iki izlek de tek bir şeyi ifade eder: Amerikan rüyasını. 1 milyonu aşan üye sayısı alkışlarla kutlanırken, yeni dünyaya hoş geldiniz denir. Amerikan rüyası bir kez daha başarı ile taçlandırılmıştır. Bir diğer çıkarımsa, film boyunca izleyicinin basıncını üstünde hissettiği milyon dolarların fütursuzca telaffuzudur. Hızla bütün ülkeyi kuşatan

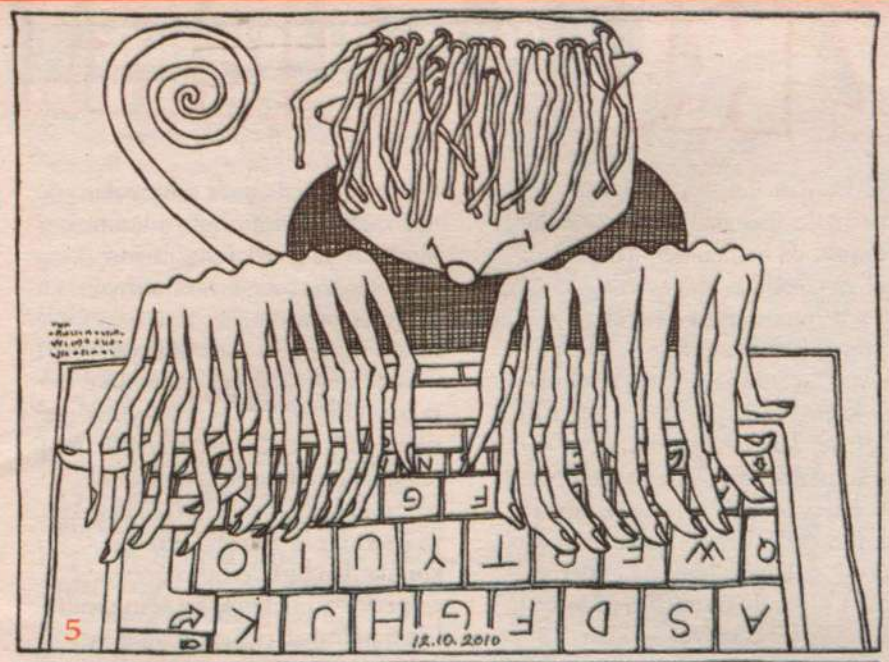

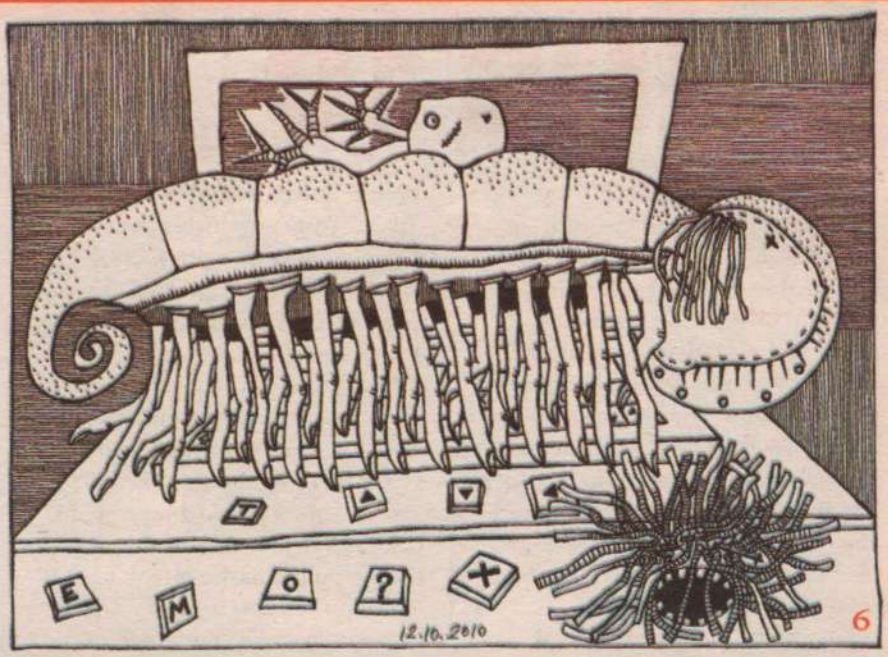

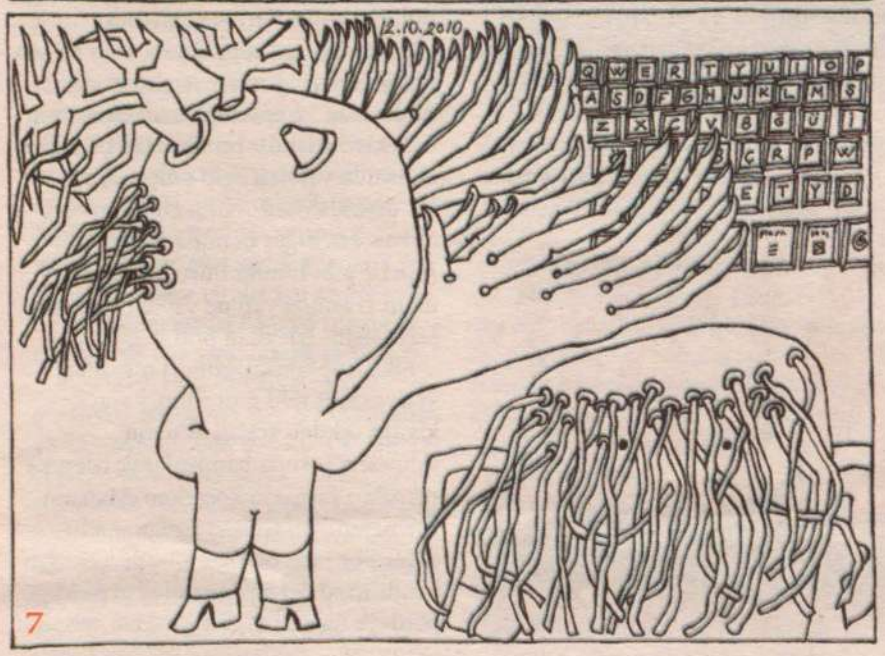

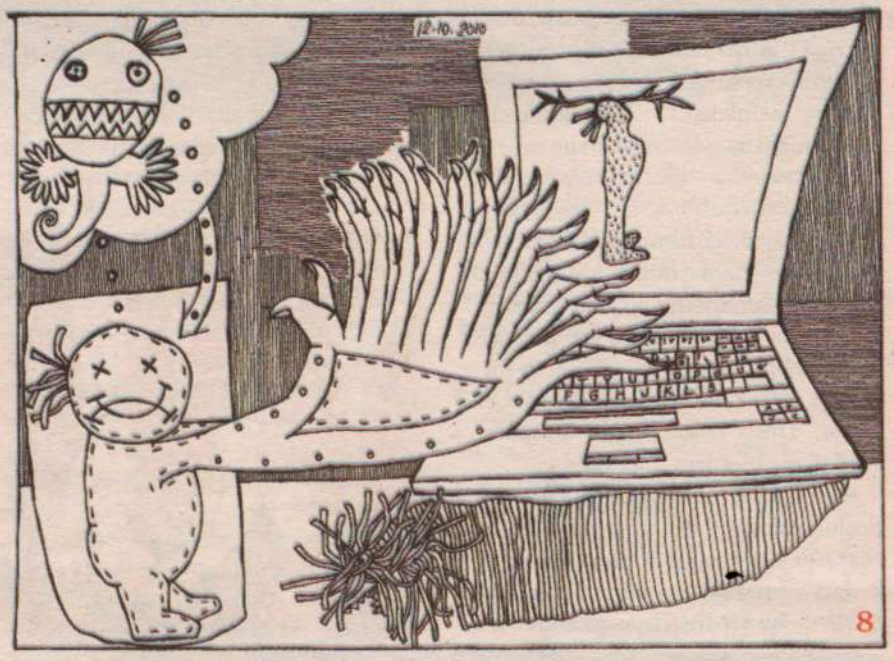

ağ giderek daha popüler olurken, kasa da dolarla dolmaya başlar. Açılan davalar, istenen yüksek tazminatlar, Zuckenberg koltuğunda oturup kurmuş olduğu şirketin, 1 milyonu aşan üye sayısını alkışlarken şirket olmanın gereğince bir başka sahnede, "Bu fikir milyonlarca dolarlık bir potansiyel," ifadeleriyle verilir.

Elbette dünya olup bitene yabancı değil, zira sanal dünyayla tanışalı beri, onun yeni pazar aracı olduğu biliniyor. Zuckenberg'in egosunun sınırlarından bahsedilirken, bir gazeteden okunan, "Bir gecede yirmi iki bin kullanıcıya ulaşmış," şaşkınlığı, oluşan yeni pazarın azametine dair ipuçları verir. Bu ise, izleyiciyi kurguya dahil ederken, bir yandan sosyalin yeniden tanımlanması gereğini vurgular. Gerçeğin dışında bulunan bir alanı gerçeğin içine gömen yeni pazar, böylece Sosyal Ağ'la karşımıza çıkar.

Tekinsizdir

Filmin giriş sahnesi, bir başka Amerikan rüyasına daha tanık eder bizi. Esasen seyretmeye alışık olduğumuz klasik bir parti sahnedir bu. Karşılıklı içkiler içilir, ve kız tarafından reddedilen Zuckenberg soluğu odasında alırken, asosyal kişiliğinin şişkin egosu devreye girer. Gerçekte kuramadığı

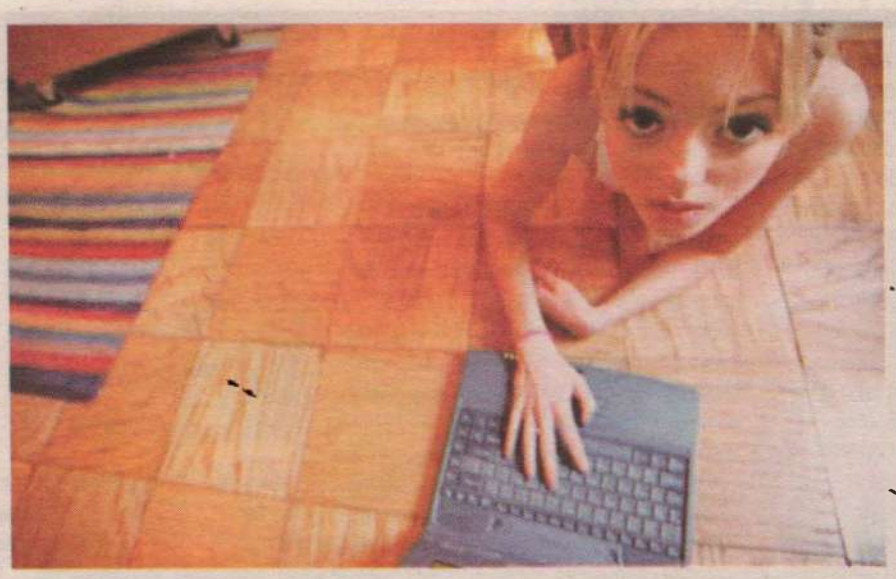

ilişkiyi sanal ağ üzerinden haset temelli kurar. Okulun paylaşım ağında tıklanma rekoru kırarak birinci seçilen kız, ifşa edilmiş olurken Zuckenberg de şişkin egosunu tatmin etmiş olur. Fakat kız hakkında yazılanlarının gerçekliğine dair herhangi bir sorgulama yapılmaz. Kimse kız hakkında yazılanların doğruluğunu tartışmaz. Daha da ilginç olanıyla başka bir sahnede, Zuckenberg'in gönderdiği iddia edilen mesaj sayısının tahmin edilenden çok daha fazla oluşudur. Elbette bu durum şaşırtıcı karşılanır. Fakat bu sahne, aynı zamanda başarıya dair bir tebessümle verilir. Bu tebessüm bir zamanlar anlamlı olan insan ilişkilerinin taşındığı yeri de gösterir. Her şey hızlanmıştır, başarı işte bu hızda aranmalıdır, diye. Böylece profil, ilişki durumu, beğeniler, vs. gibi kişisel alanların masumiyeti sosyal ağ denen pazarın birer vazgeçilmez unsuru oluverir.

Sosyal ağ sitelerini bu derece benzersiz kılan şeyin ardında, kişisel alanların, bireyin varoluş alanının bulunması var diyebilirim. Peki, filmdeki sosyal ağ, gerçeğin yerine ikame ettirilecek kadar gerçek midir?

Debord'a göre; "Gerçek dünyanın basit imajlara dönüştüğü yerde, basit imajlar gerçek varlıklara ve hipnotik bir davranışın etkili motivasyonları haline gelirler."

Filmde ise bu durum açıktan ifade edilir. Christy'nin erkek arkadaşına serzenişi tam da bu yöndedir. "Neden Facebook sayfanda ilişki durumun yalnız?" deyişi, neyin içinde bulunduğunun muğlaklığını da gösterir. Öyle ki, yüz yüze olanaklı olsa dahi kişinin ağ üstünden kendisi için ayrılmış alanın içinden konuşması, oluşturmuş olduğu profilin tekinsizliğine işaret eder. Böylece dijital çağa ait göstergelerin kullanıcı üstündeki eşsiz tahakkümü, kendisi için kendinde bir 'ben' yaratarak tekinsizliği insana aktarır. Bu bir şekilde 'kendisi olmama' durumudur.

Evet, sosyal yeniden tanımlanıyor, fakat sosyal olarak değil. Daha çok kişinin 'kendisi olmama' şeklinde. Jean Baudrillard'ın da dillendirdiği şekliyle her biri kodlanmıştır, ve zamanı geldikçe bu kodlar makinenin aşağı yukarı, sağa sola hareket etmesini isteyecektir.

Bitlis'te İKİZ KULELER!

Mahsun Kırmızıgül'ün *Güneşi Gördüm* adlı filmi 'Kürt Açılımı' tartışmaları sürecinde gösterimlere girmişti. RED sayfalarında bu filmle ilgili değerlendirme, diğer bir 'açılım filmi' olan *Nefes* adlı filmin değerlendirmesiyle beraber yazılmıştı.

Şimdilerde de aynı yönetmenin, halkoylaması sonrası teşekkür edilen 'okyanus ötesi' zatı oldukça andıran Hacı Gümüş karakteri etrafındaki olayları anlatan *Newyork'ta Beş Minare* filmi gösterimde...

Büyük bir sinema olayı olarak tanıtım tezgâhlarında dokunan film, gerek 12 milyon dolarlık bütçesi, gerek Holivudvari çakma aksiyon sahneleri, gerekse memleket ve dünya meseleleri hakkındaki 'mesaj'ları ile daha ilk günlerinde yüz binlerce izleyiciyi salonlara doldurdu.

Kırmızıgül, ilk filminden itibaren, memleket sinemasındaki bir boşluğu dolduran, senaristlik ve yönetmenlik dallarında daha da üstün yapımlara imza atabilecek potansiyele sahip bir cevher olarak methiyelerle karşılandı. Hatta, **"Onda Yılmaz Güney damarı var,"** diyen eleştirmenler dahi var!

Memleket sinemasında bu kadar boşluk olduğunu bilmiyorduk! Ta ki Mahsun Kırmızıgül filmler çekene kadar! Yılmaz Güney adının içini boşaltıp, iyi bir sinemacı katafalkına özenle yerleştiren 'sinemabilir' çamia, Yılmaz Güney ile hiçbir konuda yakınlığı bulunmayan Mahsun Kırmızıgül'ü onun 'taht'ına oturtma cühelalığını anlamak mümkün değil. İnsanın sorası geliyor tabii, "Siz hiç Yılmaz Güney filmi izlediniz mi?" diye. Bir tek örnek vermekle yetinelim: Yılmaz Güney sosyalist bir sanatçıdır ve eserleri sosyalist gerçekçidir.

Kimsenin itiraz edemeyeceği bir hakikat var, tanıtım tezgâhlarında allanıp pullanmayan birçok film çekiliyor. Taze bir örnek verelim hemen: *Çoğunluk*. Bu film, *N. Beş Minare* ile kıyaslanamayacak kadar üstün bir film. Ancak, hemen hemen aynı tarihlerde gösterime giren bu filmin izleyici sayısı *N. Beş Minare* ile kıyaslanmayacak kadar düşük. Sanatın sadece ticari alanda yaşamasına verilen izin, iletişim araçlarının sistem ile ahengi, özellikle 12 Eylül sonrasında hemen her alanda var edilen çözülme, toplumsallığı önemsiz ve görünmez hale getirerek tesis edilen zihinsel biçimlendirme... "Neden böyle?" sorusuna verilecek yanıtlardan bir kaçı.

N. Beş Minare gibi filmler; tanıtım, dağıtım olanaklarını devasa bütçeleriyle dibine kadar zorluyor. Tanıtımlarla, fragmanlarla kaşınan meraklar büyütülüp, yüz binlerce izleyici büyülü fragman yemleri ile salonlara çekiliyor. Reklam endüstrisinin çarkları, bu gişe filmlerinin mutlaka izlenesi muhteşem birer sinema örneği olduğunu kazıyor zihinlere. Gelişmiş teknik olanaklar, milyon dolarlık bütçeler, eleştirmen ve köşe yazarı sıvazlamaları ile ucuz senaryolar üzerine giydirilmiş holivudumtrak filmler beyazperdeye taşınıyor.

N. Beş Minare filminin, aksiyon yaratma konusundaki işgüzarlığı, mesaj vermedeki acemiliği, yer yer müsamereye dönüşen film diline rağmen bol izleyici bulmasıyla beraber, Ilımlı İslam ve 'Gerçek dindarlık nasıl olmalı?' konularındaki akıldaneliği tartışılmayı hak ediyor. Dikkat çeken ve üzerinde durulması gereken konulardan biri de, bu coğrafyada emperyalizmin kumpası olan ılımlı İslam politikalarına, seyrelmiş ve dolaylı destek verme özelliğidir.

Bu memleket toprağında tesis edilen kültürel geriliğin ivmesiyle, sanatın, başka alan ve anlamlara sürülmesinin örneklerindendir bu film. Gerçekliğin algısında yapılan eğip bükmelerin bir ucunda nasıl *İvedik* gibi filmler duruyorsa diğer ucunda *N. Beş Minare* gibi filmler duruyor. Bu iki ucun arasında yap ne yapabiliyorsan, serbestsin! İzleyicin bol!

Film, toplumsal, güncel mesajlar veriyormuş gibi gösterilip, paraya kıyılıp çekilen acemi aksiyon sahneleri sosuna bandırılarak izlenme rekorları kırmaya koşarken, Mahsun Kırmızıgül'ün *Güneşi Gördüm* adlı diğer filminde olduğu gibi, gerçekliğin kendisini değil uydurulmuş gerçekliği perdeye taşıyor...

'MESAJ VERCEZ!.. AKSİYON YAPÇAZ!..'

N. Beş Minare filmi, Hollywood aksiyon sahnelerini aratmayacak sahnelere sahip, bonus olarak da dünya ve memleket sorunlarını 'işleyen' övünülesi bir filmmiş gibi piyasalara çıkarıldı. Hollywood filmlerindeki gibi aksiyon sahneleri çekmek bir takıntı halinde sinemamızda. 'Biz de yapıyoruz, ahan da yaptık!' şeklinde, aşağılık kompleksini dindirmeye çalışan çakma ürünler yapma konusunda çabalar hemen her alanda mevcut memleketimizde. Yapılan işin teknik kalitesini yücelten değil, yapabilenler karşısında duyulan eksiklik, zayıflık duygusunu gidermeye yönelik işler bunlar.

Hollywood filmi çektik derlerken, kastedilen şey, büyük paralar harcanarak görsel şenlikli hareketli resimler çekmek, perdede canlandırılmak istenen görseli gerçekmiş gibi göstermek oluyor. Memleketimizin sinemasında Hollywood işi filmler yapmanın olanaklı olmadığını biliyoruz. Ancak bu filmde olduğu gibi milyonlarca dolarlık bütçeye sahipseniz, Hollywood işi filmlere iş yapanları kiralayıp, gerçekmiş gibi duran sahneleri çekmeyi deneyebilirsiniz ki bunun adı da kedinin kendi kuyruğunu yakalama çabası oluyor!

Sinemada gerçekmiş gibi bir görüntü elde etmek önemlidir elbet. Ancak, gerçeğin iyi bir taklidini görsel olarak tek başına sağlamak sinemanın değil teknikerlerin başarısıdır. *Truva* filminde, Truva şehrine saldıran on binlerce askeri görsel olarak çok iyi resmedebilirsiniz perdede. Ancak buradaki başarı görsellik gözükse de, esasında başarı şudur: On binlerce askerin birbirini boğazlama nedenini, karısı kaçırılan bir kralın karısını geri almak için başlattığı savaşmış gibi bu görsel etkilemelerin illüzyonunda göstermek!

Hollywood sineması denen şey, görselliğin başarıyla perdeye taşınmasının ardından, bu görselliği minare kılıfı olarak kullanmasıdır kuşkusuz.

Ancak *N. Beş Minare*'de, Newyork semalarında helikopter uçurulması, birkaç arabanın patlatılması gibi aksiyon sahneleri ele yüze bulaşmış; ayrıca, yüzlerce figürana özenle kostümler dikilip zikir yaptırılması, kalabalık bir kadronun Newyork'tan Bitlis'e taşınması, gelişmiş kameralar kullanılması, müziklerin senfonik orkestralara çaldırılması gibi para gerektiren gösterişli işler filmin 'mesaj vericem' telaşını destekleyememiş. Kılıf dikişlerinden patlamış, yamalı bohça tadında bir sinema filmi denemesi ortaya çıkmış.

N. Beş Minare'de konudan yola çıkan aksiyon sahneleri yok."Ne olsa da aksiyon sahnesi çeksem?" diye uydurulmuş sahneler var. Örneğin, filmin bir bölümünde hiçbir mantık olmaksızın, durup dururken gökdelen çatısına çıkılıyor. Niye? Newyork'ta çatıya iki silahlı adam çıkarsa illa ki bir helikopter peydahlanır da ondan! Aşağıdan helikopteri çekersin, helikopterden de aşağıyı. Bütçe müsait nasılsa. Al sana görsellik!

İslamcı 'teröristler'in hücre evinin basılma sahnesi var ki, *Matrix* filminin siyah pardüseli adamlarına çarşaf giydirilmiş gibi. Roket mermisi ile araba havaya uçurarak 'aksiyon yapçaz' diye 'teröristler' hücre evinin damına çıkarılıp roket mermisi attırılıyor arabalara. Ya adamların normal silahları yoktu ya da eğitimlerinde, "Eğer baskın olursa saldıranı değil arabalarını vurun," demişler. Etraflarını saran onlarca polisle çatışmak yerine polis arabalarına roket atıp duruyor biçare teröristler!

Para gerektirmeyen işler de var tabii sinema yaparken. Sinema okullarının ilk sınıflarında okutulan tedrisattan vazgeçtik, düz mantık gereği yapılması mümkün olamayan hatalar bu filmde nasıl oluyorsa mümkün oluyor! Rehin alınmış bir adamın eline tahta oysun da oyalansın diye bıçak veriliyor... Kendi dilini şiveli konuşan adam yabancı bir dili oralıymış gibi konuşuyor... Amerikan polisi kendi memleketinde basit bir izlemeyi yapamazken, Türk polisi bu izlemeyi yapıyor ve aradıkları adamın izini Newyork'ta eli ile koymuş gibi buluyor... Etrafı FBI tarafından sarılmış elli katlı gökdelenden kaçabilmek için çatıya çıkılıyor, ayrıca çatının kapısına bir boru da dayanıyor ki FBI kapıyı açamasın... Bu sahneleri izlerken, Cüneyt Arkın'ın kahpe Bizansları tepelerken kolunda görülen saat ne kadar şirin kalıyor!

Teknik anlamdaki arızalar çok önemli değil elbette. Bu filmin asıl tartışılması gereken yanı da bu değil. Mesaj verme işini, Antik Yunan Tiyatrosu'ndan yüzlerce yıl geriye ya da anaokullarındaki 'Çiçekleri kopartmak çok fena bişeydir' müsamerelerine kadar götüren bu film, Ilımlı İslam ile Ilımlı olamayan İslam konusunda, amatör sinema dili eşliğinde verdiği 'dersler' açısından tartışılmayı esas olarak hak ediyor.

MAHSUN'DAN MESAJ VAR!..

Film, kuru kuruya bir mesaj sağanağı ile aksiyon sahneleri arasında akıyor. Senaryo, öykü içinde elinin kolunun ulaşabileceği her mesajı film karelerine kopyala yapıştır ile yerleştiriyor. Yeri geldikçe, SMS gibi 'bıt bıt' gönderiliyor mesajlar film boyunca. Bu mesajlar filmin öyküsünün gelişimi sürecinde peydahlanmıyor, öyle durup dururken çakılıyor. Sinemada mesaj vermenin, özlü sözleri bıdır bıdır söylemek olmadığını, yönetmene, onda Yılmaz Güney damarı bulan eleştirmenlerce mutlaka söylenmeli!

Filmin ana karakteri olan Hacı Gümüş'ün **Fethullah Gülen**'i birçok açıdan andırdığı bir gerçek. **'Dünyalar tatlısı' Hacı Gümüş, filmin sevilesi adamı olarak izleyicinin gönül tahtına oturtulürken**, diğer yandan, Deccal kod adlı, cihat peşinde koşturan, din adına silahlı eylemlere başvuran kötü mü kötü, Gargamel'i andıran karakterle çarpıştırılıyor. Bu çarpıştırma sonucunda İslam'ın bir barış dini olduğu savı, özellikle Deccal ile Hacı Gümüş'ün nezarethanede karşılaştıkları bölümde ayetler ve hadislerden örneklemelerle geçen konuşmalarla destekleniyor. **Dinin 'ılımlı' yanı, iki ayet ve bir sünnetin olumlu karakter tarafından söylenmesi ile ispatlanıp mesaj halinde izleyiciye özetlenmiş din dersi olarak veriliyor!**

Kuşkusuz, Hacı Gümüş suretinde gösterilen 'barışsever' dinciye katılmamak ya da olumlamamak, doğal olarak, Deccal tiplemesindeki kötü, savaşçı dinciyi olumlamak anlamına gelecek ki, bu da filmin kumpası oluyor. Filmin dayattığı alanda başka bir karşıtlık yok. Hem yok, hem de İslam'ın yorumları üzerinden yapılan tartışma dinin kaynakları üzerinden değil senaristin sezgilerinden yürütülüyor.

"Dindar, barıştan yana olmalıdır; savaş kötü bir şeydir," gibi kurnaz öykü kurgusu ile savının zevahirini kurtarmak adına bolca dinsel motifi arkasına alarak 'Ilımlı İslam'ı pohpohluyor, aksiyon sahneleri arasında.

Manzaralı namaz...

Örneğin, Hacı, kurmay takımı ile birlikte, Newyork'un simgesi sayılabilecek köprünün altında namaza duruyor. Hacı ve takımının namaz kılmasını izliyor izleyici; sonra?! Sonra bişey yok! Kompozisyon gayet güzel işte! Köprü, akşam, ışıklar, yakamozlar filan!..

Ya da Hacı'nın sağ kolu adamın Türkiye'ye gelişindeki cami ziyaretleri törensel bir havada çekilmiş. Filmin konusuyla hiçbir ilgisi yok bu sahnelerin. Bu zorlama dinsel motifler arasında Hacı'nın 'ılımlı' inanmışlığı cilalanıp perdeye yapıştırılıyor.

Ilımlı İslam tanımının emperyalistlerce uydurulmuş bir proje olduğuna dair son derece somut bir olguya film gözlerini sıkıca yumuyor, dünyevi manzaraları vermekten özenle kaçınıyor. 'Kuran, Mushaf çarpsın ki gerçek din budur' mesajlarını Newyork'un ışıltılı manzaraları eşliğinde vermeyle mükellef sadece. Ilımlı İslamcı olmanın dünyevi sorunlarla ilgili karşılığı filmin algı ve merak sınırları içinde değil. Filmin sorunu da bu zaten.

Dinin memleket meselelerinde nasıl kullanıldığına dair görmezlik yanında, memleket meselelerine bolca boca edilen dinsel yaşayış hali olağan kılınıyor filmde. Bir cemaat içine sızan polis, amirine, sızdığı cemaatin temiz olduğunu rapor ediyor örneğin. Bu 'temiz olma hali' cemaatin silahlı bir eylemliliğe girişmeyecek olmasıdır! Silah kullanmadığı sürece cemaatin ekonomik, sosyal, eğitim gibi alanlarda etkinlik göstermesi meşru olacaktır! Onlar, dini vecibelerini yerine getiren, inançlarını yaşayan, kendi hallerinde ibadet eden, politikayla, kadrolaşmayla falan hâşâ ilgisi olmayan bir topluluk sadece... Ne güzel!

Tabii, din konusunda ahkâm kesilirken kimi yerlerde iyice uçulmuş. Örneğin Hacı Gümüş'ün eşinin hâlâ Hıristiyan olması, kızına gündüz kilise nikâhı akşama imam nikâhı yapılması şeklinde, birazcık kutsal kitap okuyanlara 'Oha!' dedirtecek garabetler bol miktarda mevcut.

Malum cemaatin anlayışını parlatan film, acemice yazılmış senaryo ile daldan dala mesaj taşıma gayreti içinde ilerlerken, kan davasına bağlanarak bitiyor. 'Dünya tatlısı' Hacı Gümüş'ün öldürülmesi ile izleyici acılara gark edilip, gönderiliyor...

EMPERYALİZMİN CEMAAT ELİNE TUTUŞTURDUĞU KAŞIK...

Emperyalizmin din üzerinden politikaları kuşkusuz dönemsel ve bölgesel çıkarlarına uygun olarak biçimleniyor. Ilımlı İslam hareketi ile türetilen fikir ve kanaat, inançları emperyalizmin gereklerine uygun şekilde eğip büküyor.

Emperyalizm bir yandan Filistin'e kan kusturan 'Radikal' Yahudiliği desteklerken, diğer yandan, bir dönem Afganistan'da Sovyetlere karşı üreterek destek olduğu 'Radikal' İslamcılığı ılıklaştırmaya çalışıyor.

N. Beş Minare adlı film, emperyalizmin bir dönem kendine gönüllü askerler olarak edindiği radikal dinci örgütlere ihtiyacının azalmasıyla elinde patlayan radikal dinciliği, ılımlı İslam'ın depolarına kaldırma propagandasına şirinlik ederek, Hollywood Türkiye şubesinin açılış filmi oluyor!

Özcesi, Newyork'ta pişirilen ılımlı İslam yemeği, ikiz kuleler saldırısı sonrası iyice cisimleştirilen cemaatin kaşığıyla Bitlis'e, bu coğrafyaya yedirilmeye çalışılıyor.

Son söz olarak... 'Yılmaz Güney damarı'ndan beslenen Türkiye sinemasında son derece başarılı işler salon bulamazsa da yapılıyor tabii ki. Politik ve sosyal iklimde öne çıkamayan, tanıtım ve dağıtım olanakları bulamayan yığınla film çekildi, çekiliyor. Memleketin esas manzaralarını dert edinen ve sinema dili olarak oldukça düzeyli filmlerin daha çok izleyici ile buluşması elbette ki toplumsal muhalefetin dinamiği ile doğru orantılı. Sinemayı topluca mısır yenilerek, kola içilip geğirilerek izlenen eğlencelik durumundan sıyıracak ve toplumsal muhalefet ile karşılıklı beslenecek ürünler toplumsal muhalefetin alanlarında büyüyecek kuşkusuz...

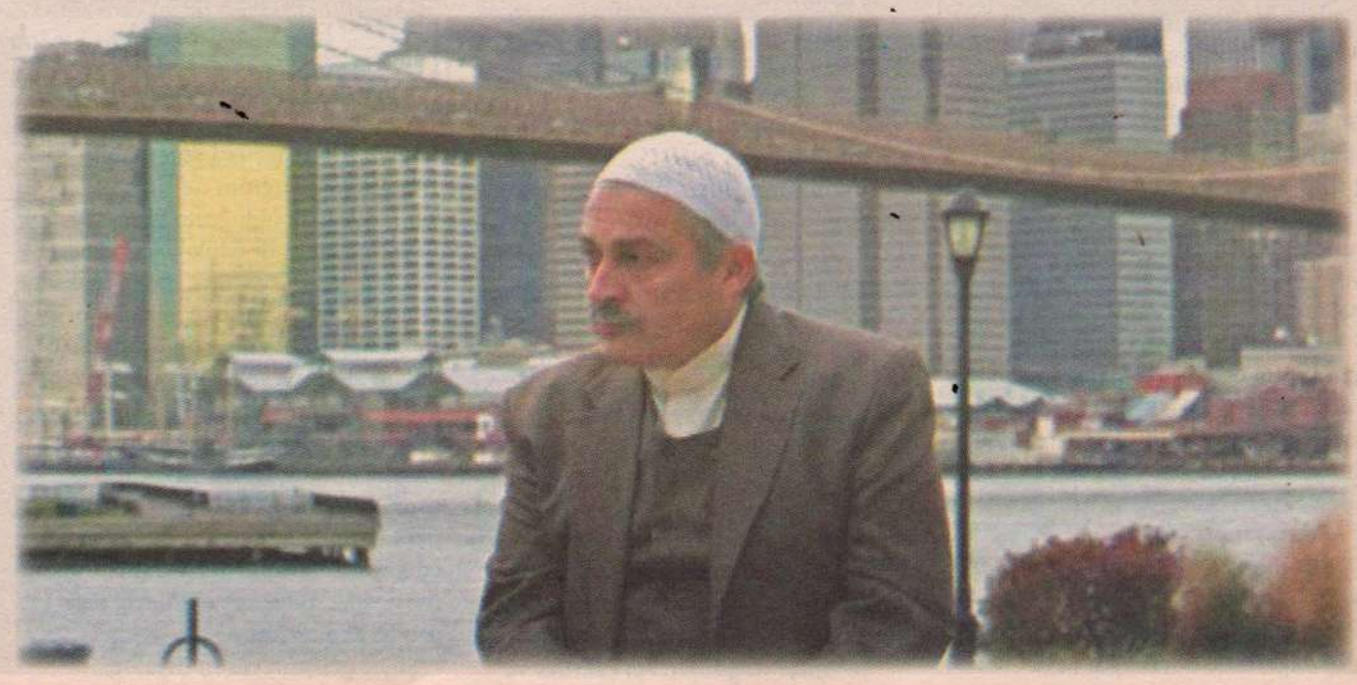

Hükümdar ile Bilge'nin hikayesi:

Bir ülke diyelim, eski zamanlardan. Ve o devre özgü (aslında her devre özgü canım) bir hükümdar olsun, bu eski zaman ülkesinin başında. Bir gün hükümdar tarihe merak sarsın. Ülkenin biricik bilgesini yanına çağırtsın hükümdarlığına özgü pervasızlığıyla. O sırada sözler nasıl devinir acep? Şöyle bir şey olabilir mi?

Bilge: Yine beni istemişsiniz... Yine bilemediğim bu kez de, beni nasıl görmek istediğiniz.

Hükümdar: Anlaşılan bu gelişler kızdırmaya başlamış seni. Haksızsın demeyeceğim. Bir bilgesin bugüne bugün. Ama bundan dolayı herhangi bir utanç da duymuyorum. Ben rahatsız değilim anlayacağın... Seni nasıl görmek istediğime gelince... Bilgesin, ülkenin belki en yüce insanısın. Sözlerinin derinliği, yürekliliğin, ürkütebilirdi bile hükümdarları. Ama ben bundan da hoşnudum, senin gibi birinin karşımda olmasından.

Bilge: Benim meziyetlerim sizin övüncünüze dönüşmeden, ne istediğinizi sormam umarım bir saygısızlık olmaz 'ihtişam'ınıza.

Hükümdar: Yanılmadığımı görmek mutlu ediyor beni. Uzatmayacağım. Senden bir tarihçi gibi çalışmanı istiyorum. Tüm bilgini kullan. Dünya tarihiyle ilgili bir çalışma istiyorum. Evet, zaman da senin, olanaklarım da...

Kısa kes!..

İç konuşma (Davudi bir ses...):

(Der ve beklemeye koyulur hükümdar, dilediği bilgilerin hazırlanıp sunulmasını. Yıllar geçer. Sabırla çalışıp hazırladığı on ciltlik Dünya Tarihi kitabını yine aynı sabırla bekleyen hükümdara sunar bilge...)

Bilge: Benden istediğinizi size layığınca sunabilmek için günlerce düşündüm nasıl çalışmam gerektiğini... Krallığınızın kitaplığı yetersiz kaldı. Denizaşırı ülkelere gittim. Onlarca tarihçiyle görüştüm. Yardımlarını esirgemediler. Size sunduğum bu on ciltlik kitapta çok insanın emeği olduğunu bilmenizi isterim.

Hükümdar: İnanıyorum bunun için insanların ne çok çalıştıklarına, yorulduklarına. Uykusuz geçen geceleri düşünebiliyorum. Ama bence dünya tarihi için de olsa, çok bu kadar kitap... Azalt bunu, daha az...

İç konuşma:

(Bir mecburiyet olarak kabul eder bunu bilge. Ciltleri toplar ve gider evine. Aylarca çalışır. Tarihteki hangi olay değerinde önemliydi veya önemsiz. Birincisinden de çok emek harcar ve on cildi yarıya düşürür, yeniden çıkar hükümdarın karşısına. Ciltlere bakar canı sıkkın, 'Çok,' der yine...)

Hükümdar: Bu kadar kitap çok... İnanıyorum ki sen bunları daha da azaltabilirsin. Biliyorsun, dünya tarihi için de olsa, bu kadar söz çok. Kısalt bunları, gereksiz ayrıntıları at...

İç konuşma:

(Öncesinden de kızgın ayrılır oradan bilge. Aylarca çıkmaz evinden... Bir akşam elinde tek kitapla yine hükümdarın karşısına çıkar.)

Bilge: Bu kitap için harcadığım emek, ilkinden de fazla. Yorgunluğumu anlatmak istemiyorum. Yalnızca size bu kitabı sunuyorum.

İç konuşma:

(Hükümdar alır kitabı eline, karıştırır sayfaları. Ancak bir hükümdara yakışacak umursamazlık ve değer bilmezlikte bırakır bir kenara kitabı.)

Hükümdar: Çok... Biliyorum, öfkene mağlup olmak istemiyorsun. Ama inan bu kitap da çok insanlığın tarihini anlatmak için... Şimdi düşünüyorum da birkaç cümle de yetermiş bana, hatta birkaç sözcük...

İç konuşma:

(Gülümser Bilge ve tek kitabı da alarak yavaş yavaş uzaklaşır oradan. Bir kaç ay sonra daha da yorgun gelir. Dünya tarihini içeren sözcüklerin yazılı olduğu kâğıdı uzatır ona. Hükümdar yazıyı sadece içinden okur. Yüksek sesle okumaktan korkar. Belki mırıldanır, kim bilir...

"İnsanlar doğdular, acı çektiler ve öldüler..")

Gelmek istediğimiz nokta buydu...

İnsanın insanlaşma serüveni, kıtlıklar, göçler, savaşlar... Toplumlarda sınıfsal farklılıkların ortaya çıkması; bu farklılıkların doğurduğu zulümler, acılar... Unutmamalı, sık sık tekrar etmeli, -tekrar etmeli, çünkü birçoğu hala meselenin derin bir sınıf meselesi olduğunun farkında değil ya da farkında ama derdinde değil ve çözüm yollarını keşmekeşe çevirip rezil vaziyette dolanmakta...

Mutlular, mutsuzlar...

Yaşadığımız dünyada azınlıktaki mutlu insanların varlığının nedeni çoğunluktaki mutsuz insanlardır. Bireylerin, topluluk veya ulusların, ülkelerin yükselmesi için bu 'yüksekliğe' zemin oluşturacak başka bireylerin, toplulukların, ulusların veya ülkelerin varlığı şarttır. O köpek 'soyluluk' başka nasıl anlaşılabilir ki? Avrupa uygarlığının ne cins bir eli kanlı uygarlık olduğunu bilmeyen yok. Evet, "İnsanlar doğdular, acı çektiler ve öldüler... " Öyledir... Hayır, maksat bir acılar tarihi önsözü yazmak değil. Belki sanatın filan da bu üçlemeden payını aldığına şöyle bir teğet geçmektir amacımız... Belki diyorum, hani bazen yazı kendini yazdırır ya...

Peki, hükümdar bir zaman sonra bilgeyi yanına çağırtıp aynı pervasızlığıyla ondan örneğin edebiyatın tarihini yazmasını isteseydi... Bilge tek cümleyle nasıl özetlerdi o tarihi?

Şöyle gelişmiş olsun diyalog:

Hükümdar: Bu biçimde karşıma gelmek seni incitiyor biliyorum, kızdırıyor da. Ama biliyorsun düşüncelerimi artık.

Bilge: Zamanın değerini bir tüccardan çok, bir başıbozuktan çok, tüm ömrü yalnızca buyurmakla geçen 'amaçsız' bir insandan çok, ömrünün günbatımını yaşamakta olan biri bilir. Hem sarayınıza gelirken sokaklarda o kadar çok aç insan gördüm ki...

Hükümdar: Anlamış gibisin dileğimi. Bunu da bilge sezine bağlıyorum. Bir şair değilim. Hiç bir zaman da olamayacağım. Resim hakkında herhangi bir bilgim ya da yeteneğim olduğu söylenemez. Sözün kısası; bana sanatın tarihini yaz. Ama lütfen uzatma öncesi gibi... Hem zamanın değerinden söz eden sensin... Eh onca yazıyı okumayacağımı bilen de...

Bilge: Peki, neden gerek duydunuz böyle bir şeye?

Hükümdar: Dünya üzerindeki her şey beni ilgilendiriyor. Bir hükümdarım. Danışmanlarımdan bağımsız kaldığım zamanlar da olmalı değil mi? Laf aramızda; sanki bana ait sözler, düşünceler... Okumasam da... Dursun orada!

Bilge: Sarayınızın balkonunda gül yetiştiremezsiniz...

Hükümdar: Ne gam! Sen o eziyeti bana bırak.

Bilge: Düşüncelerinizin sorumluluğunu taşıyabilecekseniz... Bu bir idam fermanı olarak kabul ediyorum.

İç konuşma:

(Der ve çıkar bilge istenen tarihinin kaydına tanık olmak için veya görüp göreceğini birkaç sözcüğe, tek cümleye sığdırabilmek için...)

Sanat ve edebiyatın, geniş bir kapsamda düşünerek, üretim ilişkilerinden yola çıkarak geliştiğine inanıyoruz. Balık tutarken, tarlayı sürerken, tohumu atarken, odunu keserken... Ürünün daha bereketli olması için törenler düzenleyip; bu doğal süreci etkilemeye çalışırken... Danslar, büyüler yaparken insan geliştirmeye başlamıştır sanatı veya oluşturmaya başlamıştır bilmeden. İlkel insanın belleğinde nesneler, varlıklar, olaylar zamanla nitelik değiştirirler. Varlığı etkisinden dolayı unutulur. Ortaya koyduğudur artık aslolan, yani simgelediği... Bolluktur yağmur, sıcakta serinlik. Sonra âşıklara romantizmdir. Korkudur kimi zaman. Sel, hastalık, felaket... Aynı doğal olayın değişik durumlardaki konumunu izleyebiliriz bu örneklerle.

Sele uğramış bir köyün büyücü-

"Tek servetim emeğim..."

ozanı yağmurla ilgili bir türkü yaksa, onun yıkıcılığından, öldürücülüğünden, açlık nedeni oluşundan söz edecektir. Artık onun belleğinde ve düşleminde nitelik değiştirmiş, bir ağıta dönüşmüştür o. Sonra her şey bitmiş bir türkü kalmıştır geriye. Ve derken, belki de, zamanla ona törenlerle adaklar sunulan bir güç; hoşnut edilmesi gereken... Su altında kalan ürün unutulur, boğulan insanlar unutulur, hastalıklar unutulur, yağmur unutulur, türküsü unutulur ve zaman zaman öfkelenen bir tanrı kalır geriye...

Patates dansı

"Maorilerin bir patates dansı vardır. Körpe ürünler doğu rüzgârlarından zarar görebileceği için, genç kızlar tarlalara gidip dans ederler, gövdeleriyle rüzgârın esişini, yağmurun yağışını, bitkilerin büyüyüp yeşermesini öykünürler. Bir yandan da türkü söyleyerek, ekinleri de kendilerine uymaya çağırırlar. Gerçekleşmesini istedikleri sonucu düşsel bir biçimde yerine getirirler. Bu asıl işin bir tamamlayıcısı olan aldatıcı bir eylem, yani büyüdür. Dansın patatesler üstünde doğrudan doğruya bir etkisi olmayabilir, ama dansa katılan kızlar üstünde hiç de küçümsenmeyecek bir etkisi olabilir, nitekim vardır da. Dansın patatesleri koruyacağı inancıyla esinlenerek, daha büyük bir güven ve güçle tarlarına bakmaya başlarlar. Böylelikle dansın ürünler üzerinde de bir etkisi görülür sonunda. Dans, kızların gerçeklik karşısındaki öznel tutumlarını, dolaylı olarak da gerçekliği değiştirmiş olur".

İşte bu gerçekliğin zamanla sanatsal bir yapıya bürüneceği değişim sergüzeştindeki acı, küçümsenecek bir acı mıdır? Yüzyıllar sonrasını düşünelim bu törenlerin... En faşist veya örtülü faşist yöneticilere karşı, zulme, eziyete karşı savaşan insanların, yazarların, sanatçıların veya bireysel bir yaratı sürecinde, sanatsal varlığının korunması ve sürdürülmesi aşamasında çekilen acılar... Hangi birini diğerinden ayırabiliriz?

Derisi yüzülürken Mansur, yakılırken Nesimi, asılırken Pir Sultan, zindanlarda Nazım Hikmet sonra... Kimilerinin de 'omurgasızlaşma' sürecinde, her dönemin 'yazar'ı-'gazeteci'si olma dönüşümünde çektikleri acıları da unutmamalı. Doğrusu az değil çektikleri,

katlandıkları... Haddizatında haysiyetin katlanabileceği bir hal değildir.

Sonra beri taraftan bir Sivas acısı...

Asım Bezirci, Metin Altıok, Behçet Aysan... Aziz Nesin...

Dünyanın tarihi bunlardan bağımsız mı? Resmi tarih bunları görmezden gelir. Gelse bile 'yaşanmış' bunları yoklar hanesine yazabilir mi? Peki bunun başka yolu var mı? Yani acı çekmeden geçebilecek bir yaşam. Bilmem ki!

Devam edelim o zaman.

"Kendilerini danslarının coşturuculuğuna kaptıran aç, korkmuş ilkel insanlar, doğa karşısındaki güçsüzlüklerini gerçek dünyanın, dış dünyanın bilincinden uzaklaşıp özledikleri dünyaya bilinçaltına, düşlerindeki iç dünyaya geçişlerini, ruh ve bedenlerinin katıldığı, yoğun bir sarhoşluk içinde dile getiriyorlardı. İnsanüstü bir çabayla, yanılsamayı gerçekliğe dayatmaya çalışıyorlardı. Gerçi çabaları da boşa gitmiyordu. Böylece, kendileriyle çevreleri arasındaki fiziksel çatışma çözülüyor, denge sağlanmış oluyordu. Öyle ki, gerçekliğe döndüklerinde, gerçeklikle eskisinden daha iyi baş edebilecek bir duruma gelmiş oluyorlardı."

Titreyen bacaklar...

İç konuşma:

(Bilge, her zamankinden de yorgun gelir saraya. Onu böyle görünce, belki ilk kez bacaklarının titrediğini hisseder hükümdar. Bilgenin çektiği yüzüne yazılmışçasına bellidir. Gösterdiği koltuğa oturmasını ister. Bilge bunu duymamış, derin sulara bakıyormuş gibi dalmıştır boşluğa. Bir zaman sessizlik olur. Hükümdar çekinir önce konuşmaya, sonra [anımsayarak hükümdar olduğunu ve] iri bir yutkunmanın ardından, yine de çekinerek başlar konuşmaya)

Hükümdar: Yorgun görüyorum seni.

Bilge: Değilim. Aksine, hiç bu kadar dinç olmamıştım.

Hükümdar: Bedenin bunu söylemiyor, yüzün...

Bilge: Yanlış görüyorsunuz. Her şeyi yanlış gördüğünüz gibi.

Hükümdar: Bir araştırma istemiştim senden, bir isyan hazırlığı değil.

Bilge: Size de ancak böyle bir yorumu yakıştırırdım efendim. Eğer başka türlü olsaydı yüreğimin çarpışını siz de duyardınız.

Hükümdar: Cesaretin ölümün kapısını çalıyor.

Bilge: İnsanın yanılmadığını görmesi ne güzel... Hükümdarım, buyruğunuzu yerine getirmek için önceden izlediğim yolu tersinden geçtim, işliklerde yattım, su altında kalmış tarlaları gezdim. Köle pazarlarında sonra, bir kadına tutuldum. Büyücü diye yaktılar sevdiğimi. Bir gün bir ozanla tanıştım. Tüm kenti ona deli diyordu. Oysa yalnızca ayın hiç görünmeyen yüzüne âşıktı. Cam işçileriyle aynalar, kadehler, boncuklar yaptım. Her renk için ayrı ocaklar kurduk. Aynanın ardındaki sır yollara düşürdü yeniden. Aradan asırlar geçtiğine emindim kentin kapışma vardığımda, Avucumda şu kâğıt parçasıyla. Oysa ancak üç kez dönmüş dünya güneşin çevresinde.

Toprak herkesindi...

Hükümdar: Nedir orada yazan?

İç konuşma (Yine o Davudi ses):

Hükümdarın artık titreyen ellerine bırakır elindeki kâğıdı. Ben bilmem orada ne yazdığını. Lakin orada yazanı hükümdarın da okuduğunu, oradan da kendine insani bir mana çıkardığını zannetmem...

Neticede anlattığım bir hikâyedir. Ama şu son cümlelerde hikâye olamayan bir netice vardır.

Evet, EMEK sanatı da besler.

Devamında şöyle der Tolstoy:

"Benim tarlam Tanrı'nın toprağıydı. Nereyi sürdüysem orası benim toprağımdı. Toprak herkesindi. Hiç kimsenin kendisinin olduğunu söyleyemediği bir şeydi toprak. İnsanların kendilerinin olduğunu söyledikleri tek şey emekti!"

Kaynak: **G. THOMSON**, *Tarih Öncesi Ege II / İnsanın Özü*

Sayı 51, Aralık 2010, Aylık süreli yayındır Yayımcı: BD Basın Yayın Matbaa, Reklam, Turizm Sanayii ve Tic. Ltd. Sti. adına Sahibi Tuncay Akgün Yazışleri Müdürü: Hakan Gülseven Müessese Müdürü: Ali Yavuz Adres: Firuzaga Mahallesi Defterdar Yokusu No:19/1A Cihangir Beyoglu-IST Tel 0.212.292 94 50 fax: 0.212.251 57 54 Baskı: Bilnet Matbaacılık A.S. Dagitim: D.P.P. A.Ş
www.red.web.tr

HAKAN GÜLSEVEN

Wikileaks'e lüzum yok, her şeyi biliyoruz!

Pek çok kişi gibi benim de İstanbul'a ilk kez gelişim trenle oldu. Haydarpaşa Garı'na inmiştim... Vapur Sirkeci'ye doğru ilerlerken, geride kalan muhteşem binadan gözlerimi alamadığımı çok iyi hatırlıyorum. O dönemde her genç gibi bir 'acemi şair'dim ve Haydarpaşa Garı, her görenin kendini şair hissetmesine yetecek bir 'şey'di...

Seneler sonra, Haydarpaşa Garı'nı yaktılar. **Evet, yaktılar...** AKP'li bir müteahhit, lisansını kullandığı bir akrabası aracılığıyla binada onarım ihalesini aldı ve bırakın işçi güvenliğini falan, o binanın bu memleketteki –en azından Yeşilçam filmi izlemiş- milyonlar için büyük anlam taşıdığını kavrayamayacak bir hayvanlık düzeyiyle iş yaptığı için, bina yandı... Yani iyimser teori bu...

Evet, Haydarpaşa Garı'nın yanması bir kepazeliktir ve memleketin yükünü sırtında taşıyan nüfus sesini çıkarmadığı sürece, bizi bekleyen tek şey giderek büyüyen bir kepazelik zinciridir. Haydarpaşa yangını bunun sadece sarsıcı bir halkası, o kadar...

Bu memlekette öyle çok kepazelik var ki... Sadece **dünyanın en büyük 15. ekonomisi diye övünülen bu memleketin, refah sıralamasında 110 ülke arasında 80. sırada bulunması bile başlı başına bir kepazeliktir mesela.** Ama dahası var...

Wikileaks diye bir şey hayatımıza girdi. Görüyoruz ki, ABD elçiliklerinden Washington'a yollanan istihbarat mektuplarının en çoğu Türkiye'den gitmiş. Öyle bir şişirildi ki bu iş, sanki bilmediğimiz şeyleri anlatıyorlarmış gibi büyük fırtınalar koptu. Mesela Tayyip Erdoğan'ın İsviçre'de sekiz hesabı bulunuyormuş! Vay be! Eee? Gerisi? **Tayyip Erdoğan'ın hesabı sekiz İsviçre bankasına sığmaz ki!..** Emine Hanım'ın ortak olduğu hastane zinciri ve diğer iştirakler iddialarını atlamış mesela bu Wikileaks denen 'şey'... Ya da belki sonradan yayınlanacak...

Neymiş, **"Tayyip Erdoğan Allah'a inanırmış ama Allah'a güvenmezmiş."** Bize ne? Allah'la kul arasındaki bir güven ilişkisi bu!.. Biz Tayyip'in oğlunun gemiciklerine, damadının medya holdingine bakıyor, usul usul kendimizi avutuyoruz...

Sonra, ***Deniz Feneri*** hırsızlığını ayrıntısıyla yazdık, çizdik de ne oldu? ***Deniz Feneri***'nin para yardımı dağıttığını söylediği köye bizzat gidip çekim yaptım, adına makbuz kesilen yoksul köylüler beş kuruş para almadıklarını söylüyordu. Görüntüleri televizyonda yayınladım, Deniz Feneri

hırsızlık yapmıştır diye alenen yazdım, ne bir savcı aradı, ne de Deniz Feneri yönetimi, "Yok böyle bir iş," diye dava açtı. Aynı **hırsızlar geçen ay yine 'kurban bağışı' topluyordu...**

12 Eylül diktatörlüğünden bugüne, ANAP'tan başlayarak her çeşit iktidarın **'içişleri insanı' Abdülkadir Aksu hem sübyancıymış, hem uyuşturucu işlerine bulaşmış, hem de oğlu mafyacıymış, Wikileaks'in yayınladığı Amerikan belgelerine göre... Lütfen, bize yeni bir şey söylesinler!..** Ya da biz dahasını söyleyelim: Abdülkadir Aksu'nun 'içişleri' görevleri esnasında, bu ülkede dünya kadar faili meçhul, işkencede ölüm, yargısız infaz yaşanmıştır. Her işçi direnişi saldırıya uğramıştır. Her öğrenci eylemi vahşice bastırılmıştır. Her gecekondu yıkımında halka acımasızca saldırılmıştır...

İstanbul'un Gülü

Ya da, ilgili tarihlerde **Mehmet Ağar, Tansu Çiller falan gibi arkadaşlarla ilgili yazışmaları rica edelim lütfen!..** Pardon!.. Bir CIA ajanı, Tansu Çiller'in **'İstanbul'un Gülü'** kod adıyla CIA'ya çalıştığını deşifre etmişti zaten. Bununla ilgili bir işlem yapıldığını bilen var mı peki? Ya da Mehmet Ağar'a dokunan?

Aslında herkes her şeyi biliyor. *Wikileaks*'e hacet yok yani. Neymiş, **'Cemaat'e bağlı 60 ile 80 arası milletvekili varmış Meclis'te!** Ya gerisi? Hanefi Avcı polis teşkilatı içindeki 'Cemaat' örgütlenmesini açıklayan bir kitap yazdıktan sonra, alelacele bir operasyon yaptıklarını, pek çok kişiyi torbaya doldurur gibi operasyona dahil ettiklerini, neticede iddiaların üzerini örttüklerini biliyoruz. Bizim bilmediğimiz şey, Hanefi Avcı'nın iddialarıyla ilgili niye hiçbir işlem yapılmadığıdır...

Aslında, *Wikileaks*'de yayınlanan elçilik yazışmaları, sabun köpüğü gibi şeyleri içeriyor. Bir de devletler arasında yapılan gizli görüşme tutanaklarını, gizli anlaşmaları, CIA operasyonlarını falan yayınlasa birileri, insanlık olarak epey ferahlayacağız...

Amerikan köpekleri Türkiye'de darbeyi nasıl yaptırdıklarını da yazsalar ya internetteki 'hatıra defterleri'ne... Biz onu da biliyoruz... Maraş'ta, Çorum'da bizzat yönettikleri provokasyonları, canına kıydıkları bebekleri, sırtından vurdurdukları gençlerimizi... Hepsi hafızamızda. Peki alçakça, utanmazca, ölülerimizi kullanarak, sahte gözyaşlarıyla Anayasa değişikliğine 'evet' oyu isteyenler, Kenan Evren'in yargılanacağını söyleyenler, **17 yaşında darağacına yollanan Erdal Eren'i bile palavralarına alet edenler, darbeci katilin şimdi zamlı maaşıyla, yaptıkları ettikleri yanına kâr kalarak nasıl yaşadığını bize bir izah ediversinler...**

Biz her şeyi biliyoruz... Hadi, bir pay bırakalım, her şeyi bilmesek bile pek çok şeyi sezebiliyoruz. Bizim bilmediğimiz şey, bunlarla nasıl başa çıkılabileceği. Evet, her şeyi seziyoruz ama hep tokat yiyoruz...

Daha önce bu derginin sayfalarında hikayesine yer verdiğimiz bir Ayazma Mahallesi vardı İstanbul'da, Olimpiyat Stadı'nın karşısındaki tepede... Oradaki gecekonduları yıktılar, orada yaşayan insanları sokağa mahkum ettiler. Üç yıl boyunca çadırlarda, derme çatma kulübelerde, çocukları parazit, büyükleri türlü hastalık sarmış vaziyette yaşamaya çalıştı Ayazma halkı. Ve nihayet sonuncuları da sürüldü, atıldı Ayazma'dan...

Ayazma Mahallesi'nin dibinde küçük bir mezarlık vardır. O mezarlıkta küçük küçük mezarların çokluğu dikkati çeker. Bakımsızlıktan, yoksulluktan, biçarelikten yitirilen bebeklerin mezarları...

Şimdi Ağaoğlu çıkıyor ve 10 bin lira peşin verene Ayazma'da daire satacağını duyuruyor ya bir Sinan Çetin yapımı şeklinde, gevrek gevrek sırıtarak... İşte **Ağaoğlu'nun sattığı o daireler, Ayazma'nın bebek cesetleri üzerinde yükseliyor!..** Ve Ağaoğlu, bir magazin haberinde, bilmem kaç yüz bin dolarlık yeni otomobili içinde gevrek gevrek sırıtıyor bize ekrandan...

Biz pek çok şeyi biliyoruz. Ama hep tokat yiyoruz, şöyle bir birlik olup kanımızı emen ağalara siktiri çekemiyoruz...

Akdeniz Çivi'nin çalışanları geçtiğimiz günlerde Mersin CHP il binasını işgal etti. CHP'den belediye meclis üyesi olan patronları, sendikalı oldukları için onları işten atmıştı. **Başında bir dolu fabrikatör, müteahhit, taşeron, yalancı, dolancı bulunan CHP, halkımızın kurtuluş umudu olacakmış!..** Sınıf pusulası hep doğruyu gösterir. İşte CHP, il binasını işçilerden 'kurtarmak' için binanın önüne polis yığıyor. 'Halk adamı' Kılıçdaroğlu'nun partisi, işçilerin üzerine polisi sürüyor. Patronlar, işçilere bir gol daha atıyor...

Ya işçi örgütleri, sendikalar?.. Tekel direnişi sırasında yüksek perdeden konuşuyordu Tek Gıda İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Türkel. "Tek kişi kalsak bile, kanımızın son damlasına kadar mücadele edeceğiz," diye esiyordu, gürlüyordu. **Binlerce liralık maaşı, makam odası, makam arabası ve yarma gibi korumalarıyla işçi sınıfı kahramanı Mustafa Türkel!.. İşte o Mustafa Türkel, İstanbul'da Levent'te bulunan Tek Gıda İş binası önünde direniş ateşini yeniden yakmaya çalışan Tekel işçilerine saldırdı korumalarıyla birlikte. Tekel işçisi Metin Aslan'ın gözüne gözüne vurdular hep beraber...**

Tekel işçisi Metin Aslan'ın yediği o yumruklar, hepimize atıldı aslında. Ve biz hep tokat yiyoruz, yumruk yiyoruz, cop yiyoruz... Mustafa Türkel'den geriye doğru gidin, hepsinin bizden alacağı var... Şöyle bir ayağa kalksak, birlik olsak, yumruğumuzu sıksak, şu alacak defterini bir bir kapatsak... Kepazelikleri yıka yıka... Memleket şöyle bir ferahlasa...

Değil mi ki, onca tokat, onca yumruk bizi yıkamıyor... Hâlâ umut var demektir, biliyoruz...